

HET TWEEDE BOEK VAN MOZES

GENAAMD

EXODUS

1

De verdrukking in Egypte:

- 1 Dit nu zijn de namen der zonen Israëls,
die in Egypte gekomen zijn met Jakob;
zij kwamen er in,
elk met zijn huis.
- 2 Ruben,
Simeon,
Levi,
en Juda;
- 3 Issaschar,
Zebulon,
en Benjamin;
- 4 Dan,
en Naftali,
Gad,
en Aser.
- 5 Alle de zielen nu,
die uit Jakobs heup voortgekomen zijn,
waren zeventig zielen;
doch Jozef was in Egypte.
- 6 Toen nu Jozef gestorven was,
en alle zijne broeders,
en al dat geslacht,
- 7 zoo werden de kinderen Israëls vruchtbaar
en wiesen overvloediglijk
en zij vermeerderden
en werden gansch zeer machtig,
zoodat het land met hen vervuld werd.
- 8 Daarna stond een nieuwe koning op over Egypte,
die Jozef niet gekend had;
- 9 die zeide tot zijn volk:
"Zie,
het volk der kinderen Israëls is veel,
ja,
machtiger dan wij:
kom aan,
- 10 laat ons wijselijk tegen hetzelfde handelen,
opdat het niet vermenigvuldige,
en het geschiede als er eenige krijg voorvalt,
dat het zich óók voege bij onze vijanden,
en tegen ons strijde,
en uit het land optrekke."
- 11 En zij zetteden oversten der schattingen over hetzelfde,
om het te verdrukken met hunne lasten;
want men bouwde Farao schatsteden,
Pithom en Raämses.
- 12 Maar hoe meer zij het verdrukten,
hoe meer het vermeerderde
en hoe meer het wies;
zoodat zij verdrietig waren vanwege de kinderen Israëls.

- 13 En de Egyptenaars deden de kinderen Israëls dienen met hardigheid,
14 zoodat zij hun het leven bitter maakten met harden dienst,
in leem
en in tichelsteen, en in tichelsteen,
en met allen dienst op het veld,
met al hunnen dienst,
dien zij hen deden dienen met hardigheid.
- 15 Daarenboven sprak de koning van Egypte tot de vroedvrouwen der Hebreïnnen,
welker ééner naam Sifra,
en der andere Pua was,
16 en zeide:
"Wanneer gij de Hebreïnnen in het baren helpt,
en ziet ze op de stoelen,
is het een zoon,
zoo doodt hem,
maar is het eene dochter,
zoo laat ze leven."
- 17 Doch de vroedvrouwen vreesden God,
en deden niet gelijk als de koning van Egypte tot haar gesproken had,
maar zij behielden de jongskens in het leven.
- 18 Toen riep de koning van Egypte de vroedvrouwen,
en zeide tot haar:
"Waarom hebt gijlieden deze zaak gedaan,
dat gij jongskens in 't leven behouden hebt?"
- 19 En de vroedvrouwen zeiden tot Farao:
"Omdat de Hebreïnnen niet zijn gelijk de Egyptische vrouwen,
want zij zijn sterk:
eer de vroedvrouw tot haar komt,
zoo hebben zij gebaar."
- 20 Daarom deed God de vroedvrouwen goed;
en dat volk vermeerderde
en het werd zeer machtig.
- 21 En het geschiedde,
dewijl de vroedvrouwen God vreesden,
zoo bouwde Hij haar huizen.

De geboorte van Mozes:

- 22 Toen gebood Farao aan al zijn volk,
zeggende:
"Alle zonen, die geboren worden,
zult gij in de rivier werpen,
maar alle dochteren in 't leven behouden."

2

- 1 En een man van den huize Levi ging
en nam een dochter van Levi;
2 en de vrouw werd zwanger,
en baarde eenen zoon.
Toen zij hem zag,
dat hij schoon was,
zoo verborg zij hem drie maanden;
3 doch als zij hem niet langer verbergen konde,
zoo nam zij voor hem een kistje van biezen,
en belijmde het met lijn
en met pek;
en zij leide het jongskens daarin,
en leide het in de biezen aan den oever der rivier.

- 4 En zijne zuster stelde zich van verre,
om te weten wat hem gedaan zoude worden.
- 5 En Farao's dochter ging om zich te wasschen in de rivier,
en hare jonkvrouwen wandelden aan den kant der rivier.
Toen zij het kistje in het midden van de biezen zag,
zoo zond zij hare dienstmaagd henen
en liet het halen.
- 6 Toen zij het opendeed,
zoo zag zij dat jongskens,
en zie,
het knaapje weende;
en zij werd met barmhartigheid bewogen over hetzelfde,
en zij zeide:
"Dit is een van de jongskens der Hebreëen."
- 7 Toen zeide zijne zuster tot Farao's dochter:
"Zal ik henengaan
en u eene voedstervrouw uit de Hebreïnnen roepen,
dat u dat jongskens zoge?"
- 8 En de dochter Farao's zeide tot haar:
"Ga henen."
En de jonge maagd ging en riep des jongskens moeder.
- 9 Toen zeide Farao's dochter tot haar:
"Neem dit jongskens henen
en zoog het mij,
ik zal *u* uw loon geven.
En de vrouw nam het jongskens
en zoogde het.
- 10 En toen het jongskens groot geworden was,
zoo bracht zij hem tot Farao's dochter,
en het werd haar ten zoon;
en zij noemde zijnen naam Mozes,
en zeide:
"Want ik heb hem uit het water getogen."

Mozes' vlucht:

- 11 En het geschiedde in die dagen,
toen Mozes groot geworden was,
dat hij uitging tot zijne broederen
en bezag hunne lasten;
en hij zag,
dat een Egyptisch man eenen Hebreëwschen man uit zijne broederen sloeg;
- 12 en hij zag herwaarts en gindswaarts,
en toen hij zag,
dat daar niemand was,
zoo versloeg hij den Egyptenaar,
en verborg hem in het zand.
- 13 Des anderen daags ging hij wederom uit,
en zie
twee Hebreëwsche mannen twistten;
en hij zeide tot dengene,
die onrecht had:
"Waarom slaat gij uwen naaste?"
- 14 Hij dan zeide:
"Wie heeft u tot een overste en rechter over ons gezet?
Zegt gij *dit* om mij te dooden,
gelijk gij den Egyptenaar gedood hebt?"
Toen vreesde Mozes
en zeide:

"Voorwaar deze zaak is bekend geworden."
15 Als nu Farao deze zaak hoorde,
zoo zocht hij Mozes te dooden;
doch Mozes vlood voor Farao's aangezicht
en woonde in het land Midian,
en hij zat bij eenen waterput.

Mozes in Midian:

16 En de Priester in Midian had zeven dochteren,
die kwamen om te putten,
en vulden de drinkbakken
om de kudde haars vaders te drenken.
17 Toen kwamen de herders
en zij dreven ze van daar;
doch Mozes stond op
en verlostte ze,
en drenkte hare kudden.
18 En toen zij tot haren vader Rehuël kwamen,
zoo sprak hij:
"Waarom zijt gij heden zoo haast wedergekomen?"
19 Toen zeiden zij:
"Een Egyptisch man heeft ons verlost uit de hand der herderen,
en hij heeft ook overvloedig voor ons geput
en de kudde gedrenkt."
20 En hij zeide tot zijne dochteren:
"Waar is hij toch?
Waarom liet gij den man nu gaan?
Roept hem,
dat hij brood etc."
21 En Mozes bewilligde bij den man te wonen,
en hij gaf Mozes zijne dochter Zippora.
22 Die baarde eenen zoon,
en hij noemde zijnen naam Gersom;
want hij zeide:
"Ik ben een vreemdeling geworden in een vreemd land."
23 En het geschiedde na vele dezer dagen,
als de koning van Egypte gestorven was,
dat de kinderen Israëls zuchtten
en schreeuwden over den dienst,
en hun gekrijt over hunnen dienst kwam op tot God;
24 en God hoorde hun gekerm
en God gedacht aan Zijn verbond met Abraham,
met Isaäk,
en met Jakob,
25 en God zag de kinderen Israëls aan,
en God kende *hen*.

3

Mozes bij den Horeb:

1 En Mozes hoedde de kudde zijns schoonvaders Jethro's des Priesters in Midian;
en hij leidde de kudde achter de woestijn,
en hij kwam aan den berg Gods,
aan Horeb;
2 en de Engel des HEEREN verscheen hem
in eene vlam des vuurs uit het midden van een braambosch;
en hij zag,
en zie,

- het braambosch brandde in het vuur
en het braambosch werd niet verteerd.
- 3 En Mozes zeide:
"Ik zal mij nu daarhenen wenden,
en zien dat groot gezicht,
wáárom het braambosch niet verbrandt."
- 4 Toen de HEERE zag,
dat hij zich daarhenen wendde
om te zien,
zoo riep God tot hem uit het midden van het braambosch
en zeide:
"Mozes, Mozes!"
En hij zeide:
"Zie *hier* ben ik."
- 5 En Hij zeide:
"Nader hier niet toe;
trek uwe schoenen uit van uwe voeten,
want de plaats waar gij op staat is heilig land."
- 6 Hij zeide voorts:
"Ik ben de God uws vaders,
de God Abrahams,
de God Isaäks,
en de God Jakobs."
En Mozes verborg zijn aangezicht,
want hij vreesde God aan te zien.
- 7 En de HEERE zeide:
"Ik heb zeer wel gezien de verdrukking mijns volks,
hetwelk in Egypte is,
en heb hun geschrei gehoord vanwege hunne drijvers;
want Ik heb hunne smarten bekend.
- 8 Daarom ben Ik nedergekomen,
dat Ik het verlosse uit de hand der Egyptenaren,
en het opvoere uit dit land
naar een goed en ruim land,
naar een land vloeiende van melk en honig,
tot de plaats der Kanaänieten
en der Hethieten
en der Amorieten
en der Ferezieten
en der Hevieten
en der Jebusieten.
- 9 En nu, zie,
het geschrei der kinderen Israëls is tot Mij gekomen,
en ook heb Ik gezien de verdrukking,
waarmede de Egyptenaars hen verdrukken:
- 10 zoo kom nu,
en Ik zal u tot Farao zenden,
opdat gij Mijn volk,
de kinderen Israëls,
uit Egypte voert."
- 11 Toen zeide Mozes tot God:
"Wie ben ik,
dat ik tot Farao zoude gaan,
en dat ik de kinderen Israëls uit Egypte zoude voeren?"
- 12 Hij dan zeide:
"Ik zal voorzeker met u zijn,
en dit zal u een teeken zijn,
dat Ik u gezonden heb:

- wanneer gij dit volk uit Egypte geleid hebt,
zult gijlieden God dienen op dezen berg."
- 13 Toen zeide Mozes tot God:
"Zie, wanneer ik tot de kinderen Israëls kom
en zeg tot hen:
'De God uwer vaderen heeft mij tot ulieden gezonden,'
en zij mij zeggen:
'Hoe is Zijn Naam,'
wat zal ik tot hen zeggen?"
- 14 En God zeide tot Mozes:
"*Ik zal zijn,*
Die Ik zijn zal."
Ook zeide Hij:
"Alzóó zult gij tot de kinderen Israëls zeggen:
'Ik zal zijn heeft mij tot ulieden gezonden."
- 15 Toen zeide God verder tot Mozes:
"Aldus zult gij tot de kinderen Israëls zeggen:
'DE HEERE,
uwer vaderen God,
de God Abrahams,
de God Isaäks,
en de God Jakobs,
heeft mij tot ulieden gezonden;'
dat is Mijn Naam eeuwiglijk,
en dat is Mijne gedachtenis van geslachte tot geslachte.
- 16 Ga henen
en verzamel de oudsten van Israël
en zeg tot hen:
'DE HEERE,
uwer vaderen God, is mij verschenen,
de God Abrahams,
Isaäks
en Jakobs,
zeggende:
"Ik heb ulieden getrouwelijk bezocht
en hetgeen dat ulieden in Egypte is aangedaan:
17 daarom heb Ik gezegd:
'Ik zal ulieden uit de verdrukking van Egypte opvoeren
tot het land der Kanaänieten
en der Hethieten
en der Amorieten
en der Ferezieten
en der Hevieten
en der Jebusieten,
tot het land,
vloeiende van melk en honig.'"
- 18 En zij zullen uwe stem hooren;
en gij zult gaan,
gij en de oudsten van Israël,
tot den koning van Egypte,
en gijlieden zult tot hem zeggen:
'DE HEERE,
de God der Hebreëen,
is ons ontmoet:
zoo laat ons nu toch gaan den weg van drie dagen in de woestijn,
opdat wij den HEERE onzen God offeren.'
- 19 Doch Ik weet,
dat de koning van Egypte ulieden niet zal laten gaan,

ook niet door eene sterke hand.
20 Want Ik zal Mijne hand uitstrekken
en Egypte slaan met alle Mijne wonderen,
die Ik in het midden deszelven doen zal;
daarna zal hij ulieden laten vertrekken.
21 En Ik zal dezen volke genade geven in de oogen der Egyptenaren,
en het zal geschieden wanneer gijlieden uitgaan zult,
zoo zult gij niet ledig uitgaan;
22 maar *elke* vrouw zal van hare naburin
en van de waardin haars huizes eischen
zilveren vaten
en gouden vaten
en kleederen:
die zult gijlieden op uwe zonen
en op uwe dochteren leggen,
en zult Egypte berooven."

4

1 Toen antwoordde Mozes
en zeide:
"Maar zie,
zij zullen mij niet gelooven,
noch mijne stem hooren;
want zij zullen zeggen:
'De HEERE is u niet verschenen.'"
2 En de HEERE zeide tot hem:
"Wat is er in uwe hand?"
En hij zeide:
"Een staf."
3 En Hij zeide:
"Werp hem ter aarde,"
en hij wierp hem ter aarde:
toen werd hij tot eene slang;
en Mozes vlood van haar.
4 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Strek uwe hand uit
en grijpt ze bij haren staart."
Toen strekte hij zijne hand uit
en vatte ze
en zij werd tot eenen staf in zijne hand.
5 "Opdat zij gelooven,
dat u verschenen is de HEERE de God hunner vaders,
de God Abrahams,
de God Isaäks,
en de God Jakobs."
6 En de HEERE zeide verder tot hem:
"Steek nu uwe hand in uwen boezem."
En hij stak zijne hand in zijnen boezem;
daarna trok hij ze uit,
en zie,
zijne hand was melaatsch,
wit als sneeuw.
7 En Hij zeide:
"Steek uwe hand wederom in uwen boezem."
En hij stak zijne hand wederom in zijnen boezem;
daarna trok hij ze uit zijnen boezem,
en zie

zij was weder als zijn *ander* vleesch.
8 "En het zal geschieden,
zoo zij u niet gelooven
noch naar de stem des eersten teekens hooren,
zoo zullen zij de stem des laatsten teekens gelooven;
9 en het zal geschieden,
zoo zij ook deze twee tekenen niet gelooven,
noch naar uwe stem hooren,
zoo neem van de wateren der rivier
en giet ze op het droge,
zoo zullen de wateren,
die gij uit de rivier zult nemen,
tot bloed worden op het droge."
10 Toen zeide Mozes tot den HEERE:
"Och Heere!
ik ben geen man wèl ter tale,
noch van gisteren,
noch van eergisteren,
noch van toen af toen Gij tot Uwen knecht gesproken hebt;
want ik ben zwaar van mond
en zwaar van tong."
11 En de HEERE zeide tot hem:
"Wie heeft den mensch den mond gemaakt,
of wie heeft den stomme
of doove
of ziende
of blinde gemaakt?
Ben Ik het niet, de HEERE?
12 En ga nu henen,
en Ik zal met uwen mond zijn,
en zal u leeren wat gij spreken zult."
13 Doch hij zeide:
"Och Heere,
zend toch door de hand desgenen,
dien Gij zoudt zenden."
14 Toen ontstak de toorn des HEEREN over Mozes,
en Hij zeide:
"Is niet Aäron de Leviet uw broeder?
Ik weet,
dat hij zeer wèl spreken zal,
en ook,
zie,
hij zal uitgaan u tegemoet;
wanneer hij u ziet,
zoo zal hij in zijn hart verblijd zijn.
15 Gij dan zult tot hem spreken,
en de woorden in zijnen mond leggen;
en Ik zal met uwen mond
en met zijnen mond zijn,
en Ik zal ulieden leeren wat gij doen zult.
16 En hij zal voor u tot het volk spreken;
en het zal geschieden,
dat hij u tot eenen mond zal zijn
en gij zult hem tot eenen God zijn.
17 Neem dan dezen staf in uwen hand,
waarmede gij die tekenen doen zult."

Mozes' terugkeer naar Egypte:

- 18 Toen ging Mozes henen,
en keerde weder tot Jethro,
zijn schoonvader
en zeide tot hem:
"Laat mij toch gaan,
dat ik wederom tot mijne broederen keere,
die in Egypte zijn,
en zie of zij nog leven."
Jethro dan zeide tot Mozes:
"Ga in vrede."
- 19 Ook zeide de HEERE tot Mozes in Midian:
"Ga henen,
keer weder in Egypte,
want alle de mannen zijn dood,
die uwe ziel zochten."
- 20 Mozes dan nam zijne vrouw
en zijne zonen,
en voerde ze op eenen ezel,
en keerde weder in Egypteland;
en Mozes nam den staf Gods in zijne hand.
- 21 En de HEERE zeide tot Mozes:
"Terwijl gij henentrekt om in Egypte weder te keeren,
zie toe dat gij alle de wonderen doet voor Farao,
die Ik in uwe hand gesteld heb;
doch ik zal zijn hart verstokken,
dat hij het volk niet zal laten gaan.
- 22 Dan zult gij tot Farao zeggen:
'Alzóó zegt de HEERE:
"Mijn zoon,
mijn eerstgeborene,
is Israël;
23 en Ik heb tot u gezegd:
'Laat Mijnen zoon trekken,
dat hij Mij diene';
maar gij hebt geweigerd hem te laten trekken;
zie,
ik zal uwen zoon,
uwen eerstgeborene,
dooden.'"
- 24 En het geschiedde op den weg in de herberg,
dat de HEERE hem tegenkwam en hem zocht te dooden.
- 25 Toen nam Zippora een steenen *mes*
en besneed de voorhuid haars zoons,
en wierp die voor zijne voeten,
en zeide:
"Voorwaar,
gij zijt mij een bloedbruidegom."
26 En Hij liet van hem af.
Toen zeide zij:
"Bloedbruidegom",
vanwege de besnijdenis.
- 27 De HEERE zeide ook tot Aäron:
"Ga Mozes tegemoet in de woestijn."
En hij ging
en ontmoette hem aan den berg Gods
en hij kuste hem.
- 28 En Mozes gaf Aäron te kennen

alle de woorden des HEEREN,
 Die hem gezonden had,
en alle de teekenen,
 die Hij hem bevolen had.
29 Toen gingen Mozes en Aäron,
en zij verzamelden alle de oudsten der kinderen Israëls;
30 en Aäron sprak alle de woorden
 die de HEERE tot Mozes gesproken had,
 en hij deed de teekenen voor de oogen des volks;
31 en het volk geloofde,
en zij hoorden,
dat de HEERE de kinderen Israëls bezocht
en dat Hij hunne verdrukking zag,
en zij neigden hunne hoofden
en aanbaden.

5

Mozes en Aäron voor Farao:

1 En daarna gingen Mozes en Aäron henen
en zeide tot Farao:
"Alzóó zegt de HEERE de God Israëls:
'Laat Mijn volk trekken,
dat het Mij een feest houde in de woestijn.'"
2 Maar Farao zeide:
"Wie is de HEERE,
Wiens stem ik gehoorzamen zoude
om Israël te laten trekken?
Ik ken den HEERE niet,
en zal ook Israël niet laten trekken."
3 Zij dan zeiden:
"De God der Hebreëen is ons ontmoet:
zoo laat ons toch henentrekken den weg van drie dagen in de woestijn,
en den HEERE onzen God offeren,
dat Hij ons niet overkome met pestilentie of met het zwaard."
4 Toen zeide de koning van Egypte tot hen:
"Gij Mozes en Aäron,
waarom trekt gij het volk af van hunne werken?
gaat henen tot uwe lasten."
5 Voorts zeide Farao:
"Zie,
het volk des lands is alreede *te* veel,
en zoudt gijlieden hen doen rusten van hunne lasten?"
6 Daarom beval Farao tenzelfden dage de aandrijvers onder het volk,
en deszelfs ambtlieden,
zeggende:
7 "Gij zult voortaan aan deze lieden geen stroo meer geven
tot het maken van tichelsteenen,
als gisteren *en*
eergisteren;
laat ze zelve henengaan
en stroo voor zichzelf verzamelen.
8 En het getal der tichelsteenen,
die zij gisteren *en*
eergisteren gemaakt hebben,
zult gij hun opleggen,
gij zult daarvan niet verminderen;
want zij gaan ledig,

- daarom roepen zij,
zeggende:
'Laat ons gaan,
laat ons onzen God offeren.'
- 9 Men verzware den dienst over deze mannen,
dat zij daaraan te doen hebben,
en zij zich niet vergapen aan leugenachtige woorden."
- 10 Toen gingen de aandrijvers des volks
en hunne ambtlieden
en spraken tot het volk,
zeggende:
"Zóó zegt Farao:
'Ik zal ulieden geen stroo geven.
11 Gaat gij *zelve* henen,
haalt u stroo waar gij het vindt;
doch van uwe dienst zal niets verminderd worden.'"
- 12 Toen verstrooide zich het volk in het gansche land van Egypte,
dat het stoppelen verzamelde voor stroo.
- 13 En de aandrijvers drongen aan,
zeggende:
"Voleindigt uwe werken,
elk dagwerk op zijnen dag,
gelijk toen er stroo was."
- 14 En de ambtlieden der kinderen Israëls,
die Farao's aandrijvers over hen gesteld hadden,
werden geslagen,
en men zeide:
"Waarom hebt gijlieden uwe gezette werk niet voleindigd
in het maken der tichelsteenen,
gelijk te voren alzoo ook gisteren
en heden?"
- 15 Derhalve gingen de ambtlieden der kinderen Israëls
en schreeuwden tot Farao,
zeggende:
"Waarom doet gij uwen knechten alzóó?
- 16 Aan uwe knechten wordt geen stroo gegeven,
en zij zeggen tot ons:
'Maakt de tichelsteenen',
en zie,
uwe knechten worden geslagen,
doch de schuld is uws volks."
- 17 Hij dan zeide:
"Gijlieden gaat ledig,
ledig gaat gij;
daarom zegt gij:
'Laat ons gaan,
laat ons den HEERE offeren.'
- 18 Zoo gaat nu henen,
arbeidt;
doch stroo zal u niet gegeven worden;
evenwel zult gij het getal der tichelsteenen leveren."
- 19 Toen zagen de ambtlieden der kinderen Israëls,
dat het kwalijk met hen stond,
dewijl men zeide:
"Gij zult niet minderen van uwe tichelsteenen,
van het dagwerk op zijnen dag."
- 20 En zij ontmoetten Mozes en Aäron,
die tegen hen over stonden,

- 21 toen zij van Farao uitgingen,
en zij zeiden tot hen:
"De HEERE zie op u
en richte het,
dewijl gij onzen reuk
hebt stinkende gemaakt voor Farao
en voor zijnen knechten,
gevende een zwaard in hunnen handen
om ons te dooden."
- 22 Toen wendde Mozes zich weder tot den HEERE,
en zeide:
"Heere, waarom hebt Gij dit volk kwaad gedaan?
Waarom hebt Gij mij nu gezonden?"
- 23 Want van toen af dat ik tot Farao ben ingegaan
om in Uwen Naam te spreken,
heeft hij dit volk kwaad gedaan,
en Gij hebt Uw volk geenszins verlost."
- 24 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Nu zult gij zien wat Ik aan Farao doen zal;
want door eene machtige hand zal hij ze laten trekken,
ja,
door eene machtige hand zal hij ze uit zijn land drijven."

6

Gods bevelen aan Mozes:

- 1 Voorts sprak God tot Mozes
en zeide tot hem:
"Ik ben de HEERE.
- 2 En Ik ben Abraham, Isaäk en Jakob verschenen
als God de Almachtige;
doch met Mijnen Naam HEERE ben Ik hun niet bekend geweest.
- 3 En ook heb Ik Mijn Verbond met hen opgericht,
dat Ik hun geven zoude het land Kanaän,
het land hunner vreemdelingschappen,
waarin zij vreemdelingen geweest zijn.
- 4 En ook heb Ik gehoord het gekerm der kinderen Israëls,
die de Egyptenaars in dienstbaarheid houden,
en heb aan Mijn Verbond gedacht.
- 5 Derhalve zeg tot de kinderen Israëls:
"Ik ben de HEERE;
en Ik zal ulieden uitleiden van onder de lasten der Egyptenaren,
en Ik zal u redden uit hunne dienstbaarheid,
en zal u verlossen door eenen uitgestrekten arm
en door groote gerichten,
- 6 en zal ulieden tot Mijn volk aannemen;
en Ik zal u tot eenen God zijn,
en gijlieden zult erkennen,
dat Ik de HEERE uw God ben,
Die u uitleide van onder de lasten der Egyptenaren.
- 7 En Ik zal ulieden brengen in dat land,
waarover Ik Mijne hand opgeheven heb,
dat Ik het Abraham,
Isaäk
en Jakob geven zoude;
en Ik zal het ulieden geven tot een erfdeel,
Ik de HEERE."
- 8 En Mozes sprak alzóó tot de kinderen Israëls;

- doch zij hoorden naar Mozes niet
 vanwege de benauwdheid des geestes
 en vanwege de harde dienstbaarheid.
- 9 Voorts sprak de HEERE tot Mozes,
 zeggende:
- 10 "Ga henen,
 spreek tot Farao,
 den koning van Egypte,
 dat hij de kinderen Israëls uit zijn land trekken late."
- 11 Doch Mozes sprak voor den HEERE,
 zeggende:
 "Zie,
 de kinderen Israëls hebben naar mij niet gehoord,
 hoe zoude mij dan Farao hooren?
 Daarbij ben ik onbesneden van lippen."
- 12 Evenwel sprak de HEERE tot Mozes
 en tot Aäron
 en gaf hun bevel aan de kinderen Israëls,
 en aan Farao
 den koning van Egypte,
 om de kinderen Israëls uit Egypteland te leiden.

Geslachtsregister van Mozes en Aäron:

- 13 Dit zijn de hoofden van *ieder* huis hunner vaderen.
 De zonen Rubens des eerstgeborenen Israëls zijn
 Henoch
 en Palu,
 Hezron
 en Karmi;
 dat zijn de huisgezinnen van Ruben.
- 14 En de zonen van Simeon:
 Jemuël,
 en Jamin,
 en Ohad,
 en Jachin,
 en Zohar,
 en Saul, de zoon eener Kanaänitische;
 dat zijn Simeons huisgezinnen.
- 15 Dit nu zijn de namen der zonen van Levi naar hunne geboorten:
 Gerson,
 en Kohath,
 en Merari.
 En de jaren des levens van Levi waren honderd zevenendertig jaar.
- 16 De zonen Gersons:
 Libni
 en Simeï naar hunne huisgezinnen.
- 17 En de zonen Kohaths:
 Amram,
 en Jizhar,
 en Hebron,
 en Uzziël;
 en de jaren des levens van Kohath waren honderd en drieëndertig jaar.
- 18 En de zonen van Merari:
 Mahli
 en Musi;
 dit zijn de huisgezinnen van Levi,
 naar hunne geboorten.
- 19 En Amram nam Jochebed zijne huisvrouw,

- en zij baarde hem Aäron
en Mozes;
en de jaren des levens van Amram waren honderd en zevenendertig jaar.
- 20 En de zonen Jizhars:
Korach,
en Nefeg,
en Zichri.
- 21 En de zonen Uzziëls:
Misaël,
en Elzafan,
en Sithri.
- 22 En Aäron nam zich tot eene vrouw Eliséba,
Amminadabs dochter;
Nahessons zuster;
en zij baarde hem Nadab
en Abihu,
Eleazar
en Ithamar.
- 23 En de zonen van Korach waren Assir
en Elkana,
en Abiasaf;
dat zijn de huisgezinnen der Korachieten.
- 24 En Eleazar,
Aärons zoon,
nam voor zich eene van de dochters van Putiël tot eene vrouw,
en zij baarde hem Pinehas.
Dit zijn de hoofden der vaderen der Levieten,
naar hunne huisgezinnen.
- 25 Dit is Aäron
en Mozes,
tot wie de HEERE zeide:
"Leidt de kinderen Israëls uit Egypteland,
naar hunne heiren."
- 26 Deze zijn het,
die tot Farao,
den koning van Egypte, spraken,
opdat zij de kinderen Israëls uit Egypte leidden;
dit is Mozes en Aäron.

Mozes en Aäron doen de teekenen voor Farao:

- 27 En het geschiedde te dien dage als de HEERE tot Mozes sprak in Egypteland,
28 zoo sprak de HEERE tot Mozes,
zeggende:
"Ik ben de HEERE:
spreek tot Farao
den koning van Egypte
alles wat Ik tot u spreek."
29 Toen zeide Mozes voor het aangezicht des HEEREN:
"Zie,
ik ben onbesneden van lippen,
hoe zal dan Farao naar mij hooren?"

7

- 1 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Zie, Ik heb u *tot* eenen God gezet over Farao,
en Aäron uw broeder zal uw Profeet zijn.
2 Gij zult spreken alles wat Ik u gebieden zal;

- en Aäron uw broeder zal tot Farao spreken,
 dat hij de kinderen Israëls uit zijn land trekken late.
- 3 Doch Ik zal Farao's hart verharden,
 en Ik zal Mijne teekenen
 en Mijne wonderen in Egypteland vermenigvuldigen.
- 4 Farao nu zal naar ulieden niet hooren,
 en Ik zal Mijne hand aan Egypte leggen,
 en voeren Mijne heiren,
 Mijn volk,
 de kinderen Israëls,
 uit Egypteland door groote gerichten.
- 5 Dan zullen de Egyptenaren weten dat Ik de HEERE ben,
 wanneer Ik Mijne hand over Egypte uitstrekke
 en de kinderen Israëls uit het midden van hen uitleide."
- 6 Toen deed Mozes en Aäron als hun de HEERE geboden had,
 alzóó deden zij.
- 7 En Mozes was tachtig jaar oud
 en Aäron was drieëntachtig jaar oud,
 toen zij tot Farao spraken.
- 8 En de HEERE sprak tot Mozes
 en tot Aäron
 zeggende:
- 9 "Wanneer Farao tot ulieden spreken zal,
 zeggende:
 'Doet een wonderteecken voor ulieden,'
 zoo zult gij tot Aäron zeggen:
 'Neem uwen staf
 en werp *hem* voor Farao's aangezicht neder:
 hij zal tot een draak worden.'"
- 10 Toen ging Mozes en Aäron tot Farao henen
 en deden alzóó gelijk de HEERE geboden had;
 en Aäron wierp zijnen staf neder voor Farao's aangezicht
 en voor het aangezicht zijner knechten
 en hij werd tot een draak.
- 11 Farao nu riep ook de wijzen en de guichelaars,
 en de Egyptische tovenaars deden óók alzoó met hunne bezweringen:
- 12 want een iegelijk wierp zijnen staf neder,
 en zij werden tot draken;
 maar Aärons staf verslond hunne staven.
- 13 Doch Farao's hart verstokte,
 zoodat hij naar hen niet hoorde,
 gelijk de HEERE gesproken had.

[Aanzegging van de 1ste plaag: Het water in bloed veranderd:]

- 14 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
 "Farao's hart is zwaar:
 hij weigert het volk te laten trekken.
- 15 Ga henen tot Farao in den morgenstond;
 zie, hij zal uitgaan naar het water toe;
 zoo stel u tegen hem over aan den oever der rivier,
 en den staf, die in eene slang is veranderd geweest,
 zult gij in uwen hand nemen;
- 16 en gij zult tot hem zeggen:
 'De HEERE, der Hebreëen God, heeft mij tot u gezonden,
 zeggende:
 "Laat Mijn volk trekken,
 dat het Mij diene in de woestijn;"
 doch zie,

gij hebt tot nu toe niet gehoord.
17 Zóó zegt de HEERE:
"Daaraan zult gij weten,
dat Ik de HEERE ben":
zie,
ik zal met dezen staf,
die in mijn hand is,
op het water,
dat in deze rivier is, slaan,
en het zal in bloed veranderd worden;
18 en de visch in de rivier zal sterven,
zoodat de rivier zal stinken;
en de Egyptenaren zullen vermoeid worden,
dat zij het water uit de rivier drinken mogen."

De tien plagen. [De 1ste plaag:] Het water in bloed veranderd:

19 Voorts zeide de HEERE tot Mozes:
"Zeg tot Aäron:
'Neem uwen staf
en steek uwe hand uit over de wateren der Egyptenaren,
over hunne stroomen,
over hunne rivieren
en over hunne poelen
en over alle vergadering hunner wateren,
dat zij bloed worden;
en daar zij bloed in het gansche Egypteland,
beide in houten
en in steenen *vaten*."
20 Mozes nu en Aäron deden alzóó
gelijk de HEERE geboden had;
en hij hief den staf op
en sloeg het water,
dat in de rivier was,
voor de oogen Farao's
en voor de oogen zijner knechten:
en al het water in de rivier werd in bloed veranderd,
21 en de visch, die in de rivier was, stierf,
en de rivier stonk,
zoodat de Egyptenaars het water uit de rivier niet drinken konden;
en daar was bloed in het gansche Egypteland.
22 Doch de Egyptische tovenaars deden óók alzóó met hunne bezweringen;
zoodat Farao's hart verstokte,
en hij hoorde naar hen niet,
gelijk als de HEERE gesproken had,
23 en Farao keerde zich om
en ging naar zijn huis,
en hij zette zijn hart daar óók niet op.
24 Doch alle Egyptenaars groeven rondom de rivier om water te drinken,
want zij konden van het water der rivier niet drinken.
25 Alzóó werden zeven dagen vervuld
nadat de HEERE de rivier geslagen had.

8

[De 2de plaag:] De plaag der vorschen:

1 Daarna zeide de HEERE tot Mozes:
"Ga in tot Farao
en zeg tot hem:

'Zóó zegt de HEERE:
 "Laat Mijn volk trekken,
 dat zij Mij dienen;
 2 en indien gij weigert het te laten trekken,
 zie,
 zoo zal Ik uwe gansche landpale met vorschen slaan,
 3 dat de rivier van vorschen zal krielen,
 die zullen opkomen
 en in uw huis komen,
 en in uwe slaapkamer,
 ja, op uw bed:
 ook in de huizen uwer knechten,
 en op uw volk,
 en in uwe bakovens,
 en in uwe baktroggen;
 4 en de vorschen zullen opkomen op u
 en op uw volk
 en op alle uwe knechten."""
 5 Voorts zeide de HEERE tot Mozes:
 "Zeg tot Aäron:
 'Strek uwe hand uit met uwen staf
 over de stroomen
 en over de rivieren
 en over de poelen,
 en doe vorschen opkomen over Egypteland."
 6 En Aäron strekte zijne hand uit
 over de wateren van Egypte,
 en daar kwamen vorschen op
 en bedekten Egypteland.
 7 Toen deden de tovenaars óók alzoo
 met hunne bezweringen,
 en zij deden vorschen over Egypteland opkomen.
 8 En Farao riep Mozes en Aäron,
 en zeide:
 "Bidt vuriglijk tot den HEERE,
 dat Hij de vorschen van mij
 en van mijn volk wegneme;
 zoo zal ik het volk trekken laten,
 dat zij den HEERE offeren."
 9 Doch Mozes zeide tot Farao:
 "Heb de eere boven mij:
 tegen wanneer zal ik
 voor u
 en uwe knechten
 en voor uw volk vuriglijk bidden,
 om deze vorschen
 van u
 en van uwe huizen te verdelgen,
 dat zij alleen in de rivier overblijven?"
 10 Hij dan zeide:
 "Tegen morgen."
 En hij zeide:
 "Het zij naar uw woord;
 opdat gij weet,
 dat er niemand is gelijk de HEERE,
 onze God,
 11 zoo zullen de vorschen
 van u

- en van uwe huizen
en van de knechten
en van uw volk wijken,
zij zullen alleen in de rivier overblijven."
- 12 Toen ging Mozes en Aäron uit van Farao,
en Mozes riep tot den HEERE ter oorzaak der vorschten,
die Hij Farao had opgelegd:
- 13 en de HEERE deed naar het woord van Mozes,
en de vorschten stierven,
uit de huizen,
uit de voorzalen,
en uit de velden;
- 14 en zij vergaderden ze te zamen bij hoopen,
zodat het land stonk.
- 15 Toen nu Farao zag,
dat er verademing was
verzwaarde hij zijn hart,
dat hij naar hen niet hoorde,
gelijk als de HEERE gesproken had.

[De 3de plaag:] De plaag der luizen:

- 16 Voorts zeide de HEERE tot Mozes:
"Zeg tot Aäron:
'Strek uwen staf uit
en sla het stof der aarde,
dat het tot luizen worde in het gansche Egypteland."
- 17 En zij deden alzoo:
want Aäron strekte zijne hand uit met zijnen staf
en sloeg het stof der aarde,
en daar werden vele luizen aan de menschen
en aan het vee:
al het stof der aarde werd tot luizen in het gansche Egypteland.
- 18 De tovenaars deden ook alzoo met hunne bezweringen,
opdat zij luizen voortbrachten,
doch zij konden het niet;
zoo waren de luizen aan de menschen
en aan het vee.
- 19 Toen zeiden de tovenaars tot Farao:
"Dit is Gods vinger."
Doch Farao's hart verstijfde,
zoodat hij naar hen niet hoorde,
gelijk de HEERE gesproken had.

[De 4de plaag:] De plaag van het ongedierte (niet bij de Israëlieten):

- 20 Voorts zeide de HEERE tot Mozes:
"Maak u morgen vroeg op
en stel u voor Farao's aangezicht;
zie,
hij zal aan het water uitgaan;
en zeg tot hem:
'Zóó zegt de HEERE:
"Laat Mijn volk trekken,
dat zij Mij dienen;
want zoo gij Mijn volk niet laat trekken,
zie,
zoo zal Ik eene vermenging van ongedierte zenden
op u
en op uwe knechten

en op uw volk
 en in uwe huizen,
 alzoó dat der Egyptenaren huizen met deze vermenging zullen vervuld worden,
 en ook het aardrijk waarop zij zijn;
 22 en Ik zal te dien dage het land Gosen,
 waar Mijn volk woont, afzonderen,
 dat dáár geen vermenging van ongedierte zij,
 opdat gij weet,
 dat Ik, de HEERE, in het midden dezes lands ben;
 23 en Ik zal eene verlossing stellen tusschen Mijn volk
 en tusschen uw volk;
 tegen morgen zal dit teeken geschieden. ""
 24 En de HEERE deed alzoó
 en daar kwam een zware vermenging van ongedierte
 in Farao's huis
 en in zijner knechten huizen
 en over het gansche Egypteland;
 en het land werd verdorven van deze vermenging.
 25 Toen riep Farao Mozes en Aäron,
 en zeide:
 "Gaat henen
 en offert uwen God in dit land."
 26 Mozes dan zeide:
 "Het is niet recht,
 dat men alzóó doe;
 want wij zouden der Egyptenaren gruwel den HEERE onzen God mogen offeren;
 zie,
 indien wij der Egyptenaren gruwel voor hunne oogen offerden,
 zouden zij ons niet steenigen?
 27 Laat ons den weg van drie dagen in de woestijn gaan,
 dat wij den HEERE onzen God offeren,
 gelijk Hij tot ons zeggen zal."
 28 Toen zeide Farao:
 "Ik zal u trekken laten,
 dat gijlieden den HEERE uwen God offert in de woestijn;
 alleen dat gijlieden in het gaan geenszins te ver trekt;
 bidt vuriglijk voor mij."
 29 Mozes nu zeide:
 "Zie,
 ik ga van u,
 en zal tot den HEERE vuriglijk bidden,
 dat deze vermenging van ongedierte
 van Farao,
 van zijne knechten,
 en van zijn volk
 morgen wegwijke:
 alleen dat Farao niet meer bedriegelijk handele,
 dit volk niet latende gaan om den HEERE te offeren."
 30 Toen ging Mozes uit van Farao
 en bad vuriglijk tot den HEERE;
 31 en de HEERE deed naar het woord van Mozes,
 en de vermenging van ongedierte week
 van Farao,
 van zijne knechten
 en van zijn volk:
 en er bleef er niet één over.
 32 Doch Farao verzwaarde zijn hart ook op datmaal,
 en hij liet het volk niet trekken.

9

[De 5de plaag:] *De plaag der veepest (niet bij de Israëlieten):*

- 1 Daarna zeide de HEERE tot Mozes:
"Ga in tot Farao
en spreek tot hem:
'Alzóó zegt de HEERE, de God der Hebreën:
"Laat mijn volk trekken,
dat het Mij diene;
2 want zoo gij weigert ze te laten trekken,
en gij hen nog met geweld ophoudt,
3 zie, de hand des HEEREN zal zijn
over uw vee, dat in het veld is,
over de paarden,
over de ezels,
over de kemelen,
over de runderen
en over het kleine vee,
door eene zeer zware pestilentie.
4 En de HEERE zal eene afzondering maken
tusschen het vee der Israëlieten
en tusschen het vee der Egyptenaren,
dat daar niets sterve van alles,
dat der kinderen Israëls is."''''
5 En de HEERE bestemde eenen zekeren tijd,
zeggende:
"Morgen zal de HEERE deze zaak in dit land doen."
6 En de HEERE deed deze zaak des anderen daags;
en al het vee der Egyptenaren stierf,
maar van het vee der kinderen Israëls stierf niet één.
7 En farao zond er henen,
en zie,
van het vee Israëls was niet tot één toe gestorven.
Doch het hart Farao's werd verzwaaard
en hij liet het volk niet trekken.

[De 6de plaag:] *De plaag der zweren aan mensch en dier:*

- 8 Toen zeide de HEERE tot Mozes en tot Aäron:
"Neemt gijlieden uwe vuisten vol asch uit den oven,
en Mozes strooie die naar den hemel voor Farao's ooggen,
9 en zij zal tot klein stof worden over het gansche Egypteland,
en zij zal aan de menschen
en aan het vee worden tot zweren,
uitbrekende met blaartjes,
in het gansche Egypteland."
10 En zij namen asch uit den oven
en stonden voor Farao's aangezicht,
en Mozes strooide ze naar den hemel:
toen werden daar zweren,
uitbrekende met blaartjes aan de menschen
en aan het vee;
11 alzoó dat de tovenaars voor Mozes niet staan konden
vanwege de zweren;
want aan de tovenaars waren zweren,
en aan alle de Egyptenaren.
12 Doch de HEERE verstokte Farao's hart,
dat hij naar hen niet hoorde,

gelijk de HEERE tot Mozes gesproken had.

[De 7de plaag:] *De plaag van den hagel (niet bij de Israëlieten):*

- 13 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Maak u morgen vroeg op
en stel u voor Farao's aangezicht,
en zeg tot hem:
'Zóó zegt de HEERE,
der Hebreëen God:
"Laat Mijn volk trekken,
dat zij Mij dienen.
- 14 Want ditmaal zal Ik alle Mijne plagen in uw hart zenden
en over uwe knechten en over uw volk,
opdat gij weet,
dat er niemand is gelijk Ik op de gansche aarde;
15 want nu heb Ik Mijne hand uitgestrekt,
opdat Ik u en uw volk met de pestilentie zoude slaan,
en dat gij zoudt van de aarde verdelgd worden.
- 16 Maar waarlijk,
daarom heb Ik u verwekt,
opdat Ik Mijne kracht *aan* u betoonde,
en opdat men Mijnen Naam vertelle op de gansche aarde.
- 17 Verheft gij uzelfen nog tegen Mijn volk,
dat gij het niet wilt laten trekken,
18 zie,
Ik zal morgen omtrent dezen tijd eenen zeer zwaren hagel doen regenen,
desgelijks er in Egypte niet geweest is
van dien dag af dat het gegrond is,
tot nu toe.
- 19 En nu, zend henen,
vergader uw vee
en alles wat gij op het veld hebt:
alle mensch
en gedierte,
dat op het veld gevonden zal worden
en niet in huis verzameld zijn zal,
als deze hagel op hen vallen zal,
zoo zullen zij sterven.'"
- 20 Die onder Farao's knechten des HEEREN Woord vreesde,
die deed zijne knechten
en zijn vee in de huizen vlieden;
21 doch die zijn hart niet zette tot des HEEREN Woord,
die liet zijne knechten
en zijn vee op het veld.
- 22 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Strek uwe hand uit naar den hemel,
en daar zal hagel zijn in het gansche Egypteland
over de menschen
en over het vee
en over al het kruid des velds
in Egypteland."
- 23 Toen strekte Mozes zijnen staf uit naar den hemel,
en de HEERE gaf donder en hagel,
en het vuur schoot naar de aarde,
en de HEERE liet hagel regenen over Egypteland.
- 24 En daar was hagel,
en vuur in het midden des hagels vervangen;
hij was zeer zwaar;

desgelijke is in het gansche Egypteland nooit geweest
sinds dat het tot een volk geworden is.

25 En de hagel sloeg in het gansche Egypteland
alles wat op het veld was,
van de menschen af
tot de beesten toe,
ook sloeg de hagel al het kruid des velds
en verbrak al het geboomte des velds.

26 Alleen in het land Gosen,
waar de kinderen Israëls wonen,
daar was geen hagel.

27 Toen zond Farao henen en hij riep Mozes en Aäron,
en zeide tot hen:
"Ik heb mij ditmaal verzondigd;
de HEERE is rechtvaardig,
ik daarentegen
en mijn volk zijn goddeloos.

28 Bidt vuriglijk tot den HEERE,
(want het is genoeg),
dat geen donder Gods
noch hagel meer zij;
dan zal ik ulieden laten trekken;
en gij zult niet langer blijven."

29 Toen zeide Mozes tot hem:
"Wanneer ik ter stad uitgegaan zal zijn,
zoo zal ik mijne handen uitbreiden voor den HEERE:
de donder zal ophouden
en de hagel zal niet meer zijn,
opdat gij weet,
dat de aarde des HEEREN is.

30 Nochtans u
en uwe knechten aangaande weet ik,
dat gijlieden voor het aangezicht des HEEREN Gods nog niet vreezen zult."

31 Het vlas nu
en de gerst werden geslagen,
want de gerst was in de aar
en het vlas was in den halm;

32 maar de tarwe en de spelt werden niet geslagen,
want zij waren bedekt.

33 Zoo ging Mozes van Farao ter stad uit,
en breidde zijne handen uit tot den HEERE:
en de donder en de hagel hielden op,
en de regen werd niet *meer* uitgegoten op de aarde.

34 Toen Farao zag,
dat de regen
en de hagel
en de donder ophielden,
zoo verzondigde hij zich verder
en hij verzwaarde zijn hart,

35 hij
en zijne knechten;
alzo werd Farao's hart verstokt,
dat hij de kinderen Israëls niet trekken liet,
gelijk als de HEERE gesproken had,
door Mozes.

10

[De 8ste plaag:] De plaag der sprinkhanen:

- 1 Daarna zeide de HEERE tot Mozes:
"Ga in tot Farao,
want Ik heb zijn hart verzwaard,
ook het hart zijner knechten,
opdat Ik deze Mijne teekenen in het midden van hem zette,
- 2 en opdat gij voor de ooren uwer kinderen
en uwer kindskinderen moogt vertellen
wat Ik in Egypte uitgericht heb,
en Mijne teekenen,
die Ik onder hen gesteld heb;
opdat gijlieden weet,
dat Ik de HEERE ben."
- 3 Zoo ging Mozes en Aäron tot Farao,
en zeiden tot hem:
"Zóó zegt de HEERE,
der Hebreëñ God:
Hoe lang weigert gij u voor Mijn aangezicht te verootmoedigen?
Laat Mijn volk trekken,
dat zij Mij dienen.
- 4 Want indien gij weigert Mijn volk te laten trekken,
zie,
zoo zal Ik morgen sprinkhanen in uwe landpale brengen;
5 en zij zullen het gezicht des lands bedekken,
alzoó dat men de aarde niet zal kunnen zien;
en zij zullen afeten het overige van hetgeen dat ontkomen is,
hetgeen dat ulieden overgebleven was van den hagel;
zij zullen ook al het geboomte afeten,
dat ulieden uit het veld voortkomt;
- 6 en zij zullen vervullen uwe huizen,
en de huizen aller uwer knechten,
en aller Egyptenaren huizen,
welke uwe vaders
noch uwer vaderen vaders gezien hebben,
van dien dag aan dat zij op den aardbodem geweest zijn
tot op dezen dag."
En hij keerde zich om
en ging uit van Farao.
- 7 En de knechten Farao's zeiden tot hem:
"Hoe lang zal ons deze tot een strik zijn?
Laat de mannen trekken,
dat zij den HEERE hunnen God dienen:
weet gij nog niet,
dat Egypte verdorven is?"
- 8 Toen werden Mozes en Aäron weder tot Farao gebracht,
en hij zeide tot hen:
"Gaat henen,
dient den HEERE uwen God:
wie en wie zijn zij,
die gaan zullen?"
- 9 En Mozes zeide:
"Wij zullen gaan
met onze jonge
en met onze oude lieden,
met onze zonen
en met onze dochteren,

- met onze schapen
en met onze runderen zullen wij gaan;
want wij hebben een feest des HEEREN."
- 10 Toen zeide hij tot hen:
"De HEERE zij alzóó met ulieden,
gelijk ik u en uwe kleine kinderen zal trekken laten;
ziet toe,
want daar is kwaad voor ulieder aangezicht.
- 11 Niet alzoo,
gij mannen gaat nu henen
en dient den HEERE,
want dat hebt gijlieden verzocht."
En men dreef ze uit van Farao's aangezicht.
- 12 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Strek uwe hand uit over Egypteland,
om de sprinkhanen,
dat zij opkomen over Egypteland
en al het kruid des lands opeten,
al hetgeen dat de hagel heeft overgelaten."
- 13 Toen strekte Mozes zijnen staf uit over Egypteland,
en de HEERE bracht eenen oostenwind in dat land,
dien geheelen dag
en dien ganschen nacht:
het geschiedde des morgens,
dat de oostenwind de sprinkhanen opbracht,
- 14 en de sprinkhanen kwamen op over het gansche Egypteland,
en lieten zich neder aan alle de palen der Egyptenaren,
zeer zwaar;
vóór dezen zijn dergelijke sprinkhanen als deze nooit geweest,
en na dezen zullen er zulke niet wezen;
- 15 want zij bedekten het gezicht des ganschen lands,
alzoo dat het land verduisterd werd,
en zij aten al het kruid des lands op,
en alle de vruchten der boomen,
die de hagel had overgelaten,
en daar bleef niets groens aan de boomen
noch aan de kruiden des velds,
in het gansche Egypteland.
- 16 Toen haastte Farao om Mozes en Aäron te roepen,
en zeide:
"Ik heb gezondigd tegen den HEERE uwen God
en tegen ulieden:
- 17 en nu, vergeeft mij toch mijne zonde alleen ditmaal,
en bidt vuriglijk tot den HEERE uwen God,
dat Hij slechts dezen dood van mij wegneme."
- 18 En hij ging uit van Farao,
en bad vuriglijk tot den HEERE:
- 19 Toen keerde de HEERE eenen zeer sterken westenwind,
die hief de sprinkhanen op
en wierp ze in de Schelfzee:
er bleef niet één sprinkhaan over
in alle de landpale van Egypte.
- 20 Doch de HEERE verstokte Farao's hart,
dat hij de kinderen Israëls niet liet trekken.

[De 9de plaag:] De plaag der duisternis (niet bij de Israëlieten):

- 21 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Strek uwe hand uit naar den hemel,

en daar zal duisternis komen over Egypteland,
dat men de duisternis tasten zal."
22 Als Mozes zijne hand uitstreckte naar den hemel,
werd er eene dikke duisternis in het gansche Egypteland,
drie dagen:
23 zij zagen de één den ander niet;
daar stond ook niemand op van zijne plaats in drie dagen;
maar bij alle de kinderen Israëls was het licht in hunne woningen.
24 Toen riep Farao Mozes,
en zeide:
"Gaat henen,
dient den HEERE:
alleen uwe schapen en uwe runderen zullen vastblijven;
ook zullen uwe kinderkens met u gaan."
25 Doch Mozes zeide:
"Ook zult gij slachtofferen en brandofferen in onze handen geven,
die wij den HEERE onzen God doen mogen;
26 en ons vee zal óók met ons gaan,
daar zal geen klauw achterblijven,
want van hetzelfde zullen wij nemen
om den HEERE onzen God te dienen;
want wij weten niet
waarmede wij den HEERE onzen God dienen zullen,
totdat wij dáár komen."

Bedreiging met de laatste plaag [de 10de plaag]:

27 Doch de HEERE verhardde Farao's hart,
en hij wilde ze niet laten trekken,
maar Farao zeide tot hem:
28 "Ga ván mij,
wacht u,
dat gij niet meer mijn aangezicht ziet;
want ten welken dage gij mijn aangezicht zult zien,
zult gij sterven."
29 Mozes nu zeide:
"Gij hebt recht gesproken,
ik zal niet meer uw aangezicht zien."

11

1 – Want de HEERE had tot Mozes gesproken:
"Ik zal nog ééne plaag over Farao en over Egypte brengen,
daarna zal hij ulieden van hier laten trekken;
als hij *u* geheel zal laten trekken,
zoo zal hij *u* haastiglijk van hier uitdrijven:
2 spreek nu voor de ooren des volks,
dat iedere man van zijnen naaste
en iedere vrouw van hare naaste
zilveren vaten
en gouden vaten eische."
3 En de HEERE gaf het volk genade in de oogen der Egyptenaren:
ook was de man Mozes zeer groot in Egypteland
voor de oogen van Farao's knechten
en voor de oogen des volks.
4 Voorts zeide Mozes:
"Zóó heeft de HEERE gezegd:
'Omtrent middernacht zal Ik uitgaan door het midden van Egypte;
5 en alle eerstgeborenen in Egypteland zullen sterven,

van Farao's eerstgeborene af,
 die op zijnen troon zitten zoude,
 tot den eerstgeborene der dienstmaagd,
 die achter den molen is,
 en alle eerstgeborene van het vee;
 6 en daar zal een groot geschrei zijn in het gansche Egypteland,
 desgelijke nooit geweest is
 en desgelijke niet meer wezen zal.
 7 Maar bij alle kinderen Israëls zal niet één hond zijne tong verroeren,
 van de menschen af tot de beesten toe;
 opdat gijlieden weet,
 dat de HEERE tusschen de Egyptenaren
 en tusschen de Israëlieten
 eene afzondering maakt.
 8 Dan zullen alle deze uwe knechten tot mij afkomen
 en zich voor mij neigen,
 zeggende:
 "Trekt uit, gij
 en al het volk,
 dat uwe voetstappen volgt;
 en daarna zal ik uitgaan." –
 En hij ging uit van Farao in hitte des toorns.
 9 De HEERE dan had tot Mozes gesproken:
 "Farao zal naar ulieden niet hooren,
 opdat Mijne wonderen in Egypteland vermenigvuldigd worden."
 10 En Mozes en Aäron hebben alle deze wonderen gedaan
 voor Farao's aangezicht;
 doch de HEERE verhardde Farao's hart,
 dat hij de kinderen Israëls uit zijn land niet trekken liet.

12

Instelling van het Pascha:

1 De HEERE nu had tot Mozes en tot Aäron in Egypteland gesproken,
 zeggende:
 2 "Deze zelfde maand zal ulieden het hoofd der maanden zijn,
 zij zal u de eerste van de maanden des jaars zijn.
 3 Spreek tot de gansche vergadering Israëls,
 zeggende:
 'Op den tienden dezer maand neme een iegelijk een lam,
 naar de huizen der vaderen,
 een lam voor een huis;
 4 maar indien een huis te klein is voor een lam,
 zoo neme hij het en zijn nabuur,
 de naaste aan zijn huis,
 naar het getal der zielen,
 ieder naardat hij eten kan:
 gij zult rekening maken naar het lam.
 5 Gij zult een volkomen lam hebben,
 een mannetje,
 een jaar oud;
 van de schapen of van de geitenbokken zult gij het nemen;
 6 en gij zult het in bewaring hebben tot den veertienden dag dezer maand;
 en de gansche gemeente der vergadering Israëls
 zal het slachten tusschen twee avonden.
 7 En zij zullen van dat bloed nemen
 en strijken het aan de beide zijposten
 en aan den bovendorpel,

- aan de huizen in welke zij het eten zullen.
- 8 En zij zullen dat vleesch eten in denzelfden nacht,
aan het vuur gebraden,
met ongezuurde brooden;
zij zullen het met bittere saus eten.
- 9 Gij zult daar niet rauw van eten,
ook geenszins in water gezoden,
maar aan het vuur gebraden,
zijn hoofd met zijne schenkelen en met zijn ingewand.
- 10 Gij zult daar ook niet van laten overblijven tot den morgen,
maar hetgeen daarvan overblijft tot den morgen
zult gij met vuur verbranden.
- 11 Aldus nu zult gij het eten;
uwe lendenen zullen opgeschort zijn,
uwe schoenen aan uwe voeten,
en uw staf in uwe hand;
en gij zult het met haast eten:
het is des HEEREN Pascha.
- 12 Want Ik zal in dezen nacht door Egypteland gaan
en alle eerstgeborenen in Egypteland slaan,
van de menschen af
tot de beesten toe,
en Ik zal gericht en oefenen aan alle goden der Egyptenaren,
Ik, de HEERE!
- 13 En dat bloed zal ulieden tot een teeken zijn aan de huizen waarin gij zijt:
wanneer Ik het bloed zie,
zal Ik ulieden voorbijgaan,
en daar zal geen plaag onder ulieden ten verdere zijn,
wanneer Ik Egypteland zal slaan.
- 14 En deze dag zal ulieden wezen ter gedachtenis,
en gij zult hem den HEERE tot een feest vieren;
gij zult hem vieren onder uwe geslachten tot eene eeuwige inzetting.
- 15 Zeven dagen zult gijlieden ongezuurde brooden eten,
maar op den eersten dag zult gij het zuurdeeg wegdoen uit uwe huizen;
want wie het gedeesemde eet van den eersten dag af tot op den zevenden dag,
die ziel zal uitgeroeid worden uit Israël.
- 16 En op den eersten dag zal er eene heilige verzameling zijn,
ook zult gij eene heilige verzameling hebben op den zevenden dag:
daar zal geen werk op denzelve gedaan worden;
maar wat door iedere ziel gegeten zal worden,
dat alleen mag door ulieden toegemaakt worden.
- 17 Zoo onderhoudt dan de ongezuurde brooden,
dewijl Ik juist op dien dag ulieder heiren uit Egypteland geleid zal hebben;
daarom zult gij dezen dag houden onder uwe geslachten
tot eene eeuwige inzetting.
- 18 In de eerste *maand* op den veertienden dag dier maand,
in den avond,
zult gij ongezuurde brooden eten,
tot den énéntwintigsten dag der maand in den avond.
- 19 Dat er zeven dagen lang geen zuurdeesem in uwe huizen gevonden worde,
want al wie het gedeesemde eten zal,
die ziel zal uit de vergadering Israëls uitgeroeid worden,
hij zij een vreemdeling of een ingeborene des lands.
- 20 Gij zult niets eten,
dat gedeesemd is,
in alle uwe woningen zult gij ongezuurde brooden eten."

Bevel tot herdenking van den uittocht:

- 21 Mozes dan riep alle de oudsten van Israël
en zeide tot hen:
"Leest uit
en neemt u lammeren voor uwe huisgezinnen,
en slacht het Pascha.
- 22 Neemt dan een bundeltje hysop,
en doopt het in 't bloed,
dat in een bekken zal wezen,
en strijkt aan den bovendorpel en aan de beide zijposten van dat bloed,
't welk in het bekken zijn zal;
doch u aangaande,
niemand zal uitgaan uit de deur zijns huizes
tot aan den morgen;
- 23 want de HEERE zal dóórgaan om de Egyptenaren te slaan;
doch wanneer Hij het bloed zien zal aan den bovendorpel
en aan de twee zijposten,
zoo zal de HEERE de deur voorbijgaan,
en den verderver niet toelaten in uwe huizen te komen
om te slaan.
- 24 Onderhoudt dan deze zaak tot eene inzetting voor u
en voor uwe kinderen
tot in eeuwigheid.
- 25 En het zal geschieden
als gij in dat land komt,
dat u de HEERE geven zal,
gelijk Hij gesproken heeft,
zoo zult gij dezen dienst onderhouden.
- 26 En het zal geschieden,
wanneer uwe kinderen tot u zullen zeggen:
'Wat hebt gij daar voor eenen dienst,'
- 27 zoo zult gij zeggen:
'Dit is den HEERE een Paaschoffer,
die voor der kinderen Israëls huizen voorbijging in Egypte,
toen Hij de Egyptenaren sloeg
en onze huizen bevrijdde.'
Toen boog zich het volk
en neigde zich.
- 28 En de kinderen Israëls gingen
en deden het:
gelijk als de HEERE Mozes en Aäron geboden had,
alzóó deden zij.

De tiende plaag: dood van alle eerstgeborenen:

- 29 En het geschiedde te middernacht,
dat de HEERE alle de eerstgeborenen in Egypteland sloeg,
van den eerstgeborene Farao's af,
die op zijnen troon zitten zoude,
tot op den eerstgeborene des gevangenen,
die in het gevangenhuis was
en alle eerstgeborene der beesten.
- 30 En Farao stond op bij nacht,
hij
en alle zijne knechten,
en alle de Egyptenaars;
en daar was een groot geschrei in Egypte,
want daar was geen huis,
waarin niet een doode was.

- 31 Toen riep hij Mozes en Aäron in den nacht,
en zeide:
"Maakt u op,
trekt uit het midden van mijn volk,
zoo gijlieden
als de kinderen van Israël;
en gaat henen,
dient den HEERE,
gelijk gijlieden gesproken hebt.
- 32 Neemt ook met u uwe schapen
en uwe runderen,
zooals gij gesproken hebt,
en gaat henen,
en zegent mij ook."
- 33 En de Egyptenaars hielden sterk aan bij het volk,
haastende
om die uit het land te drijven;
want zij zeiden:
"Wij zijn allen dood."

De uittocht:

- 34 En het volk nam zijn deeg op eer het gedeesemd was,
hunne deegklompen,
gebonden in hunne kleederen,
op hunne schouderen.
- 35 De kinderen Israëls nu hadden gedaan naar het woord van Mozes,
en hadden van de Egyptenaren geëischt zilveren vaten
en gouden vaten
en kleederen.
- 36 Daartoe had de HEERE het volk genade gegeven in de oogen der Egyptenaren,
dat zij hun hunne begeerte deden;
en zij beroofden de Egyptenaren.
- 37 Alzoo reisden de kinderen Israëls uit van Rameses
naar Sukkoth,
omtrent zeshonderdduizend te voet,
mannen alleen,
behalve de kinderkens;
- 38 en veel vermengd volk trok ook met hen op,
en schapen
en runderen,
zeer veel vee.
- 39 En zij bakten van het deeg,
dat zij uit Egypte gebracht hadden
ongezuurde koeken,
want het was niet gedeesemd;
overmits zij uit Egypte uitgedreven werden,
zoodat zij niet vertoeven konden
noch ook teerkost voor zich bereiden.

Voorwaarde voor het deelnemen aan het Pascha:

- 40 De *tijd* nu der woning,
die de kinderen Israëls in Egypte gewoond hebben,
is vierhonderd jaar
en dertig jaar.
- 41 En het geschiedde ten einde van de vierhonderd
en dertig jaren,
zoo is het juist op denzelfden dag geschied,
dat alle de heiren des HEEREN uit Egypteland gegaan zijn.

- 42 Dezen nacht zal men den HEERE op het vlijtigste houden,
omdat Hij ze uit Egypteland geleid heeft;
dit is de nacht des HEEREN,
die op het vlijtigste moet gehouden worden
van alle kinderen Israëls,
onder hunne geslachten.
- 43 Voorts zeide de HEERE tot Mozes en Aäron:
"Dit is de inzetting van het Pascha:
geens vreemdelings zoon zal daarvan eten;
- 44 doch alle knecht van iedereen,
die voor geld gekocht is,
nadat gij hem zult besneden hebben,
dan zal hij daarvan eten:
- 45 geen uitlander noch huurling zal daarvan eten.
- 46 In één huis zal het gegeten worden;
gij zult van het vleesch niet buiten uit het huis dragen,
en zult geen been daaraan breken.
- 47 De gansche vergadering Israëls zal het doen.
- 48 Als nu een vreemdeling bij u verkeert,
en den HEERE het Pascha houden zal,
dat alles wat mannelijk is bij hem besneden worde,
en dan kome hij daartoe om dat te houden,
en hij zal wezen als een ingeborene des lands;
maar geen onbesnedene zal daarvan eten.
- 49 Eénerlei wet zij den ingeborene
en den vreemdeling,
die als vreemdeling in het midden van u verkeert."
- 50 En alle kinderen Israëls deden het:
gelijk als de HEERE Mozes en Aäron geboden had,
alzóó deden zij.
- 51 En het geschiedde even tenzelfden dage,
dat de HEERE de kinderen Israëls uit Egypteland leidde,
naar hunne heiren.

13

Bevel tot de jaarlijksche Paschaviering:

- 1 Toen sprak de HEERE tot Mozes,
zeggende:
- 2 "Heilig Mij alle eerstgeborenen,
wat eenige baarmoeder opent,
onder de kinderen Israëls,
van de menschen
en van beesten:
dat is Mijn."
- 3 Voorts zeide Mozes tot het volk:
"Gedenkt aan dezen zelfden dag,
op welken gijlieden uit Egypte,
uit het diensthuis,
gegaan zijt;
want de HEERE heeft u door eene sterke hand van hier gevoerd;
daarom zal het gedeesemde niet gegeten worden.
- 4 Heden gaat gijlieden uit,
in de maand Abib;
- 5 en het zal geschieden
als u de HEERE zal gebracht hebben in het land der Kanaänieten
en der Hethieten
en der Amoriëten

- en der Hevieten
en der Jebusieten,
hetwelk Hij uwen vaders gezwoeren heeft u te geven,
een land vloeiende van melk en honig,
zoo zult gij dezen dienst houden in deze maand.
- 6 Zeven dagen zult gij ongezuurde *brooden* eten,
en het gedeeseemde zal bij u niet gezien worden,
ja daar zal geen zuurdeeg bij u gezien worden,
in alle uwe palen.
- 8 En gij zult uwen zoon te kennen geven te dien dage,
zeggende:
'Dit is om hetgeen de HEERE mij gedaan heeft,
toen ik uit Egypte uittoog.
- 9 En het zal u zijn tot een teeken op uwe hand
en tot eene gedachtenis tusschen uwe oogen,
opdat de wet des HEEREN in uwen mond zij,
omdat u de HEERE door eene sterke hand uit Egypte uitgevoerd heeft.
- 10 Daarom onderhoud deze inzetting ter bestemder tijd,
van jaar tot jaar.'

Heiliging der eerstgeborenen:

- 11 Het zal ook geschieden,
wanneer u de HEERE in het land der Kanaänieten zal gebracht hebben,
gelijk Hij u en uwen vaders gezwoeren heeft,
en Hij het u zal gegeven hebben:
- 12 zoo zult gij tot den HEERE doen overgaan
alles wat de baarmoeder opent,
ook alles wat *de baarmoeder* opent van de vrucht der beesten,
die gij hebben zult:
de mannetjes zullen des HEEREN zijn.
- 13 Doch al wat *de baarmoeder* der ezelin opent,
zult gij lossen met een lam;
wanneer gij het nu niet lost,
zoo zult gij het den nek breken,
maar alle eerstgeborenen des menschen onder uwe zonen zult gij lossen.
- 14 Wanneer het geschieden zal,
dat uw zoon u morgen zal vragen,
zeggende:
'Wat is dat?'
zoo zult gij tot hem zeggen:
'De HEERE heeft ons door eene sterke hand uit Egypte,
uit den diensthuize, uitgevoerd;
- 15 want het geschiedde toen Farao zich verhardde ons te laten trekken,
zoo doodde de HEERE alle eerstgeborenen in Egypteland,
van des menschen eerstgeborene af
tot den eerstgeborene der beesten:
daarom offer ik den Heere de mannetjes
van alles wat de baarmoeder opent;
doch alle eerstgeborenen mijner zonen los ik.'
- 16 En het zal tot een teeken zijn op uwe hand,
en tot voorhoofdspannels tusschen uwe oogen;
want de HEERE heeft door eene sterke hand ons uit Egypte uitgevoerd."

Naar de Schelfzee. De wolkkolom en de vuurkolom:

- 17 En het is geschied toen Farao het volk had laten trekken,
zoo leidde ze God niet *op* den weg van der Filistijnen land,
hoewel die nader was;
want God zeide:

"Dat 't het volk niet rouwe als zij den strijd zien zouden,
en het niet wederkeere naar Egypte";
18 maar God leidde het volk òm door den weg van de woestijn der Schelfzee.
De kinderen Israëls nu togen bij vijven uit Egypteland.
19 En Mozes nam Jozefs beenderen met zich;
want hij had met een zwaren eed den kinderen Israëls bezworen,
zeggende:
"God zal ulieden voorzeker bezoeken;
voert dan mijne beenderen met ulieden op van hier."
20 Alzoo reisden zij uit Sukkoth,
en zij legerden zich in Etham aan het einde der woestijn.
21 En de HEERE toog voor hun aangezicht,
des daags in eene wolkkolom,
dat Hij ze op den weg leidde,
en des nachts in eene vuurkolom,
dat Hij ze lichtte,
om voort te gaan dag en nacht:
22 Hij nam de wolkkolom des daags
en de vuurkolom des nachts niet weg
van het aangezicht des volks.

14

Voor en door de Roode Zee:

1 Toen sprak de HEERE tot Mozes
zeggende:
"Spreek tot de kinderen Israëls,
2 dat zij wederkeeren
en zich legeren vóór Pi-Hahiroth,
tusschen Migdol
en tusschen de zee:
vóór Baäl-Zefon,
daartegenover zult gij u legeren aan de zee.
3 Farao dan zal zeggen van de kinderen Israëls:
'Zij zijn verward in het land,
de woestijn heeft ze besloten.'
4 En Ik zal Farao's hart verstokken,
dat hij hen najage;
en Ik zal aan Farao
en aan zijn heir verheerlijkt worden,
alzoo dat de Egyptenaars zullen weten,
dat Ik de HEERE ben."
En zij deden alzoo.
5 Toen nu den koning van Egypte werd geboodschapt,
dat het volk vluchtte,
zoo is het hart Farao's
en zijner knechten veranderd tegen het volk,
en zij zeiden:
"Waarom hebben wij dat gedaan,
dat wij Israël hebben laten trekken,
dat zij ons niet dienden?"
6 En hij spande zijnen wagen aan
en nam zijn volk met zich,
7 en nam zeshonderd uitgelezene wagens,
ja alle de wagens van Egypte,
en de hoofdlieden over die allen.
8 Want de HEERE verstokte het hart van Farao,
den koning van Egypte,

- dat hij de kinderen Israëls najoeg;
doch de kinderen Israëls waren door eene hooge hand uitgegaan.
- 9 En de Egyptenaars jaagden ze na,
en achterhaalden ze,
daar zij zich gelegerd hadden aan de zee:
alle Farao's paarden,
wagens,
en zijne ruiters
en zijn heir;
nevens Pi-Hahiroth,
vóór Baäl-Zefon.
- 10 Als Farao nabij gekomen was,
zoo hieven de kinderen Israëls hunne oogen op,
en zie,
de Egyptenaars togen achter hen;
en zij vreesden zeer;
toen riepen de kinderen Israëls tot den HEERE,
en zij zeiden tot Mozes:
- 11 "Hebt gij ons dáárom,
omdat er in Egypte gansch geene graven waren,
weggenomen,
opdat wij in deze woestijn sterven zouden?
Waarom hebt gij ons dat gedaan,
dat gij ons uit Egypte uitgevoerd hebt?
- 12 Is dit niet het woord,
dat wij in Egypte tot u spraken,
zeggende:
'Houd af van ons,
en laat ons de Egyptenaren dienen?'
Want het ware ons beter geweest de Egyptenaren te dienen,
dan in deze woestijn te sterven."
- 13 Doch Mozes zeide tot het volk:
"Vreest niet,
staat vast,
en ziet het heil des HEEREN,
dat Hij heden aan ulieden doen zal;
want de Egyptenaars,
die gij heden gezien hebt,
die zult gij niet weder zien in der eeuwigheid.
- 14 De HEERE zal voor ulieden strijden,
en gij zult stille zijn."
- 15 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Wat roept gij tot Mij?
Zeg den kinderen Israëls,
dat zij voorttrekken.
- 16 En gij, hef uwen staf op,
en strek uwe hand uit over de zee
en klief ze,
dat de kinderen Israëls door het midden der zee gaan
op het droge.
- 17 En Ik,
zie,
Ik zal het hart der Egyptenaren verstokken,
dat zij na hen daar ingaan;
en Ik zal verheerlijkt worden aan Farao
en aan al zijn heir,
aan zijne wagenen
en aan zijne ruiteren.

- 18 En de Egyptenaars zullen weten,
dat Ik de HEERE ben
wanneer Ik verheerlijkt zal worden aan Farao,
aan zijne wagenen
en aan zijne ruiteren."
- 19 En de Engel Gods,
die vóór het heir Israëls ging,
vertrok
en ging achter hen;
de wolkkolom vertrok óók van hun aangezicht
en stond achter hen,
- 20 en zij kwam tusschen het leger der Egyptenaren
en tusschen het leger Israëls
en de wolk was tegelijk duisternis
en verlichtte den nacht;
zoodat de één tot den ander niet naderde
den ganschen nacht.
- 21 Toen Mozes zijne hand uitstreckte over de zee,
zoo deed de HEERE de zee weggaan door een sterken oostenwind,
dien ganschen nacht,
en maakte de zee droog,
en de wateren werden gekliefd.
- 22 En de kinderen Israëls zijn ingegaan in 't midden van de zee,
op het droge,
en de wateren waren hun een muur
aan hunne rechter-
en aan hunne linker-hand.

De ondergang der Egyptenaren:

- 23 En de Egyptenaren vervolgden ze
en gingen in achter hen,
alle Farao's paarden,
zijne wagenen
en zijne ruiteren,
in het midden van de zee.
- 24 En het geschiedde in de morgenwake,
dat de HEERE in de kolom des vuurs
en der wolk zag op het leger der Egyptenaren,
en Hij verschrikte het leger der Egyptenaren.
- 25 En Hij stiet de raderen hunner wagenen weg,
en deed ze zwaarlijk voortvaren.
Toen zeiden de Egyptenaars:
"Laat ons vlieden van het aangezicht Israëls,
want de HEERE strijdt voor hen tegen de Egyptenaars."
- 26 En de HEERE zeide tot Mozes:
"Strek uwe hand uit over de zee,
dat de wateren wederkeeren over de Egyptenaars,
over hunne wagenen
en over hunne ruiters."
- 27 Toen strekte Mozes zijne hand uit over de zee,
en de zee kwam weder tegen het naken van den morgenstond tot hare kracht,
en de Egyptenaars vluchtten die tegemoet
en de HEERE stortte de Egyptenaars in 't midden der zee;
- 28 want als de wateren wederkeerden,
zoo bedekten zij de wagenen
en de ruiters des ganschen heirs van Farao,
dat hen nagevolgd was in de zee:
daar bleef niet één van hen overig.

- 29 Maar de kinderen Israëls gingen op het droge,
in het midden der zee,
en de wateren waren hun een muur
aan hunne rechter-
en aan hunne linker-hand.
- 30 Alzoo verlost de HEERE Israël op dien dag
uit de hand der Egyptenaren;
en Israël zag de Egyptenaren dood aan de oever der zee.
- 31 Ook zag Israël de groote hand,
die de HEERE aan de Egyptenaren bewezen had;
en het volk vreesde den HEERE,
en geloofde in den HEERE,
en aan Mozes Zijnen knecht.

15

Het lied van Mozes:

- 1 Toen zong Mozes
en de kinderen Israëls den HEERE dit lied
en spraken,
zeggende:
"Ik zal den HEERE zingen,
want Hij is hoog verheven:
het paard
en zijnen ruiters heeft Hij in de zee geworpen.
- 2 De HEERE is mijn kracht en lied,
en Hij is mij tot een heil geweest;
deze is mijn God,
daarom zal ik Hem eene liefelijke woning maken;
Hij is mijns vaders God,
dies zal ik Hem verheffen.
- 3 De HEERE is een krijgsman;
HEERE is Zijn Naam.
- 4 Hij heeft Farao's wagen
en zijn heir in de zee geworpen,
en de keur zijner hoofdlieden zijn verdrongen in de Schelfzee:
de afgronden hebben ze bedekt,
zij zijn in de diepten gezonken als een steen.
- 6 O HEERE, Uwe rechter hand is verheerlijkt geworden in macht;
Uwe rechterhand, o HEERE, heeft den vijand verbroken;
7 en door Uwe groote hoogheid hebt Gij die tegen U opstonden
omgeworpen;
Gij hebt Uwen brandenden toorn uitgezonden,
die ze verteerd heeft als eenen stoppel;
8 en door het geblaas van Uw neus
zijn de wateren opgehoopt geworden,
de stroomen hebben overeind gestaan
als een hoop,
de afgronden zijn stijf geworden
in het hart der zee.
- 9 De vijand zeide:
"Ik zal vervolgen,
ik zal ze achterhalen,
ik zal den buit deelen,
mijne ziel zal van hen vervuld worden,
ik zal mijn zwaard uittrekken,
mijne hand zal ze uitroeien":
- 10 Gij hebt met Uwen wind geblazen,

- de zee heeft ze bedekt,
zij zonken onder als lood in geweldige wateren.
- 11 O HEERE, wie is als Gij onder de goden?
Wie is als Gij,
verheerlijkt in heiligheid,
vreeselijk in lofzangen,
doende wonder?
- 12 Gij hebt Uwe rechterhand uitgestrekt,
de aarde heeft ze verslonden.
- 13 Gij leidt door Uwe weldadigheid dit volk,
dat Gij verlost hebt,
Gij voert ze zachtkens door Uwe sterkte
tot de liefelijke woning Uwer heiligheid.
- 14 De volken hebben het gehoord,
zij zullen sidderen;
weedom heeft de ingezetenen van Palestina bevangen.
- 15 Dan zullen de vorsten Edoms verbaasd wezen,
beving zal de machtigen der Moabieten bevangen,
alle de ingezetenen van Kanaän zullen versmelten.
- 16 Verschrikking
en vreeze zal op hen vallen,
door de grootheid van Uwen arm zullen zij verstommen als een steen,
totdat Uw volk, HEERE, henen doorkome,
totdat dit volk henen doorkome,
dat Gij verworven hebt.
- 17 Die zult Gij inbrengen
en planten ze op den berg Uwer erfenis,
ter plaatse welke Gij o HEERE gemaakt hebt tot Uwe woning,
het heiligdom, hetwelk Uwe handen gesticht hebben, o HEERE.
- 18 De HEERE zal in eeuwigheid
en geduriglijk regeeren;
- 19 want Farao's paard,
met zijnen wagen,
met zijne ruiters,
zijn in de zee gekomen,
en de HEERE heeft de wateren der zee over hen doen wederkeeren,
maar de kinderen Israëls zijn op het droge in het midden van de zee gegaan."
- 20 En Mirjam de Profetes,
Aärons zuster,
nam eene trommel in hare hand;
en alle de vrouwen gingen uit,
haar na,
met trommelen
en met reien.
- 21 Toen antwoordde Mirjam hunlieden:
"Zingt den HEERE, want Hij is hoog verheven;
Hij heeft het paard
met zijnen ruiter in de zee gestort."

Mara en Elim:

- 22 Hierna deed Mozes de Israëlieten voortreizen van de Schelfzee af,
en zij trokken uit tot in de woestijn Sur,
en zij gingen drie dagen in de woestijn,
en vonden geen water.
- 23 Toen kwamen zij te Mara;
doch zij konden het water van Mara niet drinken,
want het was bitter:
daarom werd deszelfs naam genoemd Mara.

- 24 Toen murmureerde het volk tegen Mozes,
zeggende:
"Wat zullen wij drinken?"
- 25 Hij dan riep tot den HEERE
en de HEERE wees hem een hout,
dat wierp hij in dat water:
toen werd het water zoet.
Aldaar stelde Hij het *volk* eene inzetting
en recht,
en aldaar verzocht Hij hetzelfde,
en zeide:
- 26 "Is het, dat gij met ernst naar de stem des HEEREN uws Gods hooren zult,
en doen wat recht is in Zijne oogen,
en uwe oogen neigt tot Zijne geboden,
en houdt alle Zijne inzettingen:
zoo zal Ik geene der krankheden op u leggen,
die Ik op Egypteland gelegd heb;
want Ik ben de HEERE, uw Heelmeester."
- 27 Toen kwamen zij te Elim,
en daar waren twaalf waterfonteynen
en zeventig palmboomen:
en zij legerden zich aldaar aan de wateren.

16

In de woestijn Sin. De kwakkels en het manna:

- 1 Toen zij van Elim gereisd waren,
zoo kwam de gansche vergadering der kinderen Israëls in de woestijn Sin,
welke is tusschen Elim
en tusschen Sinaï,
op den vijftienden dag der tweede maand,
nadat zij uit Egypteland uitgegaan waren.
- 2 En de gansche vergadering der kinderen Israëls murmureerde tegen Mozes
en tegen Aäron in de woestijn,
3 en de kinderen Israëls zeiden tot hen:
"Och, dat wij in Egypteland gestorven waren door de hand des HEEREN,
toen wij bij de vleeschpotten zaten,
toen wij tot verzadiging brood aten!
Want gijlieden hebt ons uitgeleid in deze woestijn
om deze gansche gemeente door den honger te dooden."
- 4 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Zie, Ik zal voor ulieden brood uit den hemel regenen:
en het volk zal uitgaan
en verzamelen
elke dagmaat op haren dag,
opdat Ik het beproeve,
of het in Mijne wet ga,
of niet.
- 5 En het zal geschieden op den zesden dag,
dat zij bereiden zullen hetgeen zij ingebracht zullen hebben:
dat zal dubbel zijn boven hetgeen,
dat zij dagelijks zullen verzamelen."
- 6 Toen zeide Mozes en Aäron tot alle de kinderen Israëls:
"Aan den avond,
dan zult gij weten,
dat u de HEERE uit Egypteland uitgeleid heeft;
7 en morgen,
dan zult gij des HEEREN heerlijkheid zien:

- dewijl Hij uwe murmureeringen tegen den HEERE gehoord heeft;
want wat zijn wij,
dat gij tegen ons murmureert?"
- 8 Voorts zeide Mozes:
"Als de HEERE ulieden aan den avond vleesch te eten zal geven,
en aan den morgen brood tot verzadiging,
het zal zijn,
omdat de HEERE uwe murmureeringen gehoord heeft,
die gij tegen Hem murmureert:
want wat zijn wij?
Uwe murmureeringen zijn niet tegen ons,
maar tegen den HEERE."
- 9 Daarna zeide Mozes tot Aäron:
"Zeg tot de gansche vergadering der kinderen Israëls:
'Nadert voor het aangezicht des HEEREN,
want Hij heeft uwe murmureeringen gehoord.'"
- 10 En het geschiedde als Aäron tot de gansche vergadering der kinderen Israëls sprak,
en zij zich naar de woestijn keerden,
zoo zie,
de heerlijkheid des HEEREN verscheen in de wolk.
- 11 Ook heeft de HEERE tot Mozes gesproken,
zeggende:
- 12 "Ik heb de murmureeringen der kinderen Israëls gehoord:
spreek tot hen,
zeggende:
'Tusschen de twee avonden zult gij vleesch eten,
en aan den morgen zult gij met brood verzadigd worden;
en gij zult weten,
dat Ik de HEERE uw God ben.'"
- 13 En het geschiedde aan den avond,
dat er kwakkelen opkwamen
en het leger bedekten;
en aan den morgen lag de dauw rondom het leger:
- 14 als nu de liggende dauw opgevaren was,
zoo zie,
over de woestijn was een klein rond ding,
klein als de rijm,
op de aarde.
- 15 Toen nu de kinderen Israëls het zagen,
zoo zeiden zij de één tot den ander:
"Het is Man;"
want zij wisten niet wat het was.
Mozes dan zeide tot hen:
"Dit is het brood,
't welk de HEERE ulieden te eten gegeven heeft.
- 16 Dit is het woord,
dat de HEERE geboden heeft:
'Verzamelt daarvan een ieder naardat hij eten mag,
een gomer voor een hoofd,
naar het getal van uwe zielen:
ieder zal nemen voor degenen,
die in zijne tent zijn.'"
- 17 En de kinderen Israëls deden alzoo,
en verzamelden,
de één veel
en de ander weinig.
- 18 Doch als zij het met den gomer maten,
zoo had degene, die veel verzameld had,

niets over,
en dengene, die weinig verzameld had,
ontbrak niet;
een iegelijk verzamelde zooveel hij eten mocht.

19 En Mozes zeide tot hen:
"Niemand late daarvan over tot den morgen."

20 Doch zij hoorden niet naar Mozes,
maar sommige mannen lieten daarvan over tot den morgen:
toen wiesen daar wormen in
en het werd stinkende,
dies werd Mozes zeer toornig op hen.

21 Zij nu verzamelden dat allen morgen,
een iegelijk naardat hij eten mocht,
want als de zon heet werd,
zoo versmolt het.

22 En het geschiedde op den zesden dag,
dat zij dubbel brood verzamelden,
twee gomers voor één;
en alle de oversten der vergadering kwamen
en verkondigden het Mozes.

23 Hij dan zeide tot hen:
"Dit is het,
dat de HEERE gesproken heeft:
'Morgen is de ruste,
de heilige sabbat des HEEREN:
wat gij bakken zoudt,
bakt dat,
en ziet wat gij zieden zoudt;
en al wat overblijft,
legt het op voor u in bewaring tot den morgen.'"

24 En zij leiden dat op tot den morgen,
gelijk Mozes geboden had;
en het stonk niet
en daar was geen worm in.

25 Toen zeide Mozes:
"Eet dan heden,
want het is de sabbat des HEEREN;
gij zult het heden op het veld niet vinden.

26 Zes dagen zult gij het verzamelen;
doch op den zevenden dag is het sabbat,
op denzelfden zal het niet zijn."

27 En het geschiedde op den zevenden dag,
dat sommigen van het volk uitgingen om te verzamelen
doch zij vonden niet.

28 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Hoelang weigert gijlieden
te houden Mijne geboden
en Mijne wetten?"

29 Ziet,
omdat de HEERE ulieden den sabbat gegeven heeft,
daarom geeft Hij u op den zesden dag voor twee dagen brood;
een ieder blijve in zijne plaats:
dat niemand uit zijne plaats ga op den zevenden dag."

30 Alzoo rustte het volk op den zevenden dag.

31 En het huis Israëls noemde zijnen naam Man;
en het was als korianderzaad,
wit,
en de smaak daarvan was als honingkoeken.

- 32 Voorts zeide Mozes:
"Dit is het woord,
hetwelk de HEERE bevolen heeft:
'Vul een gomer daarvan tot bewaring voor uwe geslachten,
opdat zij zien het brood,
dat Ik ulieden heb te eten gegeven in deze woestijn,
toen Ik u uit Egypteland uitleidde.'"
- 33 Ook zeide Mozes tot Aäron:
"Neem eene kruik
en doe een gomer vol Man daarin,
en zet ze voor het aangezicht des HEEREN,
tot bewaring voor uwe geslachten."
- 34 Gelijk als de HEERE aan Mozes geboden had,
alzo zette ze Aäron vóór de getuigenis tot bewaring.
- 35 En de kinderen Israëls aten Man veertig jaar,
totdat zij in een bewoond land kwamen;
zij aten Man,
totdat zij kwamen aan de pale van het land Kanaän.
- 36 Een gomer nu is het tiendedeel van eene efa.

17

Rafidim. Het water uit de rots:

- 1 Daarna toog de gansche vergadering der kinderen Israëls,
naar hunne dagreizen,
uit de woestijn Sin,
op het bevel des HEEREN,
en zij legerden zich te Rafidim.
Dáár nu was geen water voor het volk
om te drinken.
- 2 Toen twistte het volk met Mozes,
en zeide:
"Geeft gijlieden ons water,
dat wij drinken."
Mozes dan zeide tot hen:
"Wat twist gij met mij?
Waarom verzoekt gij den HEERE?"
- 3 Toen nu het volk aldaar dorstte naar water,
zoo murmureerde het volk tegen Mozes,
en het zeide:
"Waartoe hebt gij ons nu uit Egypte doen optrekken,
opdat gij mij
en mijne kinderen
en mijn vee van dorst deed sterven?"
- 4 Zoo riep Mozes tot den HEERE,
zeggende:
"Wat zal ik dit volk doen?
Daar feilt niet veel aan,
of zij zullen mij steenigen."
- 5 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Ga henen voor het aangezicht des volks,
en neem met u uit de oudsten van Israël
en neem uwen staf in uwe hand,
waarmede gij de rivier sloegt,
en ga henen:
- 6 Zie,
Ik zal aldaar voor uw aangezicht op den rots-steen in Horeb staan,

en gij zult op den rots-steen slaan,
zoo zal daar water uitgaan,
dat het volk drinke."

- 7 Mozes nu deed alzoo voor de oogen der oudsten van Israël;
en hij noemde den naam dier plaats Massa en Meriba,
om den twist der kinderen Israëls,
en omdat zij den HEERE verzocht hadden,
zeggende:
"Is de HEERE in het midden van ons
of niet?"

Strijd met de Amalekieten:

- 8 Toen kwam Amalek
en streed tegen Israël
in Rafidim.
- 9 Mozes dan zeide tot Jozua:
"Kies ons mannen,
en trek uit,
strijd tegen Amalek;
morgen zal ik op des heuvels hoogte staan,
en de staf Gods zal in mijne hand zijn."
- 10 Jozua nu deed als Mozes hem gezegd had,
strijdende tegen Amalek;
doch Mozes,
Aäron
en Hur
klommen op de hoogte des heuvels.
- 11 En het geschiedde
terwijl Mozes zijne hand ophief,
zoo was Israël de sterkste;
maar terwijl hij zijne hand nederliet,
zoo was Amalek de sterkste.
- 12 Doch Mozes' handen werden zwaar;
daarom namen zij eenen steen
en leiden dien onder hem,
dat hij daarop zat,
en Aäron
en Hur
onderstutten zijne handen,
de één op deze,
de ander op de andere *zijde*:
alzo waren zijne handen gewis,
totdat de zon onderging,
- 13 alzo dat Jozua
Amalek
en zijn volk
krenkte door de scherppte des zwaards.
- 14 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Schrijf dit ter gedachtenis in een boek,
en leg het in de ooren van Jozua,
dat Ik de gedachten van Amalek geheel uitdelgen zal
van onder den hemel."
- 15 En Mozes bouwde een altaar,
en hij noemde deszelfs naam:
"De HEERE is mijn Banier."
- 16 En hij zeide:
"Dewijl de hand op den troon des HEEREN is,
zoo zal de oorlog des HEEREN tegen Amalek zijn,

van geslacht tot geslacht."

18

Jethro's bezoek aan Mozes:

- 1 Toen Jethro,
Priester van Midian,
Mozes' schoonvader
hoorde al wat God aan Mozes
en aan Israël,
Zijn volk,
gedaan had,
dat de HEERE Israël uit Egypte uitgevoerd had,
- 2 zoo nam Jethro,
Mozes' schoonvader,
Zippora,
Mozes' huisvrouw,
(nadat hij ze wedergezonden had),
- 3 met hare twee zonen,
waarvan de één genaamd was Gersom
(want hij zeide:
Ik ben een vreemdeling geweest
in een vreemd land),
- 4 en de naam des anderen was Eliëzer
(want, *zeide hij*,
de God mijns vaders is tot mijne hulp geweest,
en heeft mij verlost van Farao's zwaard).
- 5 Toen nu Jethro,
Mozes' schoonvader,
met zijne zonen
en zijne huisvrouw
tot Mozes kwam
in de woestijn
aan den berg Gods,
waar hij zich gelegerd had,
- 6 zoo zeide hij tot Mozes:
"Ik,
uw schoonvader Jethro
kom tot u
met uwe huisvrouw,
en hare beide zonen met haar."
- 7 Toen ging Mozes uit,
zijnen schoonvader tegemoet,
en hij boog zich
en kuste hem,
en zij vraagden de één den ander,
naar *zijnen* welstand,
en zij gingen naar de tent.
- 8 En Mozes vertelde zijnen schoonvader
alles wat de HEERE aan Farao
en aan de Egyptenaren gedaan had
om Israëls wil,
al de moeite,
die hun op dien weg ontmoet was,
en dat de HEERE hen verlost had.
- 9 Jethro nu verheugde zich
over al het goede,
't welk de HEERE Israël gedaan had,

- dat Hij 't verlost had uit der Egyptenaren hand:
10 en Jethro zeide:
"Gezegend zij de HEERE,
die ulieden verlost heeft
 uit de hand der Egyptenaren
 en uit Farao's hand,
die dit volk van onder de hand der Egyptenaren verlost heeft:
11 nu weet ik,
dat de HEERE grooter is dan alle goden,
want in de zaak,
waarin zij trotschelijk gehandeld hebben,
was Hij boven hen."
12 Toen nam Jethro,
 Mozes' schoonvader,
Gode brandoffer en slachtofferen,
en Aäron kwam,
en alle de oversten van Israël,
om brood te eten met Mozes' schoonvader
voor het aangezicht Gods.

Aanstelling van rechters:

- 13 Doch het geschiedde des anderen daags,
zoo zat Mozes om het volk te richten,
en het volk stond vóór Mozes
van den morgen tot den avond.
14 Als Mozes' schoonvader zag
alles wat hij het volk deed,
zoo zeide hij:
"Wat ding is dit,
dat gij het volk doet?
Waarom zit gij zelf alleen,
en al het volk staat vóór u
van den morgen tot den avond?"
15 Toen zeide Mozes tot zijnen schoonvader:
"Omdat dit volk tot mij komt
om God raad te vragen:
16 wanneer zij eene zaak hebben,
zoo komt het tot mij,
dat ik richte tusschen den man
 en tusschen zijnen naaste,
en dat ik *hun* bekend make
Gods instellingen
en Zijne wetten."
17 Doch Mozes' schoonvader zeide tot hem:
"De zaak is niet goed,
die gij doet:
18 gij zult geheel vervallen,
zoo gij als dit volk
't welk bij u is;
want deze zaak is te zwaar voor u,
gij alléén kunt ze niet doen.
19 Hoor nu mijne stem,
ik zal u raden
en God zal met u zijn:
wees gij voor het volk bij God,
en breng gij de zaken voor God;
20 en verklaar hun de instellingen
en de wetten,

- en maak hun bekend den weg,
waarin zij wandelen zullen
en het werk,
dat zij doen zullen.
- 21 Doch zie gij om onder al het volk
naar kloeke mannen,
godvreezende,
waarachtige mannen,
de gierigheid hatende:
stel ze over hen,
oversten der duizenden,
oversten der honderden,
oversten der vijftigen,
oversten der tien:
- 22 dat zij dit volk te allen tijde richten;
doch het geschiede,
dat zij alle groote zaken aan u brengen,
maar dat zij alle kleine zaken richten;
verlicht alzoo uzelfen,
en laat ze met u dragen.
- 23 Indien gij deze zaak doet,
en God het u gebiedt,
zoo zult gij kunnen bestaan,
zoo zal ook al dit volk in vrede aan zijnen plaats komen."
- 24 Mozes nu hoorde naar zijns schoonvaders stem,
en hij deed alles wat hij gezegd had;
- 25 en Mozes verkoos kloeke mannen uit gansch Israël,
en maakte ze tot hoofden over het volk:
oversten der duizenden,
oversten der honderden,
oversten der vijftigen,
oversten der tien,
- 26 dat zij het volk te allen tijde richtten,
de harde zaak tot Mozes brachten,
maar zij alle kleine zaak richtten.
- 27 Toen liet Mozes zijnen schoonvader trekken;
en hij ging naar zijn land.

19

Aan den Sinä. Voorbereiding der Wetgeving:

- 1 In de derde maand na het uittrekken der kinderen Israëls uit Egypteland,
tenzelfden dage kwamen zij in de woestijn Sinä.
- 2 Want zij togen uit Rafidim,
en kwamen in de woestijn Sinä,
en zij legerden zich in de woestijn;
Israël nu legerde zich aldaar tegenover dien berg.
- 3 En Mozes klom op tot God,
en de HEERE riep tot hem van den berg,
zeggende:
"Aldus zult gij tot den huize Jakobs spreken
en den kinderen Israëls verkondigen:
- 4 'Gijlieden hebt gezien wat ik den Egyptenaren gedaan heb,
hoe Ik u op vleugelen der arenden gedragen
en u tot Mij gebracht heb:
- 5 nu dan,
indien gij naarstiglijk Mijner stem zult gehoorzamen
en Mijn verbond houden,

- zoo zult gij Mijn eigendom zijn uit alle volken,
want de gansche aarde is Mijn;
6 en gij zult Mij een priesterlijk koninkrijk
en een heilig volk zijn.'
Dit zijn de woorden,
die gij tot de kinderen Israëls spreken zult."
- 7 En Mozes kwam
en riep de oudsten des volks,
en stelde voor hunne aangezichten alle deze woorden,
die de HEERE hem geboden had.
- 8 Toen antwoordde al het volk gelijkelijk
en zeide:
"Al wat de HEERE gesproken heeft,
zullen wij doen."
En Mozes bracht de woorden des volks wederom tot den HEERE.
- 9 En de HEERE zeide tot Mozes:
"Zie,
Ik zal tot u komen in eene dikke wolk,
opdat het volk hoore
als Ik met u spreek,
en dat zij ook eeuwig aan u gelooven."
Want Mozes had den HEERE de woorden des volks verkondigd.
- 10 Ook zeide de HEERE tot Mozes:
"Ga tot het volk,
en heilig ze heden
en morgen,
en dat zij hunne kleederen wasschen,
11 en bereid zijn tegen den derden dag;
want op den derden dag zal de HEERE voor de oogen van al het volk afkomen
op den berg Sinäi.
- 12 En bepaal het volk rondom,
zeggende:
'Wacht u op den berg te klimmen,
en zijn einde aan te roeren:
al wie den berg aanroert zal zekerlijk gedood worden;
- 13 geen hand zal hem aanroeren,
maar hij zal zekerlijk gesteenigd
of zekerlijk doorschoten worden;
hetzij een beest,
hetzij een man,
hij zal niet leven.
Als de ramshoorn langzaam gaat,
zullen zij op den berg klimmen."
- 14 Toen ging Mozes van den berg af tot het volk,
en hij heiligde het volk;
en zij wieschen hunne kleederen.
- 15 En Hij zeide tot het volk:
"Weest gereed tegen den derden dag,
en nadert niet tot de vrouw."
- 16 En het geschiedde ten derden dage,
toen het morgen was,
dat er op den berg donderen en bliksemen waren,
en eene zware wolk,
en het geluid eener zeer sterke bazuin,
zoodat al het volk verschrikte,
dat in het leger was.
- 17 En Mozes leidde het volk uit het leger,
Gode tegemoet;

- en zij stonden aan het onderste des bergs.
18 En de gansche berg Sinai rookte,
omdat de HEERE op denzelven nederkwam in vuur;
en zijn rook ging op
als de rook van eenen oven,
en de gansche berg beefde zeer.
19 Toen het geluid der bazuin gaande was
en zeer sterk werd,
sprak Mozes,
en God antwoordde hem met eene stem.
20 Als de HEERE nedergelkomen was op den berg Sinai,
op de spits des bergs,
zoo riep de HEERE Mozes op de spits des bergs:
en Mozes klom op.
21 En de HEERE zeide tot Mozes:
"Ga af,
betuig dit volk,
dat zij niet doorbreken tot den HEERE
om te zien,
en velen van hen vallen.
22 Daartoe zullen ook de Priesters,
die tot den HEERE naderen,
zich heiligen,
dat de HEERE niet tegen hen uitbreke."
23 Toen zeide Mozes tot den HEERE:
"Het volk zal op den berg Sinai niet kunnen klimmen;
want Gij hebt ons betuigd,
zeggende:
'Paal den berg af,
en heilig hem.'"
24 De HEERE dan zeide tot hem:
"Ga henen,
klim af;
daarna zult gij,
en Aäron met u,
opklimmen;
doch dat de Priesters en het volk niet doorbreken
om op te klimmen tot den HEERE,
dat Hij tegen hen niet uitbreke."
25 Toen klom Mozes af tot het volk,
en zeide het hun aan.

20

De Wet des HEEREN:

- 1 Toen sprak God alle deze woorden,
zeggende:
2 "Ik ben de HEERE,
uw God,
die u uit Egypteland,
uit het diensthuis uitgeleid heb.
3 Gij zult geene andere goden voor Mijn aangezicht hebben.
4 Gij zult u geen gesneden beeld
noch eenige gelijkenis maken
van *hetgeen* dat boven in den hemel is,
noch van *hetgeen* dat onder op de aarde is,
noch van *hetgeen* dat in de wateren onder de aarde is.
5 Gij zult u voor die niet buigen

noch hen dienen;
want Ik de HEERE,
uw God,
ben een ijverig God
Die de misdaad der vaderen bezoek aan de kinderen,
aan het derde
en aan het vierde *lid* dergenen, die Mij haten;
6 en doe barmhartigheid aan duizenden dergenen,
die Mij liefhebben
en Mijne geboden onderhouden.
7 Gij zult den Naam des HEEREN uws Gods niet ijdelijk gebruiken,
want de HEERE zal niet onschuldig houden
die Zijnen Naam ijdelijk gebruikt.
8 Gedenk den sabbatdag,
dat gij dien heiligt.
9 Zes dagen zult gij arbeiden
en al uw werk doen:
10 maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods:
dan zult gij geen werk doen,
gij,
noch uw zoon,
noch uwe dochter,
noch uw dienstknecht,
noch uwe dienstmaagd,
noch uw vee,
noch uw vreemdeling, die in uwe poorten is;
11 want in zes dagen heeft de HEERE den hemel en de aarde gemaakt,
de zee en alles wat daarin is,
en Hij rustte ten zevenden dage:
daarom zegende de HEERE den sabbatdag,
en heiligde denzelven.
12 Eer uwen vader en uwe moeder,
opdat uwe dagen verlengd worden in het land,
dat u de HEERE uw God geeft.
13 Gij zult niet doodslaan.
14 Gij zult niet echtbreken.
15 Gij zult niet stelen.
16 Gij zult geen valsche getuigenis spreken tegen uwen naaste.
17 Gij zult niet begeeren uws naasten huis,
gij zult niet begeeren uws naasten vrouw,
noch zijnen dienstknecht,
noch zijne dienstmaagd,
noch zijnen os,
noch zijnen ezel,
noch iets dat uws naasten is."
18 En al het volk zag de donderen
en de bliksemen,
en het geluid der bazuin,
en den rookenden berg;
toen het volk zulks zag,
weken zij af
en stonden van verre,
19 en zij zeiden tot Mozes:
"Spreek gij met ons,
en wij zullen hooren;
en dat God met ons niet spreke,
opdat wij niet sterven."
20 En Mozes zeide tot het volk:

- "Vreest niet,
want God is gekomen,
opdat Hij u verzocht,
en opdat Zijne vreeze voor uw aangezicht zoude zijn,
dat gij niet zondigdet."
- 21 En het volk stond van verre;
maar Mozes naderde tot de donkerheid
alwaar God was.
- 22 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Aldus zult gij tot de kinderen Israëls zeggen:
'Gij hebt gezien,
dat Ik met ulieden van den hemel gesproken heb.
- 23 Gij zult nevens Mij niet maken zilveren goden,
en gouden goden zult gij u niet maken.
- 24 Maak Mij een altaar van aarde,
en offer daarop uw brandofferen
en uwe dankofferen,
uwe schapen
en uwe runderen;
aan alle plaats,
daar Ik Mijns Naams gedachtenis stichten zal,
zal Ik tot u komen
en zal u zegenen.
- 25 Maar indien gij Mij een steenen altaar zult maken,
zoo zult gij dat niet bouwen van gehouwen *steen*en;
zoo gij uw houwijzer daarover verheft,
zoo zult gij het ontheiligen.
- 26 Gij zult ook niet met trappen tot Mijn altaar opklimmen,
opdat uwe schaamte daarvoor niet ontdekt worde."

21

Wetten omtrent dienstbaarheid:

- 1 Dit nu zijn de rechten,
die gij hun zult voorstellen.
- 2 Als gij eenen Hebreuwschen knecht koopen zult,
die zal zes jaren dienen,
maar in het zevende zal hij voor vrij uitgaan,
om niet.
- 3 Indien hij met zijn lijf ingekomen zal zijn,
zoo zal hij met zijn lijf uitgaan;
indien hij een getrouwd man was,
zoo zal zijne vrouw met hem uitgaan.
- 4 Indien hem zijn heer eene vrouw gegeven,
en zij hem zonen
of dochteren gebaar zal hebben,
zoo zal de vrouw
en hare kinderen haars heeren zijn,
en hij zal met zijn lijf uitgaan.
- 5 Maar indien de knecht ronduit zeggen zal:
'Ik heb mijnen heer,
mijne vrouw
en mijne kinderen lief,
ik wil niet vrij uitgaan':
- 6 zoo zal hem zijn heer tot de goden brengen,
daarna zal hij hem aan de deur
of aan den post brengen,
en zijn heer zal hem met eenen priem zijn oor doorboren,

- en hij zal hem eeuwig dienen.
- 7 Wanneer nu iemand zijne dochter zal verkocht hebben tot eene dienstmaagd,
zoo zal zij niet uitgaan gelijk de knechten uitgaan.
- 8 Indien zij kwalijk bevalt in de oogen haars heeren,
dat hij ze niet ondertrouwd heeft,
zoo zal hij ze doen lossen;
aan een vreemd volk haar te verkoopen zal hij niet vermogen,
dewijl hij trouweloos met haar gehandeld heeft.
- 9 Maar indien hij ze aan zijnen zoon ondertrouwt,
zoo zal hij met haar doen naar het recht der dochteren.
- 10 Indien hij voor zich eene andere neemt,
zoo zal hij deze hare spijze,
haar deksel
en haren huwelijksplicht niet onttrekken;
- 11 en indien hij haar deze drie *dingen* niet doet,
zoo zal zij om niet uitgaan,
zonder geld.

Wetten omtrent doodslag en moord:

- 12 Wie iemand slaat,
dat hij sterft,
die zal zekerlijk gedood worden.
- 13 Doch die *hem* niet belaagd heeft,
maar God heeft hem zijne hand doen ontmoeten,
zoo zal Ik u eene plaats bestellen waar hij henenvliede.
- 14 Maar indien iemand tegen zijnen naaste moedwilliglijk gehandeld heeft,
om hem met list te dooden,
zoo zult gij denzelven van voor Mijn altaar nemen,
dat hij sterve.

Wetten omtrent mishandeling:

- 15 Zoo wie zijnen vader
of zijne moeder slaat,
die zal zekerlijk gedood worden.
- 16 Voorts zoo wie een mensch steelt,
hetzij dat hij dien verkocht heeft
of dat hij in zijne hand gevonden wordt,
die zal zekerlijk gedood worden.
- 17 Wie ook zijnen vader
of zijne moeder vloekt,
die zal zekerlijk gedood worden.
- 18 En wanneer mannen twisten,
en de één slaat den ander met eenen steen
of met eene vuist,
en hij sterft niet,
maar valt te bedde:
- 19 indien hij weder opstaat,
en op straat gaat bij zijnen stok,
zoo zal hij,
die hem sloeg,
onschuldig zijn:
alleen zal hij geven hetgeen hij verzuimd heeft,
en hij zal hem volkomenlijk laten heelen.
- 20 Wanneer ook iemand zijnen dienstknecht
of zijne dienstmaagd met eenen stok slaat,
dat hij onder zijne hand sterft,
die zal zekerlijk gewroken worden.

- 21 Zoo zal hij nochtans eenen dag
of twee dagen overeind blijft,
zoo zal hij niet gewroken worden;
want hij is zijn geld.
- 22 Wanneer nu mannen kijven
en slaan eene zwangere vrouw,
dat haar de vrucht afgaat,
doch het geen doodelijk verderf is,
zoo zal hij zekerlijk gestraft worden,
gelijk de man der vrouw hem oplegt,
en hij zal het geven door de rechters;
- 23 maar indien het een doodelijk verderf zal zijn,
zoo zult gij geven
ziel voor ziel,
- 24 oog voor oog,
tand voor tand,
hand voor hand,
voet voor voet,
- 25 brand voor brand,
wond voor wond,
buil voor buil.
- 26 Wanneer ook iemand het oog zijns dienstknechts,
of het oog zijner dienstmaagd slaat
en het verderft,
hij zal hem vrij laten gaan voor zijn oog.
- 27 En indien hij zijns dienstknechts tand
of zijner dienstmaagd tand uitslaat,
zoo zal hij hem vrijlaten voor zijnen tand.
- 28 En wanneer een os een man of vrouw stoot,
dat hij sterft,
zoo zal de os zekerlijk gesteenigd worden,
en zijn vleesch zal niet gegeten worden:
maar de heer van den os zal onschuldig zijn.
- 29 Maar indien de os te voren stootig geweest is,
en zijn heer daarvan overtuigd is geweest,
en hij hem niet bewaard heeft,
en hij doodt een man of vrouw,
zoo zal die os gesteenigd worden,
en zijn heer zal óók gedood worden.
- 30 Indien hem losgeld opgelegd wordt,
zoo zal hij tot lossing zijner ziel geven
alles wat hem zal opgelegd worden;
- 31 hetzij dat hij eenen zoon
of eene dochter gestooten heeft,
naar dat recht zal hem gedaan worden.
- 32 Indien de os een knecht of dienstmaagd stoot,
hij zal zijnen heer dertig zilverlingen geven,
en de os zal gesteenigd worden.
- 33 En wanneer iemand een kuil opent,
of wanneer iemand een kuil graaft
en hij dekt hem niet toe,
en een os of een ezel valt daarin,
- 34 de heer des kuils zal het vergoeden,
hij zal den heer deszelven het geld uitkeeren,
doch dat doode zal voor hem wezen.
- 35 Wanneer nu iemands os zijns naasten os kwetst,
dat hij sterft,
zoo zal men den levenden os verkoopen,

en het geld daarvan half en half deelen,
en den dooden zal men óók half en half deelen.
36 Of is 't kennelijk geweest,
dat die os van te voren stootig was,
en zijn heer heeft hem niet bewaard,
zoo zal hij in alle manier os voor os vergelden;
doch de doode zal voor hem wezen.

22

Wetten tegen diefstal en beschadiging van eens anders eigendom:

- 1 Wanneer iemand een os of klein vee steelt,
en slacht het
of verkoopt het,
die zal vijf runderen voor eenen os wedergeven,
en vier schapen voor een *stuk* kleinvee.
- 2 Indien een dief gevonden wordt in het doorgraven,
en hij wordt geslagen,
dat hij sterft,
het zal hem geen bloedschuld zijn.
- 3 Indien de zon over hem opgegaan is,
zoo zal het hem eene bloedschuld zijn:
hij zal het volkomen wedergeven:
heeft hij niet,
zoo zal hij verkocht worden voor zijne dieverij.
- 4 Indien de diefstal levend in zijne hand voorzeker gevonden wordt,
hetzij os
of ezel
of klein vee,
hij zal het dubbel wedergeven.
- 5 Wanneer iemand een veld of wijngaard laat afweiden,
en hij zijn beest *daarin* drijft,
dat het in eens anders veld weide,
die zal het van het beste zijns velds
en van het beste zijns wijngaards wedergeven.
- 6 Wanneer een vuur uitgaat
en vat de doornen,
zoodat de korenhoop verteerd wordt,
of het staande koren,
of het veld,
hij, die den brand heeft aangestoken,
zal het volkomen wedergeven.
- 7 Wanneer iemand zijnen naaste geld of vaten te bewaren geeft,
en het wordt uit diens mans huis gestolen:
indien de dief gevonden wordt,
hij zal het dubbel wedergeven;
- 8 indien de dief niet gevonden wordt,
zoo zal de heer des huizes tot de goden gebracht worden,
of hij niet zijne hand aan zijns naasten have gelegd heeft.
- 9 Over alle zaak van onrecht,
over een os,
over een ezel,
over klein vee,
over kleeding,
over al het verlorene,
hetwelk iemand zegt,
dat het zijne is,
beider zaak zal voor de goden komen:

- welken de goden verwijzen,
die zal het zijnen naaste dubbel wedergeven.
- 10 Wanneer iemand aan zijnen naaste een ezel
of os
of klein vee
of eenig beest te bewaren geeft,
en het sterft,
of het wordt bezeerd,
of weggedreven,
dat het niemand ziet,
- 11 zoo zal des HEEREN eed tusschen hen beiden zijn,
of hij niet zijne hand
aan zijns naasten have geslagen heeft;
en de heer derzelve zal *dien* aannemen,
en hij zal het niet wedergeven.
- 12 Maar indien het door hem zekerlijk gestolen is,
hij zal het zijnen heer wedergeven.
- 13 Is het gewisselijk verscheurd,
dat hij het brenge tot getuige;
zoo zal hij het verscheurde niet wedergeven.
- 14 En wanneer iemand van zijnen naaste wat begeert,
en het wordt beschadigd
of het sterft,
zijn heer daar niet bij zijnde,
zal hij het volkomen wedergeven;
- 15 indien zijn heer daar bij geweest is,
zal hij het niet wedergeven;
indien het gehoord is,
zoo is het voor zijne huur gekomen.
- 16 Wanneer nu iemand eene maagd verlokt,
die niet ondertrouwd is,
en hij ligt bij haar,
die zal haar zonder uitstel eenen bruidschat geven,
dat zij hem tot vrouw zij.
- 17 Indien haar vader ganschelijk weigert haar aan hem te geven,
zoo zal hij geld geven,
naar den bruidschat der maagden.
- 18 De tooveres zult gij niet laten leven.
- 19 Al wie bij een beest ligt,
die zal zekerlijk gedood worden.
- 20 Wie den goden offert,
behalve den HEERE alleen,
die zal verbannen worden.

Tegen verdrukking van vreemdeling, weduwe en wees:

- 21 Gij zult ook den vreemdeling geen overlast doen
noch hem onderdrukken,
want gij zijt vreemdelingen geweest in Egypteland.
- 22 Gij zult geene weduwe noch wees beledigen.
- 23 Indien gij ze eenigszins beledigt,
en indien zij eenigszins tot Mij roepen,
Ik zal hun geroep zekerlijk verhooren;
- 24 en Mijn toorn zal ontsteken,
en Ik zal ulieden met het zwaard dooden,
en uwe vrouwen zullen weduwen
en uwe kinderen weezen worden.

Tegen den woeker:

- 25 Indien gij Mijn volk,
dat bij u arm is,
geld leent,
zoo zult gij tegen hetzelve niet zijn als een woekeraar;
gij zult op hetzelve geen woeker leggen.
- 26 Indien gij eenigszins uws naasten kleed te pand neemt,
zoo zult gij het hem wedergeven,
eer de zon ondergaat;
- 27 want dat alleen is zijn deksel,
het is zijn kleed over zijne huid:
waarin zoude hij liggen?
Het zal dan geschieden,
wanneer hij tot Mij roept,
dat Ik het zal hooren:
want Ik ben genadig.

Over de eerstelingen:

- 28 De goden zult gij niet vloeken,
en den overste in uw volk zult gij niet lasteren.
- 29 Uwe volheid
en uwe tranen zult gij niet uitstellen;
den eerstgeborene uwer zonen zult gij Mij geven.
- 30 Desgelijks zult gij doen met uwe ossen
en met uwe schapen;
zeven dagen zullen zij bij hunne moeder zijn,
ten achtsten dage zult gij ze Mij geven.
- 31 Gij nu zult Mij heilige lieden zijn:
daarom zult gij geen vleesch eten,
dat op het veld gescheurd is;
gij zult het den hond voorwerpen.

23

Het recht betrachten:

- 1 Gij zult geen valsch gerucht opnemen;
en stel uwe hand niet bij den goddelooze,
om een getuige tot geweld te zijn.
- 2 Gij zult de menigte tot booze zaken niet volgen;
en gij zult niet spreken in eene twistige zaak,
dat gij u neigt naar de menigte om *het recht* te buigen.
- 3 Ook zult gij den geringe niet voortrekken in zijne twistige zaak.
- 4 Wanneer gij uws vijands os
of zijnen ezel dwalende ontmoet,
gij zult hem denzelve zekerlijk wederbrengen.
- 5 Wanneer gij uws haters ezel onder zijnen last ziet liggen,
zult gij dan nalatig zijn om het *uwe* te verlaten voor hem?
Gij zult hem in alle manieren met hem verlaten.
- 6 Gij zult het recht uws armen niet buigen in zijne twistige zaak.
- 7 Wees verre van valsche zaken;
en den onschuldige en gerechtige zult gij niet dooden;
want Ik zal den goddelooze niet rechtvaardigen.
- 8 Ook zult gij geen geschenk nemen;
want het geschenk verblindt de zienden,
en het verkeert de zaak der rechtvaardigen.
- 9 Gij zult ook den vreemdeling niet onderdrukken;
want gijlieden kent het gemoed des vreemdelings,

- dewijl gij vreemdelingen geweest zijt in Egypteland.
- 10 Gij zult ook zes jaar uw land bezaaien,
en zijne inkomst verzamelen;
- 11 maar in het zevende zult gij het laten rusten
en stil liggen,
dat de armen uws volks mogen eten,
en het overige daarvan de beesten des velds eten mogen.
Alzóó zult gij *ook* doen met uwen wijngaard
en met uwe olijfboomen.
- 12 Zes dagen zult gij uwe werken doen,
maar op den zevenden dag zult gij rusten;
opdat uw os
en uwe ezel ruste,
en dat uwer dienstmaagd zoon
en de vreemdeling adem scheppe.
- 13 In alles wat Ik tot ulieden gezegd heb
zult gij op uwe hoede zijn;
en den naam van andere goden zult gij niet gedenken,
uit uwen mond zal hij niet gehoord worden.

De drie feesten:

- 14 Drie reizen in het jaar zult gij Mij feest houden.
- 15 Het feest van de ongezuurde *brooden* zult gij houden;
zeven dagen zult gij ongezuurde *brooden* eten,
(gelijk Ik u geboden heb),
ter bestemder tijd in de maand Abib,
want in dezelve zijt gij uit Egypte getogen;
doch men zal niet ledig voor Mijn aangezicht verschijnen.
- 16 En het feest des oogstes der eerste vruchten van uwen arbeid,
die gij op het veld gezaaid zult hebben.
En het feest der inzameling,
op den uitgang des jaars,
wanneer gij uwen arbeid uit het veld zult ingezameld hebben.
- 17 Driemaal 's jaars zullen alle uwe mannen
voor het aangezicht des Heeren HEEREN verschijnen.
- 18 Gij zult het bloed Mijns offers met geen gedeesemde *brooden* offeren;
ook zal het vette Mijns feestes tot op den morgen niet vernachten.
- 19 De eerstelingen der eerste vruchten uws lands
zult gij in het huis des HEEREN uws Gods brengen.
Gij zult het bokje niet koken in de melk zijner moeder.

Gods geleide op reis:

- 20 Zie, Ik zend eenen Engel voor uw aangezicht,
om u te behoeden op dezen weg,
en om u te brengen tot de plaats,
die Ik bereid heb;
- 21 hoed u voor zijn aangezicht,
en wees zijner stem gehoorzaam,
en verbitter hem niet;
want hij zal ulieder overtredingen niet vergeven,
want Mijn Naam is in het binnenste van hem.
- 22 Maar zoo gij zijner stem naarstiglijk gehoorzaamt
en doet al wat Ik spreken zal,
zoo zal Ik uwer vijanden vijand
en uwer wederpartijders wederpartij zijn;
- 23 want Mijn Engel zal voor uw aangezicht gaan,
en hij zal u inbrengen tot
de Amorieten

- en Hethieten
 en Ferezieten
 en Kanaänieten,
 Hevieten
 en Jebusieten,
 en Ik zal ze verdelgen.
- 24 Gij zult u voor hunne goden niet buigen
 noch hen dienen,
 ook zult gij naar hunne werken niet doen;
 maar gij zult ze geheel afbreken,
 en hunne opgerichte beelden ganschelijk vermorzelen,
- 25 en gij zult den HEERE uwen God dienen:
 zoo zal Hij al uw brood en uw water zegenen,
 en Ik zal de krankheden uit het midden van u weren;
- 26 daar zal geen misdragtige
 noch onvruchtbare in uw land zijn;
 Ik zal het getal uwer dagen vervullen;
- 27 Ik zal Mijnen schrik voor uw aangezicht zenden,
 en al het volk,
 tot hetwelk gij komt,
 versaagd maken,
 en Ik zal maken,
 dat alle uwe vijanden u den nek toekeeren.
- 28 Ik zal ook horzelen voor uw aangezicht zenden;
 die zullen van voor uw aangezicht uitstooten
 de Hevieten,
 de Kanaänieten
 en de Hethieten.
- 29 Ik zal ze in één jaar van uw aangezicht niet uitstooten,
 opdat het land niet woest worde,
 en het wild gedierte boven u niet vermenigvuldigd worde;
- 30 Ik zal ze allengskens van uw aangezicht uitstooten,
 totdat gij gewassen zijt
 en het land erft.
- 31 En Ik zal uwe landpale zetten
 van de zee Sûf
 tot aan de zee der Filistijnen,
 en van de woestijn
 tot aan de rivier;
 want Ik zal de inwoners diens lands in ulieder hand geven,
 dat gij ze voor uw aangezicht uitstoot.
- 32 Gij zult met hen
 en met hunne goden geen verbond maken.
- 33 Zij zullen in uw land niet wonen,
 opdat zij u tegen Mij niet doen zondigen;
 indien gij hunne goden dient,
 het zal u voorzeker tot een valstrik zijn."

24

Het boek des verbonds en het bondsoffer:

- 1 Daarna zeide Hij tot Mozes:
 "Klim op tot den HEERE,
 gij
 en Aäron,
 Nadab
 en Abihu,
 en zeventig van de oudsten Israëls;

- en buigt u neder van verre.
- 2 En dat Mozes alleen nadere tot den HEERE,
maar dat zij niet naderen;
en het volk klimme óók niet op met hem."
- 3 Als Mozes kwam
en verhaalde het volk alle de woorden des HEEREN,
en alle de rechten,
toen antwoordde al het volk met ééne stem
en zij zeiden:
"Alle deze woorden,
die de HEERE gesproken heeft,
zullen wij doen."
- 4 Mozes nu beschreef alle de woorden des HEEREN,
en hij maakte zich des morgens vroeg op,
en hij bouwde een altaar,
onder aan den berg,
en twaalf kolommen,
naar de twaalf stammen Israëls.
- 5 En hij zond de jongelingen der kinderen Israëls,
die brandofferden offerden
en den HEERE dankofferden offerden van jonge ossen.
- 6 En Mozes nam de helft des bloeds
en zette het in bekkens,
en de helft des bloeds spengde hij op het altaar.
- 7 En hij nam het boek des verbonds,
en hij las het voor de ooren des volks;
en zij zeiden:
"Al wat de HEERE gesproken heeft,
zullen wij doen
en gehoorzamen."
- 8 Toen nam Mozes dat bloed
en spengde het op 't volk,
en hij zeide:
"Zie, *dit* is het bloed des verbonds,
't welk de HEERE met ulieden gemaakt heeft over alle die woorden."
- 9 Mozes nu en Aäron klommen opwaarts,
ook Nadab en Abihu,
en de zeventig van de oudsten Israëls,
10 en zij zagen den God Israëls,
en onder Zijne voeten als een werk van saffiersteen,
en als de gestaltenis des hemels in zijne klaarheid.
- 11 Doch Hij strekte Zijne hand niet tot de afgezonderden der kinderen Israëls,
maar zij aten
en dronken,
nadat zij God gezien hadden.

Mozes op den berg:

- 12 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Kom tot Mij op den berg,
en wees aldaar;
en Ik zal u steenen tafelen geven,
en de wet
en de geboden,
die Ik geschreven heb
om hen te onderwijzen."
- 13 Toen maakte zich Mozes op
met Jozua zijnen dienaar,
en Mozes klom op den berg Gods,

- 14 en hij zeide tot de oudsten:
"Blijft gij ons hier,
totdat wij weder tot u komen;
en zie,
Aäron en Hur zijn bij u:
wie eenige zaak heeft zal tot hen komen."
15 Toen Mozes op den berg geklommen was,
zoo heeft eene wolk den berg bedekt,
16 en de heerlijkheid des HEEREN woonde op den berg Sinäi,
en de wolk bedekte hem zes dagen;
en ten zevenden dage riep Hij Mozes uit het midden der wolk.
17 En het aanzien der heerlijkheid des HEEREN was als een verterend vuur,
op het opperste diens bergs,
in de oogen der kinderen Israëls.
18 En Mozes ging in het midden der wolk,
nadat hij op den berg geklommen was;
en Mozes was op dien berg
veertig dagen
en veertig nachten.

25

Gods bevel omtrent de inrichting van de ark des verbonds:

- 1 Toen sprak de HEERE tot Mozes,
zeggende:
2 "Spreek tot de kinderen Israëls,
dat zij voor Mij een heoffer nemen:
van alle man,
wiens hart zich vrijwillig bewegen zal,
zult gijlieden Mijn heoffer nemen.
3 Dit nu is het heoffer,
hetwelk gij van hen nemen zult:
goud en zilver en koper;
4 alsook hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn linnen
en geitenhaar;
5 en roodgeverfde ramsvellen,
en dassenvellen
en sittimhout;
6 olie tot den luchter;
specerijen ter zalfolie,
en tot rooking welriekende specerijen;
7 sardonyxsteenen
en vervullende steenen
tot den efod
en tot den borstlap.
8 En zij zullen Mij een heiligdom maken,
dat Ik in het midden van hen wone.
9 Naar al wat Ik u tot een voorbeeld dezes tabernakels
en een voorbeeld van al deszelfs gereedschap wijzen zal,
even alzo zult gijlieden die maken.
10 Zoo zullen zij eene ark van sittimhout maken;
twee ellen en eene halve zal hare lengte zijn,
en anderhalve el hare breedte,
en anderhalve el hare hoogte.
11 En gij zult ze met louter goud overtrekken,

- van binnen en van buiten zult gij ze overtrekken;
en gij zult rondom op dezelve een gouden krans maken.
- 12 En giet voor haar vier gouden ringen,
en zet die aan hare vier hoeken,
alzo dat twee ringen aan hare eene zijde,
en twee ringen aan hare andere zijde zijn.
- 13 En maak handboomen van sittimhout,
en overtrek ze met goud;
- 14 en steek de handboomen in de ringen,
die aan de zijden der ark zijn,
dat men de ark daarmede drage:
- 15 de draagboomen zullen in de ringen der ark zijn,
zij zullen er niet uitgetrokken worden.
- 16 Daarna zult gij in de ark leggen de getuigenis,
die Ik u geven zal.
- 17 Gij zult ook een verzoendeksel maken van louter goud;
twee en een halve el zal zijne lengte zijn,
en anderhalve el zijne breedte.
- 18 Gij zult ook twee cherubs van goud maken,
van dicht *goud* zult gij ze maken,
uit de beide einden des verzoendeksels.
- 19 En maak u éénen cherub uit het ééne einde aan deze zijde,
en den anderen cherub uit het *andere* einde aan gene zijde;
uit het verzoendeksel zult gijlieden de cherubs maken,
uit de beide einden van hetzelfde.
- 20 En de cherubs zullen hunne beide vleugelen omhoog uitbreiden,
bedekkende met hunne vleugelen het verzoendeksel;
en hunne aangezichten zullen tegenover elkander zijn,
de aangezichten der cherubs zullen naar het verzoendeksel zijn.
- 21 En gij zult het verzoendeksel boven op de ark zetten,
nadat gij in de ark de getuigenis,
die Ik u geven zal,
zult gelegd hebben.
- 22 En aldaar zal Ik bij u komen,
en Ik zal met u spreken van boven het verzoendeksel af,
van tusschen de twee cherubs,
die op de ark der getuigenis zijn zullen,
alles wat Ik u gebieden zal aan de kinderen Israëls.

De tafel der toonbrooden:

- 23 Gij zult ook eene tafel maken van sittimhout;
twee ellen zal hare lengte zijn,
en eene el hare breedte,
en eene el en eene halve zal hare hoogte zijn.
- 24 En gij zult ze met louter goud overtrekken;
gij zult ook een gouden krans rondom daaraan maken.
- 25 Gij zult daar ook eene lijst rondom aan maken,
eene hand breed;
en gij zult een gouden krans rondom de lijst derzelve maken.
- 26 Ook zult gij vier gouden ringen daaraan maken,
en gij zult de ringen zetten aan de vier hoeken,
die aan de vier voeten derzelve zijn zullen.
- 27 Tegenover de lijst zullen de ringen zijn,
tot plaats en voor de handboomen om de tafel te dragen.
- 28 Deze handboomen nu zult gij van sittimhout maken,
en gij zult ze met goud overtrekken;
en de tafel zal daaraan gedragen worden.
- 29 Gij zult ook maken hare schotelen

- en hare rookschalen,
en hare plateelen,
en hare kroezen,
(met dewelke zij bedekt zal worden);
van louter goud zult gij ze maken.
- 30 En gij zult op deze tafel altijd het toonbrood voor Mijn aangezicht leggen.

De kandelaar:

- 31 Gij zult ook een kandelaar van louter goud maken;
van dicht werk zal deze kandelaar gemaakt worden,
zijne schacht
en zijne rieten;
zijne schaaltes,
zijne knopen
en zijne bloemen zullen uit hem zijn.
- 32 En zes rieten zullen uit zijne zijden uitgaan;
drie rieten des kandelaars uit zijne ééne zijde,
en drie rieten des kandelaars uit zijne andere zijde.
- 33 In het ééne riet zullen drie schaaltes zijn *gelijk* amandelnoten,
een knoop en eene bloem;
en drie schaaltes *gelijk* amandelnoten in een ander riet,
een knoop en eene bloem;
alzóó zullen die zes rieten zijn,
die uit den kandelaar gaan.
- 34 Maar aan den kandelaar zelven zullen vier schaaltes zijn *gelijk* amandelnoten,
met zijne knopen
en met zijne bloemen.
- 35 En er zal een knoop zijn onder twee rieten,
uit denzelven *uitgaande*;
ook een knoop onder twee rieten,
uit denzelven *uitgaande*;
nog een knoop onder twee rieten,
uit denzelven *uitgaande*;
alzoó zal het zijn met de zes rieten,
die uit den kandelaar uitgaan.
- 36 Hunne knopen
en hunne rieten zullen uit hem zijn;
het zal altemaal een éénig dicht werk van louter goud zijn.
- 37 Gij zult hem ook zeven lampen maken
en men zal zijne lampen aansteken
en doen lichten aan zijne zijden.
- 38 Zijne snuiters
en zijne bluschvaten zullen louter goud zijn.
- 39 Uit een talent louter gouds zal men dat maken,
met al dit gereedschap.
- 40 Zie dan toe,
dat gij het maakt naar hun voorbeeld,
hetwelk u op den berg getoond is.

26

Bevelen omtrent dekkleeden en voorhangsel:

- 1 Den tabernakel nu zult gij maken van tien gordijnen,
van fijn getweerd linnen,
en hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
met cherubs van het allerkunstigste werk zult gij ze maken.

- 2 De lengte van ééne gordijn zal van achtentwintig ellen zijn,
en de breedte ééner gordijn van vier ellen;
alle deze gordijnen zullen ééne maat hebben.
- 3 Er zullen vijf gordijnen samengevoegd zijn
de ééne aan de andere,
wederom zullen er vijf gordijnen samengevoegd zijn
de ééne aan de andere.
- 4 En gij zult hemelsblauwe striklisjes maken aan den kant der ééne gordijn,
aan het uiterste in de samenvoeging;
alzóó zult gij ook doen aan den uitersten kant der gordijn,
aan de tweede samenvoegende.
- 5 Vijftig striklisjes zult gij aan de ééne gordijn maken,
en vijftig striklisjes zult gij maken aan het uiterste der gordijn,
dat aan de tweede samenvoegende is:
deze striklisjes zullen het ééne aan het andere samenvatten.
- 6 Gij zult ook vijftig gouden haakjes maken,
en zult de gordijnen samenvoegen,
de ééne aan de andere,
met deze haakjes,
opdat het één tabernakel zij.
- 7 Ook zult gij gordijnen uit geiten*haar* maken
tot eene tent over de tabernakel:
van elf gordijnen zult gij die maken.
- 8 De lengte ééner gordijn zal dertig ellen zijn,
en de breedte ééner gordijn vier ellen:
deze elf gordijnen zullen ééne maat hebben.
- 9 En gij zult vijf dezer gordijnen bijzonder aan elkaar voegen,
en zes dezer gordijnen bijzonder;
en de zesde dezer gordijnen zult gij dubbel maken,
recht vóór op de tent.
- 10 En gij zult vijftig striklisjes maken aan den kant van de ééne gordijn,
het uiterste in de samenvoeging,
en vijftig striklisjes aan den kant van de gordijn,
die de tweede samenvoegende *is*.
- 11 Gij zult ook vijftig koperen haakjes maken,
en gij zult de haakjes in de striklisjes doen,
en gij zult de tent samenvoegen,
dat zij één zij.
- 12 Het overige nu,
dat overschiet aan de gordijnen der tent,
de helft der gordijn,
die overschiet,
zal overhangen aan de achterste deelen des tabernakels;
- 13 en ééne el van deze,
en ééne el van gene zijde van hetgeen,
dat overig zijn zal aan de lengte van de gordijnen der tent,
zal overhangen aan de zijden des tabernakels,
aan deze
en aan gene *zijde*,
om dien te bedekken.
- 14 Gij zult ook voor de tent een deksel maken van roodgeverfde ramsvellen
en daarover een deksel van dassenvellen.
- 15 Gij zult ook tot den tabernakel staande stijlen maken van sittimhout:
- 16 de lengte van een stijl zal tien ellen zijn,
en eene el en eene halve el zal de breedte van elken stijl zijn.
- 17 Twee houvasten zal ééne stijl hebben,
als sporten in eene ladder gezet,
de ééne nevens de andere;

- alzóó zult gij het met alle de stijlen des tabernakels maken.
- 18 En de stijlen tot den tabernakel zult gij *aldus* maken:
twintig stijlen naar de zuidzijde zuidwaarts.
- 19 Gij zult ook veertig zilveren voeten maken onder de twintig stijlen:
twee voeten onder éénen stijl,
aan zijne twee houvasten,
en twee voeten onder een anderen stijl,
aan zijne twee houvasten.
- 20 Er zullen ook twintig stijlen zijn aan de andere zijde des tabernakels,
aan den noorderhoek,
- 21 met hun veertig zilveren voeten:
twee voeten onder éénen stijl,
en twee voeten onder eenen anderen stijl.
- 22 Doch aan de zijde des tabernakels tegen het Westen zult gij zes stijlen maken.
- 23 Ook zult gij twee stijlen maken
tot de hoekstijlen des tabernakels
aan de beide zijden;
- 24 en zij zullen van beneden *als* tweelingen samengevoegd zijn,
zij zullen ook *als* tweelingen aan deszelfs oppereinde samengevoegd zijn,
met éénen ring;
alzóó zal het met de twee *stijlen* zijn,
tot twee hoekstijlen zullen zij zijn.
- 25 Alzoo zullen de acht stijlen zijn
met hunne zilveren voeten,
zijnde zestien voeten:
twee voeten onder éénen stijl,
wederom twee voeten onder éénen stijl.
- 26 Gij zult ook richelen maken van sittimhout:
vijf aan de stijlen van de éénen zijde des tabernakels,
- 27 en vijf richelen aan de stijlen van de andere zijde des tabernakels;
alsook vijf richelen aan de stijlen van de zijde des tabernakels,
aan de beide zijden westwaarts.
- 28 En de middelste richel zal midden aan de stijlen zijn,
doorschietende van het éénen einde
tot het andere einde.
- 29 En gij zult de stijlen met goud overtrekken,
en hunne ringen (de plaatsen voor de richelen)
zult gij van goud maken;
de richelen zult gij óók met goud overtrekken.
- 30 Dan zult gij den tabernakel oprichten naar zijne wijze,
die u op den berg getoond is.
- 31 Daarna zult gij eenen voorhang maken
van hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweernd linnen;
van het allerkunstigste werk zal men dien maken,
met cherubs,
- 32 en zult hem hangen aan vier pilaren van sittimhout,
met goud overtogen;
hunne haken zullen van goud zijn,
staande op vier zilveren voeten.
- 33 En gij zult den voorhang onder de haakjes hangen,
en gij zult de ark der getuigenis aldaar binnen den voorhang brengen,
en deze voorhang zal ulieden eene scheiding maken
tusschen het heilige
en tusschen het heilige der heiligen.
- 34 En gij zult het verzoendeksel zetten op de ark der getuigenis,

- in het heilige der heiligen.
- 35 De tafel nu zult gij zetten buiten den voorhang,
en den kandelaar tegen de tafel over
aan de ééne zijde des tabernakels,
zuidwaarts;
maar de tafel zult gij zetten aan de noordzijde.
- 36 Gij zult ook aan de deur der tent een deksel maken,
van hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweerd linnen,
geborduurd werk.
- 37 En gij zult tot dit deksel vijf pilaren van sittimhout maken,
en die met goud overtrekken;
hunne haken zullen van goud zijn,
en gij zult hun vijf koperen voeten gieten.

27

Het brandofferaltaar:

- 1 Gij zult ook een altaar maken van sittimhout:
vijf ellen zal de lengte zijn
en vijf ellen de breedte,
(vierkant zal dit altaar zijn),
en drie ellen zijne hoogte.
- 2 En gij zult zijne hoornen maken op zijne vier hoeken,
uit hetzelfde zullen zijne hoornen zijn,
en gij zult het met koper overtrekken.
- 3 Gij zult voor hetzelfde ook potten maken
om zijne asch te ontvangen,
ook zijne schoffelen,
en zijne sprengbekkens,
en zijne krauwels,
en zijne koolpannen:
al zijn gereedschap zult gij van koper maken.
- 4 Gij zult daarvoor eenen rooster maken
van koperen netwerk,
en gij zult aan dat net vier koperen ringen maken
aan zijne vier einden;
- 5 en gij zult het onder den omloop des altaars van beneden opleggen,
alzoó dat het net tot het midden des altaars zij.
- 6 Gij zult ook handboomen maken tot het altaar,
handboomen van sittimhout,
en gij zult ze met koper overtrekken.
- 7 En de handboomen zullen in de ringen gedaan worden,
alzoó dat de handboomen zijn aan beide zijden des altaars,
als men het draagt.
- 8 Gij zult het hol van planken maken;
gelijk als Hij u op den berg gewezen heeft,
alzóó zullen zij doen.

De voorhof:

- 9 Gij zult ook den voorhof des tabernakels maken:
aan den zuidhoek zuidwaarts zullen aan den voorhof behangselen zijn
van fijn getweerd linnen;
de lengte ééner zijde zal honderd ellen zijn.
- 10 Ook zullen zijne twintig pilaren
en derzelver twintig voeten van koper zijn;

- de haken dezer pilaren
en hunne banden zullen zilver zijn.
- 11 Alzóó zullen ook aan den noordhoek,
in de lengte,
de behangsels honderd ellen lang zijn:
en zijne twintig pilaren
en derzelver twintig voeten van koper;
de haken der pilaren
en derzelver banden zullen zilver zijn.
- 12 En in de breedte des voorhofs,
aan den westerhoek,
zullen behangselen zijn van vijftig ellen;
hunne pilaren tien
en derzelver voeten tien.
- 13 Van gelijken zal de breedte des voorhofs
aan den oosterhoek oostwaarts
van vijftig ellen zijn:
- 14 alzóo dat er vijftien ellen der behangselen op de ééne zijde zijn,
hunne pilaren drie
en hunne voeten drie;
- 15 en vijftien *ellen* der behangselen aan de andere zijde,
hunne pilaren drie
en hunne voeten drie.
- 16 In de poort nu des voorhofs zal een deksel zijn
van twintig ellen,
hemelblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweernd linnen,
geborduurd werk;
hunne pilaren vier,
en hunne voeten vier.
- 17 Alle de pilaren des voorhofs zullen rondom met zilveren banden bezet zijn;
hunne haken zullen van zilver zijn,
maar hunne voeten zullen van koper zijn.
- 18 De lengte des voorhofs zal honderd ellen zijn,
en de breedte telkens vijftig,
en de hoogte vijf ellen,
van fijn getweernd linnen;
maar hunne voeten zullen van koper zijn.
- 19 Aangaande al het gereedschap des tabernakels,
in al deszelfs dienst,
ja alle zijne pennen
en alle de pennen des voorhofs
zullen van koper zijn.

De olie van den kandelaar:

- 20 Gij nu zult den kinderen Israëls gebieden,
dat zij tot u brengen reine olie van olijven,
gestooten voor den luchter,
dat men geduriglijk de lampen aansteke.
- 21 In de tent der samenkomst,
van buiten den voorhang,
die vóór de getuigenis is,
zal Aäron en zijne zonen ze toerichten,
van den avond tot den morgen,
voor het aangezicht des HEEREN;
dit zal eene eeuwige inzetting zijn

voor hunne geslachten,
vanwege de kinderen Israëls.

28

Aäron en zijn zonen tot priesters aangewezen. De priesterlijke kleeding:

- 1 Daarna zult gij uwen broeder Aäron,
en zijne zonen met hem,
tot u doen naderen
uit het midden der kinderen Israëls,
om Mij het Priesterambt te bedienen;
namelijk Aäron,
Nadab en Abihu,
Eleazar en Ithamar,
de zonen Aärons.
- 2 En gij zult uwen broeder Aäron heilige kleederen maken,
tot heerlijkheid
en tot sieraad.
- 3 Gij zult ook spreken tot allen,
die wijs van hart zijn,
die Ik met den geest der wijsheid vervuld heb,
dat zij Aäron kleederen maken
om hem te heiligen,
dat hij Mij met het Priesterambt bediene.
- 4 Dit nu zijn de kleederen,
die zij maken zullen:
een borstlap,
en een efod,
en een mantel,
en een rok vol oogjes,
een hoed
en gordel;
zij zullen dan uwen broeder Aäron heilige kleederen maken,
en zijnen zonen,
om Mij het Priesterambt te bedienen.
- 5 Zij zullen ook het goud
en hemelsblauw
en purper
en scharlaken
en fijn linnen nemen,
- 6 en zullen den efod maken van goud,
hemelsblauw
en purper,
scharlaken
en fijn getweernd linnen,
van het allerkundigste werk.
- 7 Hij zal twee samenvoegende schouderbanden hebben
aan zijne beide einden,
waarmede hij samengevoegd zal worden.
- 8 En de kunstige riem zijns efods,
die op hem is,
zal zijn gelijk zijn werk,
van hetzelfde,
van goud,
hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken;
en fijn getweernd linnen.

9 En gij zult twee sardonyxsteenen nemen,
en de namen der zonen Israëls daarop graveeren:
10 zes van hunne namen op éénen steen,
en de zes overige namen op den anderen steen,
naar hunne geboorten;
11 naar steensnijderswerk,
gelijk men de zegelen graveert,
zult gij deze twee steenen graveeren
met de namen der zonen Israëls;
gij zult ze maken,
dat zij omvat zijn in gouden kastjes.
12 En gij zult de twee steenen aan de schouderbanden des efods zetten,
zijnde steenen ter gedachtenis voor de kinderen Israëls;
en Aäron zal hunne namen op zijne beide schouderen dragen,
ter gedachtenis voor het aangezicht des HEEREN.
13 Gij zult ook gouden kastjes maken,
14 en twee ketentjes van louter goud:
gelijk-eindigende zult gij die maken,
gedraaid werk;
en de gedraaide ketentjes zult gij aan de kastjes hechten.
15 Gij zult ook een borstlap des gericht's maken,
van het allerkunstigste werk,
gelijk het werk des efods zult gij hem maken:
van goud,
hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en van fijn getweerd linnen zult gij hem maken;
16 vierkant zal hij zijn,
en verdubbeld:
een span zal zijne lengte zijn,
en een span zijne breedte.
17 En gij zult vervullende steenen daarin vullen,
vier rijen steenen:
eene rij van
een sardis,
een topaas
en een karbonkel:
dit is de eerste rij;
18 en de tweede rij van
een smaragd,
een saffier
en een diamant;
19 en de derde rij
een hyacinth,
agaat
en amethyst;
20 en de vierde rij van
een turkoois,
en een sardonyx,
en een jaspis;
zij zullen met goud ingevat zijn in hunne vullingen.
21 En deze steenen zullen zijn
met de twaalf namen der zonen Israëls,
en met hunne namen;
zij zullen als zegelen gegraveerd worden,
elk met zijnen naam;
voor de twaalf stammen zullen zij zijn.

- 22 Gij zult ook aan de borstlap
gelijk-eindigende ketenjes
van gedraaid werk uit louter goud maken.
- 23 Gij zult ook aan den borstlap
twee gouden ringen maken,
en gij zult de twee ringen
aan de twee einden des borstlaps zetten.
- 24 Dan zult gij de twee gedraaide gouden *ketentjes* in de twee ringen doen,
aan de einden des borstlaps;
- 25 maar de twee *andere* einden der twee gedraaide *ketentjes*
zult gij aan die twee kastjes doen,
en gij zult ze zetten aan de schouderbanden des efods,
recht op diens voorste zijde.
- 26 Gij zult nog twee gouden ringen maken,
en zult ze aan de twee einden des borstlaps zetten,
inwendig aan zijnen rand,
die aan de zijde des efods zijn zal.
- 27 Nog zult gij twee gouden ringen maken,
die gij zetten zult aan de twee schouderbanden des efods,
beneden aan de voorste zijde,
tegenover zijne voege,
boven den kunstigen riem des efods.
- 28 En zij zullen aan de ringen
den borstlap met zijne ringen des efods opwaarts binden
met een hemelsblauw snoer,
dat hij op den kunstigen riem des efods zij;
en de borstlap zal van den efod niet afgescheiden worden.
- 29 Alzoo zal Aäron de namen der zonen Israëls dragen
aan den borstlap des gericht,
op zijn hart,
als hij in het heilige zal gaan,
ter gedachtenis voor het aangezicht des HEEREN geduriglijk.
- 30 Gij zult ook in den borstlap des gericht
de Urim en de Tummin zetten,
dat zij op het hart Aärons zijn,
als hij voor het aangezicht des HEEREN ingaan zal;
alzoo zal Aäron het gericht der kinderen Israëls
geduriglijk op zijn hart dragen,
voor het aangezicht des HEEREN.
- 31 Gij zult ook den mantel des efods geheel van hemelsblauw maken.
- 32 En deszelfs hoofdgat zal in het midden daarvan zijn;
dit gat zal een boord rondom hebben van geweven werk:
als het gat eens pantsers zal het daaraan zijn,
dat het niet gescheurd worde.
- 33 En aan zijne zoomen zult gij granaatappelen maken
van hemelsblauw
en van purper
en van scharlaken,
aan zijne zoomen rondom,
en gouden schelletjes rondom tusschen dezelve;
- 34 dat er een gouden schelletje,
daarna een granaatappel zij,
wederom een gouden schelletje
en een granaatappel,
aan de zoomen des mantels rondom.
- 35 En Aäron zal denzelven aanhebben om te dienen,
opdat zijn geluid gehoord worde,
als hij in het heilige voor het aangezicht des HEEREN ingaat

- en als hij uitgaat,
opdat hij niet sterve.
- 36 Voorts zult gij eene plaat maken
van louter goud,
en gij zult daarin graveeren,
gelijk men de zegelen graveert:
"DE HEILIGHEID DES HEEREN".
- 37 En gij zult dezelve aanhechten,
met een hemelsblauw snoer,
alzo dat zij aan den hoed zij:
aan de voorste zijde des hoeds zal zij zijn.
- 38 En zij zal op het voorhoofd Aärons zijn,
opdat Aäron drage de ongerechtigheid der heilige dingen,
welke de kinderen Israëls zullen geheiligd hebben,
in alle gaven hunner geheiligde dingen;
en zij zullen geduriglijk aan zijn voorhoofd zijn,
om henlieden voor het aangezicht des HEEREN aangenaam te maken.
- 39 Gij zult ook eenen rok vol oogjes maken,
van fijn linnen;
gij zult ook den hoed van fijn linnen maken;
maar den gordel zult gij van geborduurd werk maken.
- 40 Den zonen Aärons zult gij ook rokken maken,
en gij zult hun gordelen maken,
ook zult gij hun mutsen maken,
tot heerlijkheid en sieraad.
- 41 En gij zult dezelve uwen broeder Aäron
en ook zijnen zonen aantrekken;
en gij zult hen zalven
en hunne hand vullen
en hen heiligen,
dat zij Mij het Priesterambt bedienen.
- 42 Maak hun ook linnen onderbroeken,
om het vleesch der schaamte te bedekken;
zij zullen zijn van de lendenen tot de dijnen.
- 43 Aäron nu
en zijne zonen zullen die aanhebben
als zij in de tent der samenkomst gaan,
of als zij tot het altaar treden zullen,
om in het heilige te dienen;
opdat zij geen ongerechtigheid dragen
en sterven.
Dit zal eene eeuwige inzetting zijn,
hem
en zijnen zaden na hem.

29

Over de priesterwijding:

- 1 Dit is nu de zaak,
die gij hun doen zult om hen te heiligen,
dat ze Mij het Priesterambt bedienen.
Neem éénen var,
het jong eens ronds
en twee volkomen rammen;
- 2 en ongezuurd brood
en ongezuurde koeken met olie gemengd,
en ongezuurde vladen met olie bestreken:
van tarwemeelbloem zult gij dezelve maken.

- 3 En gij zult ze in éénen korf toebrengen,
met den var
en de twee rammen.
- 4 Alsdan zult gij Aäron
en zijne zonen doen naderen
aan de deur van de tent der samenkomst;
en gij zult hen met water wasschen.
- 5 Daarna zult gij de kleederen nemen,
en Aäron den rok en den mantel des efods
en den efod
en den borstlap aandoen,
en gij zult hem omgorden met den kunstigen riem des efods,
en gij zult den hoed op zijn hoofd zetten:
de kroon der heiligheid zult gij aan den hoed zetten.
- 7 En gij zult zalfolie nemen
en op zijn hoofd gieten:
alzo zult gij hem zalven.
- 8 Daarna zult gij zijne zonen doen naderen,
en zult hen de rokken doen aantrekken.
- 9 En gij zult hen met den gordel omgorden,
namelijk Aäron
en zijne zonen:
en gij zult hun de mutsen opbinden,
opdat zij het Priesterambt hebben
tot een eeuwige inzetting.
Voorts zult gij Aärons hand vullen
en de hand zijner zonen.
- 10 En gij zult den var nabij brengen
vóór de tent der samenkomst;
en Aäron
en zijne zonen zullen hunne handen op het hoofd van den var leggen.
- 11 En gij zult den var slachten voor het aangezicht des HEEREN,
voor de deur van de tent der samenkomst.
- 12 Daarna zult gij van het bloed des vars nemen
en met uwen vinger op de hoornen des altaars doen;
en al het bloed zult gij uitgieten
aan den bodem des altaars.
- 13 Gij zult ook al het vet nemen,
hetwelk het ingewand bedekt,
en het net over de lever,
en beide nieren
en het vet,
dat aan dezelve is,
en gij zult ze aansteken op het altaar.
- 14 Maar het vleesch des vars
en zijn vel
en zijn drek
zult gij met vuur verbranden buiten het leger:
het is een zondoffer.
- 15 Daarna zult gij den éénen ram nemen
en Aäron
en zijne zonen zullen hunne handen op het hoofd des rams leggen;
- 16 en gij zult den ram slachten
en gij zult zijn bloed nemen
en rondom op het altaar sprengen.
- 17 En den ram zult gij in zijne deelen deelen;
en gij zult zijn ingewand
en zijne schenkelen wasschen

- en op zijne deelen
en op zijn hoofd leggen.
- 18 Alzoo zult gij den geheelen ram aansteken op het altaar:
het is een brandoffer,
den HEERE tot eenen liefelijken reuk,
het is een vuuroffer den HEERE.
- 19 Daarna zult gij den anderen ram nemen,
en Aäron
en zijne zonen zullen hunne handen op het hoofd des rams leggen;
- 20 en gij zult den ram slachten
en van zijn bloed nemen,
en doen op het *rechteroorlapje* Aärons
en op het rechteroorlapje zijner zonen,
desgelijks op den duim hunner rechterhand
en op den grooten teen huns rechtervoets;
en dat bloed zult gij rondom op het altaar sprengen.
- 21 Dan zult gij nemen van het bloed,
dat op het altaar is,
en van de zalfolie,
en gij zult op Aäron
en op zijne kleederen sprengen,
en op zijne zonen,
en op de kleederen zijner zonen met hem;
opdat hij geheiligd zij,
en zijne kleederen,
ook zijne zonen,
en zijner zonen kleederen met hem.
- 22 Daarna zult gij van den ram nemen het vet
mitsgaders den staart,
ook het vet,
dat het ingewand bedekt,
en het net der lever,
en de beide nieren
met het vet, dat aan dezelve is,
en den rechterschouder;
want het is een ram der vulofferen;
- 23 en één bol brood,
en één koek geolied brood,
en ééne vlade,
uit den korf der ongezuurde *brooden*,
die voor het aangezicht des HEEREN zijn zal;
- 24 en leg ze allen op de handen Aärons
en op de handen zijner zonen,
en beweeg ze ten beweegoffer voor het aangezicht des HEEREN.
- 25 Neem ze daarna van hunne hand,
en steek ze aan op het altaar,
op het brandoffer,
tot eenen liefelijken reuk voor het aangezicht des HEEREN:
het is een vuuroffer den HEERE.
- 26 En neem van de borst van den ram der vulofferen,
die van Aäron is,
en beweeg hem ten beweegoffer voor het aangezicht des HEEREN;
en het zal u ten deel zijn.
- 27 En gij zult de borst des beweegoffers heiligen,
en den schouder des hefoffers,
die bewogen
en die opgeheven zal zijn,
van den ram des vuloffers,

- van hetgeen Aäron
en van hetgeen dat zijner zonen is.
- 28 En het zal Aärons
en zijner zonen zijn,
tot eene eeuwige inzetting,
vanwege de kinderen Israëls,
want het is een hefoffer;
en het hefoffer vanwege de kinderen Israëls zal zijn
van hunne dankofferen;
hun hefoffer zal voor den HEERE zijn.
- 29 De heilige kleederen nu,
die van Aäron zullen geweest zijn,
zullen van zijne zonen na hem zijn,
opdat men hen in dezelve zalve,
en dat men hunne hand in dezelve vulle.
- 30 Zeven dagen zal hij ze aantrekken,
die uit zijne zonen in zijne plaats Priester zal worden,
die in de tent der samenkomst gaan zal
om in het heilige te dienen.
- 31 Gij zult den ram der vullingen nemen,
en gij zult zijn vleesch in de heilige plaats zieden.
- 32 Aäron nu
en zijne zonen zullen het vleesch van dezen ram eten,
en het brood,
dat in den korf zal zijn,
bij de deur van de tent der samenkomst.
- 33 En die zullen die dingen eten
met welke de verzoening zal gedaan zijn,
om hunne hand te vullen,
en om hen te heiligen,
maar een vreemde zal ze niet eten,
want zij zijn heilig.
- 34 En indien daar *wat* overblijven zal van het vleesch der vuloffers
of van dit brood tot aan den morgen,
zoo zult gij het overgeblevene met vuur verbranden:
het zal niet gegeten worden,
want het is heilig.
- 35 Gij zult dan Aäron
en zijne zonen alzóó doen,
naar alles wat Ik u geboden heb;
zeven dagen zult gij hunne hand vullen.

Over de wijding van het altaar en het dagelijksch offer:

- 36 Gij zult ook des daags eenen var des zondoffers bereiden
tot de verzoeningen,
en gij zult het altaar ontzondigen,
de verzoening daarover doende;
en gij zult het zalven,
om het te heiligen.
- 37 Zeven dagen zult gij verzoening doen
voor het altaar
en zult het heiligen:
alsdan zal dat altaar eene heiligheid
der heiligheden zijn:
al wat het altaar aanroert,
zal heilig zijn.
- 38 Dit nu is het wat gij op het altaar bereiden zult:
twee lammeren, die jarig zijn,

- 's daags geduriglijk.
- 39 Het ééne lam zult gij des morgens bereiden,
maar het andere lam zult gij bereiden tusschen de twee avonden;
- 40 met een tiende deel meelbloem,
gemengd met een vierendeel van een hin gestooten olie;
en tot drankoffer een vierdedeel van een hin wijn,
tot het ééne lam.
- 41 Het andere lam nu zult gij bereiden tusschen twee avonden;
gij zult daarmede doen gelijk met het morgen-spijsoffer
en gelijk met deszelfs drankoffer,
tot eenen liefelijken reuk:
het is een vuuroffer den HEERE.
- 42 Het zal een gedurig brandoffer zijn bij uwe geslachten,
aan de deur van de tent der samenkomst,
voor het aangezicht des HEEREN:
aldaar zal Ik met ulieden komen,
dat Ik aldaar met u spreke;
- 43 en dáár zal Ik komen tot de kinderen Israëls,
opdat zij geheiligd worden door Mijne heerlijkheid.
- 44 En Ik zal de tent der samenkomst heiligen,
mitsgaders het altaar;
Ik zal ook Aäron en zijne zonen heiligen,
opdat zij Mij het Priesterambt bedienen.
- 45 En Ik zal in het midden der kinderen Israëls wonen,
en Ik zal hun tot eenen God zijn.
- 46 En zij zullen weten,
dat Ik de HEERE hun God ben,
Die hen uit Egypteland uitgevoerd heb,
opdat Ik in het midden van hen wonen zoude;
Ik ben de HEERE, hun God.

30

Over het reukofferaltaar:

- 1 Gij zult ook een reukaltaar des reukwerks maken:
van sittimhout zult gij het maken.
- 2 Eene el zal zijne lengte zijn,
en eene el zijne breedte,
vierkant zal het zijn,
maar twee ellen zijne hoogte;
buiten uit zullen zijne hoornen zijn.
- 3 En gij zult het met louter goud overtrekken,
zijn dak
en zijne wanden rondom,
alsook zijne hoornen;
en gij zult er een gouden krans rondom maken.
- 4 Gij zult ook twee gouden ringen daaraan maken
onder zijnen krans,
aan zijne twee zijden zult gij dezelve maken,
aan zijne beide zijden;
en zij zullen zijn tot plaatsen voor de handboomen,
dat men het daarmede drage.
- 5 De draagboomen nu zult gij van sittimhout maken,
en gij zult die met goud overtrekken.
- 6 En gij zult het zetten vóór den voorhang,
die vóór de ark der getuigenis zijn zal,
vóór het verzoendeksel,
hetwelk zijn zal boven de getuigenis,

- 7 waarheen Ik met u samenkomen zal.
En Aäron zal daarop aansteken
 welriekende specerijen;
elken morgen,
 als hij de lampen wèl zal toegericht hebben,
zal hij dezelve aansteken;
8 en als Aäron de lampen aansteken zal,
tusschen de twee avonden,
zal hij dat aansteken:
het zal een gedurig reukwerk zijn
 voor het aangezicht des HEEREN,
bij uwe geslachten.
9 Gij zult geen vreemd reukwerk op hetzelfde aansteken,
noch brandoffer,
noch spijsoffer;
gij zult ook geen drankoffer daarop gieten.
10 En Aäron zal ééns in het jaar over deszelfs hoornen verzoening doen
 met het bloed des zondoffers der verzoeningen,
ééns in het jaar zal hij verzoening daarop doen
 bij uwe geslachten:
het is heiligheid der heiligheden den HEERE."

Het hefoffer:

- 11 Voorts sprak de HEERE tot Mozes,
zeggende:
12 "Als gij de som der kinderen Israëls opnemen zult,
naar de getelden *onder* hen,
zoo zullen zij een iegelijk de verzoening zijner ziel den HEERE geven,
als gij ze tellen zult:
opdat onder hen geene plaag zij,
als gij ze tellen zult.
13 Dit zullen zij geven,
al wie tot de getelden overgaat de helft eens sikkels,
naar den sikkkel des heiligdoms,
(deze sikkkel is twintig gera),
de helft eens sikkels is een hefoffer den HEERE.
14 Al wie overgaat tot de getelden,
van twintig jaar oud
en daarboven,
zal het hefoffer des HEEREN geven.
15 De rijke zal het niet vermeerderen,
en de arme zal het niet verminderen
 van de helft des sikkels,
als gij het hefoffer des HEEREN geeft
 om voor uwe zielen verzoening te doen.
16 Gij dan zult het geld der verzoeningen van de kinderen Israëls nemen,
en zult het leggen tot den dienst van de tent der samenkomst;
en het zal den kinderen Israëls ter gedachtenis zijn
 voor het aangezicht des HEEREN,
om voor uwe zielen verzoening te doen."

Het koperen waschvat:

- 17 En de HEERE sprak tot Mozes,
zeggende:
18 "Gij zult ook een koperen waschvat maken met zijnen koperen voet,
om te wasschen;
en gij zult het zetten tusschen de tent der samenkomst
en tusschen het altaar,

19 en gij zult water daarin doen,
dat Aäron
en zijne zonen zich daaruit wasschen,
hunne handen
en hunne voeten.
20 Wanneer zij in de tent der samenkomst zullen gaan,
zoo zullen zij zich met water wasschen,
opdat zij niet sterven:
of wanneer zij tot het altaar naderen om te dienen,
dat zij het vuuroffer den HEERE aansteken,
21 zij zullen dan hunne handen
en hunne voeten wasschen,
opdat zij niet sterven;
en dit zal hun eene eeuwige inzetting zijn,
hem
en zijnen zade,
bij hunne geslachten."

De heilige zalfolie:

22 Voorts sprak de HEERE tot Mozes,
zeggende:
23 "Gij nu,
neem u de voornaamste specerijen,
de zuiverste mirre vijfhonderd *sikkels*,
en specerijkaneel half zooveel,
namelijk tweehonderd en vijftig *sikkels*,
ook specerij-kalmus tweehonderd en vijftig *sikkels*;
24 ook kassie vijfhonderd,
naar den sikkels des heiligdoms,
en olie van olijfboomen een hin;
25 en maak daarvan eene olie der heilige zalving,
eene zalf heel kunstig gemaakt,
naar apothekerswerk:
het zal eene olie der heilige zalving zijn.
26 En met dezelve zult gij zalven de tent der samenkomst,
en de ark der getuigenis,
27 en de tafel met al haar gereedschap,
en den kandelaar met zijn gereedschap,
en het reukaltaar,
28 en het altaar des brandoffers met al zijn gereedschap,
en het waschvat met zijnen voet:
29 gij zult ze alzoo heiligen,
dat zij heiligheid der heiligheden zijn;
al wat ze aanroert,
zal heilig zijn.
30 Gij zult ook Aäron
en zijne zonen zalven,
en gij zult hen heiligen,
om Mij het Priesterambt te bedienen.
31 En gij zult tot de kinderen Israëls spreken,
zeggende:
'Dit zal mij eene olie der heilige zalving zijn
bij uwe geslachten.
32 Op geens menschen vleesch zal men ze gieten,
gij zult ook naar haar maaksel geen dergelijke maken;
het is heiligheid,
zij zal ulieden heiligheid zijn.
33 De man,

die zulk eene zalf maken zal als deze,
of die daarvan op wat vreemds doet,
die zal uitgeroeid worden uit zijne volkeren."

[*Wierook (=wij-rook)*]

- 34 Voorts zeide de HEERE tot Mozes:
"Neem u welriekende specerijen,
mirresap,
en onyché,
en galban,
deze welriekende specerijen
en zuiveren wierook;
dat elk bijzonder zij:
- 35 en gij zult een reukwerk eener zalf daaruit maken,
naar het werk des apothekers gemengd,
rein,
heilig.
- 36 En gij zult van hetzelfde heel klein pulver stooten,
en gij zult daarvan leggen vóór de getuigenis
in de tent der samenkomst,
waarhenen Ik tot u komen zal;
het zal ulieden heiligheid der heiligheden zijn.
- 37 Doch naar het maaxsel dezes reukwerks,
hetwelk gij gemaakt zult hebben,
zult gijlieden voor uzelfven geen maken;
het zal u heiligheid zijn voor den HEERE.
- 38 De man,
die dergelijke zal maken om daaraan te ruiken,
die zal uitgeroeid worden uit zijne volkeren."

31

Bezaleël en Aholiab, bouwmeesters van den tabernakel:

- 1 Daarna sprak de HEERE tot Mozes,
zeggende:
- 2 "Zie,
Ik heb met name geroepen Bezaleël,
den zoon Uri's,
den zoon van Hur,
van den stam van Juda;
- 3 en Ik heb hem vervuld met den Geest Gods,
met wijsheid
en met verstand
en met wetenschap,
namelijk in alle handwerk;
- 4 om te bedenken vernuftigen arbeid,
te werken in goud
en in zilver
en in koper,
- 5 en in kunstige steensnijding om in te zetten,
en in kunstige houtsnijding om te werken in alle handwerk;
- 6 en Ik,
zie,
Ik heb hem bijgevoegd Aholiab,
den zoon van Ahisamach,
van den stam van Dan;
en in het hart van een iegelijk,
die wijs van hart is,

heb Ik wijsheid gegeven;
en zij zullen maken al wat Ik u geboden heb;
7 *namelijk* de tent der samenkomst,
en de ark der getuigenis,
en het verzoendeksel,
dat daarop zal zijn,
en al het gereedschap der tent;
8 en de tafel
met haar gereedschap;
en den louteren kandelaar
met al zijn gereedschap;
en het reukaltaar;
9 ook des brandoffers altaar
met al zijn gereedschap;
en het waschvat
met zijnen voet:
10 en de ambtskleederen,
en de heilige kleederen des Priesters Aärons,
en de kleederen zijner zonen,
om het Priesterambt te bedienen;
11 ook de zalfolie,
en het reukwerk van welriekende specerijen
voor het heiligdom:
naar alles wat Ik u geboden heb,
zullen zij het maken."

De Sabbatsviering:

12 Voorts sprak de HEERE tot Mozes,
zeggende:
13 "Gij nu,
spreek tot de kinderen Israëls,
zeggende:
'Gij zult evenwel Mijne sabbatten onderhouden;
want dit is een teeken tusschen Mij
en tusschen ulieden,
bij uwe geslachten;
opdat men wete,
dat Ik de HEERE ben,
Die u heilig.
14 Onderhoudt dan den sabbat,
dewijl hij ulieden heilig is;
wie hem ontheiligt,
zal zekerlijk gedood worden,
want een ieder,
die op denzelven *eenig* werk doet,
die ziel zal uitgeroeid worden uit het midden harer volkeren.
15 Zes dagen zal men het werk doen,
doch op den zevenden is de sabbat der rust,
eene heiligheid des HEEREN:
wie op den sabbatdag arbeid doet,
zal zekerlijk gedood worden.
16 Dat dan de kinderen Israëls den sabbat houden,
den sabbat onderhoudende in hunne geslachten,
tot een eeuwig verbond:
17 hij zal tusschen Mij
en tusschen de kinderen Israëls
een teeken in eeuwigheid zijn,
dewijl de HEERE in zes dagen den hemel

en de aarde gemaakt,
en op den zevenden dag gerust
en zich verkwikt heeft."

De twee steenen tafelen:

18 En Hij gaf aan Mozes,
als Hij geëindigd had met hem op den berg Sinai te spreken,
de twee tafelen der getuigenis,
tafelen van steen,
beschreven met den vinger Gods.

32

Het gouden kalf:

1 Toen het volk zag,
dat Mozes vertoefde van den berg af te komen,
zoo verzamelde zich het volk tot Aäron,
en zij zeiden tot hem:
"Sta op,
maak ons goden,
die voor ons aangezicht gaan;
want deze Mozes,
die man,
die ons uit Egypteland uitgevoerd heeft,
wij weten niet wat hem geschied zij."
2 Aäron nu zeide tot hen:
"Rukt af de gouden oorsierselen,
die in de ooren uwer vrouwen,
uwer zonen
en uwer dochteren zijn,
en brengt ze tot mij."
3 Toen rukte het gansche volk de gouden oorsierselen af,
die in hunne ooren waren,
en zij brachten ze tot Aäron;
4 en hij nam ze uit hunne hand,
en hij ontwierp het met een griffel,
en hij maakte een gegoten kalf daaruit.
Toen zeiden zij:
"Dit zijn uwe goden, Israël,
die u uit Egypteland opgevoerd hebben."
5 Als Aäron dat zag,
zoo bouwde hij een altaar voor hetzelfde,
en Aäron riep uit
en zeide:
"Morgen zal den HEERE een feest zijn."
6 En zij stonden des anderen daags vroeg op
en offerden brandoffer,
en brachten dankoffer daartoe;
en het volk zat neder
om te eten
en te drinken,
daarna stonden zij op
om te spelen.
7 Toen sprak de HEERE tot Mozes:
"Ga henen,
klim af;
want uw volk,
dat gij uit Egypteland opgevoerd hebt,

8 heeft het verdorven,
en zij zijn haast afgeweken van den weg,
dien Ik hun geboden had;
zij hebben zich een gegoten kalf gemaakt,
en zij hebben zich voor hetzelfde gebogen,
en hebben het offerande gedaan,
en gezegd:
'Dit zijn uwe goden, Israël,
die u uit Egypteland opgevoerd hebben.'"
9 Voorts zeide de HEERE tot Mozes:
"Ik heb dit volk gezien,
en zie,
en het is een hardnekkig volk,
10 en nu,
laat Mij toe,
dat Mijn toorn tegen hen ontsteke
en hen vertere;
zoo zal Ik u tot een groot volk maken."
11 Doch Mozes aanbad het aangezicht des HEEREN zijns Gods
en hij zeide:
"O HEERE, waarom zoude Uw toorn ontsteken tegen Uw volk,
hetwelk Gij met groote kracht
en met eene sterke arm uit Egypteland uitgevoerd hebt?
12 Waarom zouden de Egyptenaren spreken,
zeggende:
'In kwaadheid heeft Hij hen uitgevoerd,
dat Hij hen doode op de bergen
en opdat Hij hen vernielde van den aardbodem?'
Keer af van de hittigheid Uws toorns,
en laat U over het kwaad Uws volks berouwen.
13 Gedenk aan Abraham,
aan Isaäk
en aan Israël, Uwe knechten,
denwelken Gij bij Uzelven gezworen hebt,
en hebt tot hen gesproken:
'Ik zal ulieder zaad vermenigvuldigen als de sterren des hemels;
en dit geheele land,
waarvan Ik gezegd heb,
zal Ik ulieder zaad geven,
dat zij het erfelijk bezitten in eeuwigheid.'"
14 Toen berouwde het den HEERE over het kwaad,
hetwelk Hij gesproken had Zijn volk te zullen doen.
15 En Mozes wendde zich om
en klom van den berg af,
met de twee tafelen der getuigenis in zijne hand;
deze tafelen waren op hare beide zijden beschreven,
zij waren op de ééne
en op de andere zijde beschreven;
16 en die tafelen waren Gods werk,
het geschrift was ook Gods geschrift zelf,
in de tafelen gegraveerd.
17 Toen nu Jozua des volks stem hoorde,
als het juichte,
zoo zeide hij tot Mozes:
"Daar is een krijgsgeschrei in het leger."
18 Maar hij zeide:
"Het is geene stem des roepens van overwinning,
het is ook geen stem des roepens van nederlaag:

- ik hoor eene stem des zingens bij beurte."
19 En het geschiedde als hij aan het leger naderde
en het kalf en de reien zag,
dat de toorn van Mozes ontstak,
en dat hij de tafelen uit zijne handen wierp
en dezelve beneden aan den berg verbrak.
- 20 En hij nam dat kalf,
dat zij gemaakt hadden,
en verbrandde het in 't vuur,
en vermaalde het,
totdat het klein werd,
en strooide het op 't water,
en deed het de kinderen Israëls drinken.
- 21 En Mozes zeide tot Aäron:
"Wat heeft u dit volk gedaan,
dat gij *zulk* eene groote zonde over hetzelfde gebracht hebt?"
- 22 Toen zeide Aäron:
"Mijns heeren toorn ontsteke niet:
gij kent dit volk,
dat het in het booze *ligt*.
- 23 Zij dan zeiden tot mij:
'Maak ons goden,
die voor ons aangezicht gaan;
want deze Mozes,
die man,
die ons uit Egypteland opgevoerd heeft,
wij weten niet,
wat hem geschied zij.'
- 24 Toen zeide ik tot hen:
'Wie goud heeft,
die rukke het af
en geve het mij;
en ik wierp het in 't vuur,
en dit kalf is er uitgekomen.'"
- 25 Als Mozes zag,
dat het volk ontbloot was,
(want Aäron had het ontbloot,
tot verkleining onder degenen,
die tegen hen hadden mogen opstaan),
- 26 zoo bleef Mozes staan in de poort des legers,
en zeide:
"Wie den HEERE toebehoort,
kome tot mij."
Toen verzamelden zich tot hem alle de zonen van Levi;
- 27 en hij zeide tot hen:
"Alzóó zegt de HEERE de God Israëls:
'Een ieder doe zijn zwaard aan zijne heup;
gaat *dóór*
en keert weder van poort tot poort in het leger,
en een iegelijk doode zijnen broeder,
en elk zijnen vriend,
en elk zijnen naaste.'"
- 28 En de zonen van Levi deden naar het woord van Mozes,
en daar vielen van het volk op dien dag omtrent drieduizend man.
- 29 Want Mozes had gezegd:
"Vult heden uwe handen den HEERE,
want elk zal zijn tegen zijnen zoon
en tegen zijnen broeder;

en dit,
 opdat Hij heden een zegen over ulieden geve."
 30 En het geschiedde des anderen daags,
 dat Mozes tot het volk zeide:
 "Gijlieden hebt eene groote zonde gezondigd:
 doch nu,
 ik zal tot den HEERE opklimmen,
 misschien zal ik eene verzoening doen voor uwe zonde."
 31 Zoo keerde Mozes weder tot den HEERE
 en zeide:
 "Och dit volk heeft eene groote zonde gezondigd,
 dat zij zich gouden goden gemaakt hebben:
 32 nu dan,
 indien Gij hunne zonden vergeven zult!
 Doch zoo niet,
 zoo delg mij nu uit Uw boek,
 hetwelk Gij geschreven hebt."
 33 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
 "Dien zoude Ik uit Mijn boek delgen,
 die aan Mij zondigt.
 34 Doch ga nu henen,
 leid dit volk
 waarhenen Ik u gezegd heb:
 zie,
Mijn Engel zal voor uw aangezicht gaan;
 doch ten dage Mijns bezoekens,
 zoo zal Ik hunne zonde over hen bezoeken."
 35 Aldus plaagde de HEERE dit volk,
 omdat zij dat kalf gemaakt hadden,
 hetwelk Aäron gemaakt had.

33

Mozes bidt voor het volk en vraagt de heerlijkheid Gods te mogen zien:

1 Voorts sprak de HEERE tot Mozes:
 "Ga henen,
 trek op van hier,
 gij en het volk,
 dat gij uit Egypteland opgevoerd hebt,
 naar het land,
 dat Ik Abraham,
 Isaäk
 en Jakob gezworen heb,
 zeggende:
 'Uwen zade zal Ik het geven';
 2 en Ik zal eenen Engel voor uw aangezicht zenden,
 (en Ik zal uitdrijven de Kanaänieten,
 de Amorieten
 en de Hethieten
 en de Ferezieten,
 de Hevieten
 en de Jebusieten),
 3 naar het land,
 dat van melk en honig is vloeiende;
 want Ik zal in het midden van u niet optrekken,
 want gij zijt een hardnekkig volk;
 dat Ik u op dezen weg niet vertere."
 4 Toen het volk dit kwade woord hoorde,

- zoo droegen zij leed,
en niemand van hen deed zijne versierselen aan.
- 5 En de HEERE had tot Mozes gezegd:
"Zeg tot de kinderen Israëls:
'Gij zijt een hardnekkig volk;
in één oogenblik zoude Ik in het midden van ulieden optrekken,
en zoude u vernielen:
doch nu,
leg uw sieraad van u af,
en Ik zal weten wat Ik u doen zal."
- 6 De kinderen Israëls dan beroofden zichzelf van hunne versierselen,
ver van den berg Horeb.
- 7 En Mozes nam de tent
en spande *ze* zich buiten het leger,
ver van het leger afwijkende;
en hij noemde *ze* de tent der samenkomst.
En het geschiedde
dat al wie den HEERE zocht,
uitging tot de tent der samenkomst,
die buiten het leger was.
- 8 En het geschiedde,
wanneer Mozes uitging naar de tent,
stond al het volk op,
en een ieder stelde zich in de deur zijner tent;
en zij zagen Mozes na,
totdat hij ter tente ingegaan was.
- 9 En het geschiedde
als Mozes ter tente ingegaan was,
zoo kwam de wolkkolom nederwaarts
en stond in de deur der tent;
en Hij sprak met Mozes.
- 10 Als al het volk de wolkkolom zag staan in de deur der tent,
zoo stond al het volk op
en bogen zich,
een ieder in de deur zijner tent.
- 11 En de HEERE sprak tot Mozes aangezicht aan aangezicht,
gelijk een man met zijnen vriend spreekt;
daarna keerde hij weder tot het leger,
doch zijn dienaar Jozua,
de zoon van Nun,
de jongeling,
week niet uit het midden der tent.
- 12 En Mozes zeide tot den HEERE:
"Zie,
Gij zegt tot mij:
'Voer dit volk op,'
maar Gij laat mij niet weten
wien Gij met mij zult zenden;
daar Gij gezegd hebt:
'Ik ken u bij name,'
en ook:
'Gij hebt genade gevonden in Mijne oogen.'
- 13 Nu dan,
ik bid,
indien ik genade gevonden heb in Uwe oogen,
zoo laat mij nu Uwen weg weten,
en ik zal U kennen,
opdat ik genade vinde in Uwe oogen;

- en zie aan,
dat deze natie Uw volk is."
- 14 Hij dan zeide:
"Zoude Mijn aangezicht moeten medegaan
om u gerust te stellen?"
- 15 Toen zeide hij tot Hem:
"Indien Uw aangezicht niet medegaan zal,
doe ons van hier niet optrekken;
- 16 want waarbij zoude nu bekend worden,
dat ik genade gevonden heb in Uwe oogen,
ik
en Uw volk?
Is het niet daarbij,
dat Gij met ons gaat?
Alzoo zullen wij afgezonderd worden,
ik
en Uw volk,
van allen volke,
dat op den aardbodem is."
- 17 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Ook déze zaak,
die gij gesproken hebt
zal Ik doen,
dewijl gij genade gevonden hebt in Mijne oogen
en Ik u bij name ken."
- 18 Toen zeide hij:
"Toon mij nu Uwe heerlijkheid."
- 19 Doch Hij zeide:
"Ik zal al Mijne goedheid voorbij uw aangezicht laten gaan,
en zal den Naam des HEEREN uitroepen voor uw aangezicht;
maar Ik zal genadig zijn wien Ik zal genadig zijn,
en Ik zal Mij ontfermen wiens Ik Mij ontfermen zal."
- 20 Hij zeide voorts:
"Gij zoudt Mijn aangezicht niet kunnen zien,
want Mij zal geen mensch zien
en leven."
- 21 De HEERE zeide voorts:
"Zie,
daar is eene plaats bij Mij:
daar zult gij u op de steenrots stellen;
- 22 en het zal geschieden
wanneer Mijne heerlijkheid voorbij zal gaan,
zoo zal Ik u in eene kloof der steenrots zetten,
en Ik zal u met Mijne hand overdekken,
totdat Ik zal voorbijgegaan zijn;
- 23 en wanneer Ik Mijne hand zal weggenomen hebben,
zoo zult gij Mijne achterste delen zien;
maar Mijn aangezicht zal niet gezien worden."

34

De nieuwe steenen tafelen:

- 1 Toen zeide de HEERE tot Mozes:
"Houw u twee steenen tafelen,
gelijk de eerste waren,
zoo zal Ik op de tafelen schrijven dezelfde woorden,
die op de eerste tafelen geweest zijn,
die gij gebroken hebt.

- 2 En wees bereid tegen den morgenstond,
dat gij in den morgenstond op den berg Sinaï klimt,
en stel u aldaar vóór Mij op den top des bergs.
- 3 En niemand zal met u opklimmen;
dat er ook niemand gezien worde op den ganschen berg;
ook het kleine vee
en runderen zullen tegenover dezen berg niet weiden."

Gods verschijning aan Mozes:

- 4 Toen hieuw hij twee steenen tafelen
gelijk de eerste;
en Mozes stond des morgens vroeg op
en klom op den berg Sinaï,
gelijk als hem de HEERE geboden had;
en hij nam de twee steenen tafelen in zijne hand.
- 5 De HEERE nu kwam nederwaarts in eene wolk,
en stelde zich aldaar bij hem;
en Hij riep uit den Naam des HEEREN.
- 6 Als nu de HEERE voor zijn aangezicht voorbijging,
zoo riep Hij:
"HEERE,
HEERE God,
Barmhartig en genadig,
lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid,
7 Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden,
die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft;
die *den schuldige* geenszins onschuldig houdt,
bezoekende de ongerechtigheid der vaderen
aan de kinderen
en aan de kindskinderen,
in het derde en in het vierde lid."
- 8 Mozes nu haastte
en neigde het hoofd ter aarde,
en hij boog zich,
9 en hij zeide:
"Heere,
indien ik nu genade gevonden heb in Uwe oogen,
zoo ga nu de Heere in het midden van ons;
want dit is een hardnekkig volk;
doch vergeef onze ongerechtigheid en onze zonde,
en neem ons aan tot een erfdeel."

Vernieuwing van het verbond:

- 10 Toen zeide Hij:
"Zie,
Ik maak een verbond:
voor uw gansche volk zal Ik wonderen doen,
die niet geschapen zijn op de gansche aarde,
noch onder eenige volkeren,
alzo dat dit gansche volk,
in welks midden gij zijt,
des HEEREN werk zien zal,
dat het schrikkelijk is
hetwelk Ik met u doe.
- 11 Onderhoud gij hetgeen
dat Ik u heden gebied:
zie,
Ik zal voor uw aangezicht uitdrijven

- de Amorieten
en de Kanaänieten
en de Hethieten
en de Ferezieten
en de Hevieten
en de Jebusieten.
- 12 Wacht u,
dat gij toch geen verbond maakt
met den inwoner des lands,
waarin gij komen zult,
dat hij misschien niet tot een strik worde
in het midden van u.
- 13 Maar hunne altaren zult gijlieden omwerpen,
en hunne opgerichte beelden zult gij verbreken,
en hunne bosschen zult gij afhouden;
- 14 (want gij zult u niet buigen voor eenen anderen god;
want des HEEREN Naam is IJ veraar,
een ijverig God is Hij):
- 15 opdat gij misschien geen verbond maakt
met den inwoner van dat land,
en zij hunne goden niet nahoereeren
noch hunne goden offerande doen,
en hij u noodigende,
gij van hunne offerande eet,
- 16 en gij uwen zonen *vrouwen* neemt van hunne dochteren,
en hunne dochteren,
hare goden nahoereerende,
maken,
dat ook uwe zonen hare goden nahoereeren.
- 17 Gij zult u geen gegoten goden maken.
- 18 Het feest der ongezuurde *brooden* zult gij houden;
zeven dagen zult gij ongezuurde *brooden* eten,
gelijk Ik u geboden heb,
ter gezetter tijd der maand Abib;
want in de maand Abib zijt gij uit Egypte uitgegaan.
- 19 Al wat de baarmoeder opent is Mijn,
ja,
al wat uw vee, dat mannelijk zal geboren worden,
openende *de baarmoeder van het* groote en kleine vee.
- 20 Doch den ezel,
die *de baarmoeder* opent,
zult gij met een klein vee lossen;
maar indien gij hem niet zult lossen,
zoo zult gij hem den nek breken.
Alle de eerstgeborenen uwer zonen zult gij lossen,
en men zal voor Mijn aangezicht niet ledig verschijnen.
- 21 Zes dagen zult gij arbeiden,
maar op den zevenden dag zult gij rusten:
in den ploegtijd
en in den oogst zult gij rusten.
- 22 Het feest der weken zult gij óók houden,
zijnde het feest der eerstelingen des tarweoogstes,
en het feest der inzameling,
als het jaar om is.

- 23 Al wat mannelijk is onder u
zal driemaal in het jaar
voor het aangezicht des HEEREN des Gods Israëls verschijnen.
- 24 Wanneer Ik de volken voor uw aangezicht uit de bezitting zal verdrijven
en uwe landpale verwijderen,
dan zal niemand uw land begeren,
terwijl gij henen opgaan zult om te verschijnen
voor het aangezicht des HEEREN uws Gods,
driemaal in het jaar.
- 25 Gij zult het bloed van Mijn slachtoffer niet offeren
met gedeesemd *brood*;
het slachtoffer des Paaschfeestes zal ook niet vernachten tot den morgen.
- 26 De eerstelingen der eerste vruchten uws lands
zult gij in het Huis des HEEREN uws Gods brengen.
- Gij zult het bokje in de melk zijner moeder niet koken."
- 27 Voorts zeide de HEERE tot Mozes:
"Schrijf u deze woorden;
want naar luid dezer woorden heb Ik een verbond met u
en met Israël gemaakt."
- 28 En hij was aldaar met den HEERE veertig dagen
en veertig nachten,
hij at geen brood
en hij dronk geen water,
en hij schreef op de tafelen de woorden des verbonds,
de tien woorden.

Mozes' glinsterend aangezicht:

- 29 En het geschiedde toen Mozes van den berg Sinaï afgang,
(die twee tafelen der getuigenis nu waren in de hand van Mozes,
als hij van den berg afgang),
zoo wist Mozes niet,
dat het vel zijns aangezicht glinsterde,
toen Hij met hem sprak.
- 30 Als nu Aäron
en alle de kinderen Israëls Mozes aanzagen,
zie,
zoo glinsterde het vel zijns aangezichts:
daarom vreesden zij tot hem toe te treden.
- 31 Toen riep hen Mozes;
en Aäron
en alle de oversten in de vergadering
keerden weder tot hem,
en Mozes sprak tot hen;
- 32 en daarna traden alle de kinderen Israëls toe,
en hij gebod hun al wat de HEERE met hem gesproken had
op den berg Sinaï.
- 33 Alzoo eindigde Mozes met hen te spreken
en hij had een deksel op zijn aangezicht gelegd.
- 34 Doch als Mozes voor het aangezicht des HEEREN kwam
om met Hem te spreken,
zoo nam hij dat deksel af
totdat hij uitging;
en nadat hij uitgegaan was,

zoo sprak hij tot de kinderen Israëls
wat hem geboden was.
35 Zoo zagen dan de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes,
dat het vel van Mozes' aangezicht glinsterde;
derhalve deed Mozes het deksel weder op zijn aangezicht,
totdat hij inging
om met Hem te spreken.

Het sabbatsgebod:

35

1 Toen deed Mozes de gansche vergadering der kinderen Israëls verzamelen,
en zeide tot hen:
"Dit zijn de woorden,
die de HEERE geboden heeft,
dat men ze doe.
2 Zes dagen zal men het werk doen;
maar op den zevenden dag zal ulieden heiligheid zijn,
een sabbat der ruste den HEERE;
al wie daarop werk doet zal gedood worden.
3 Gij zult geen vuur aansteken in eenige uwer woningen
op den sabbatdag."

Vrijwillige offers voor de tent der samenkomst:

4 Voorts sprak Mozes tot de gansche vergadering der kinderen Israëls,
zeggende:
"Dit is het woord,
dat de HEERE geboden heeft,
zeggende:
5 'Neemt van hetgeen gijlieden hebt een hefoffer den HEERE,
een ieder,
wiens hart vrijwillig is,
zal het brengen ten hefoffer des HEEREN:
goud
en zilver,
en koper,
6 alsook hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn linnen,
en geitenhaar;
7 en roodgeverfde ramsvellen,
en dassenvellen
en sittimhout;
8 en olie voor den luchter,
en specerijen voor zalfolie,
en tot rooking welriekende specerijen;
9 en sardonysteenen
en vervullende steenen
tot den efod
en tot den borstlap.
10 En allen,
die wijs van hart zijn onder ulieden,
zullen komen
en maken alles wat de HEERE geboden heeft;
11 den tabernakel,
zijne tent
en zijn bedeksel,
zijne haakjes

en zijne stijlen,
zijne richelen,
zijne pilaren
en zijne voeten;
12 de ark
en hare handboomen;
het verzoendeksel
en den voorhang des deksels;
13 de tafel
en hare handboomen;
en al haar gereedschap,
en de toonbrooden;
14 en den kandelaar tot het licht,
en zijn gereedschap,
en zijne lampen,
en de olie tot het licht;
15 en het reukaltaar
en zijne handboomen,
en de zalfolie,
en het reukwerk van welriekende specerijen;
en het deksel der deur aan de deur des tabernakels;
16 het altaar des brandoffers,
en den koperen rooster,
dien het hebben zal,
zijne handboomen,
en alle zijne gereedschappen;
het waschvat
en zijnen voet;
17 de behangselen des voorhofs,
zijne pilaren
en zijne voeten,
en het deksel van de poort des voorhofs;
18 de nagelen des tabernakels,
en de pennen des voorhofs,
met hunne zelen;
19 de ambtskleederen om in het heilige te dienen,
de heilige kleederen des Priesters Aärons,
en de kleederen zijner zonen,
om het Priesterambt te bedienen."
20 Toen ging de gansche vergadering der kinderen Israëls uit
van voor het aangezicht van Mozes;
21 en zij kwamen alle man wiens hart hem bewoog,
en een ieder wiens geest hem vrijwillig maakte,
die brachten des HEEREN hefoffer
tot het werk van de tent der samenkomst,
en tot al haren dienst,
en tot de heilige kleederen.
22 Zoo kwamen dan de mannen
met de vrouwen,
alle vrijwilligen van hart:
zij brachten haken
en oorsierselen
en ringen
en spanselen,
alle gouden vaten;
en alle man,
die een gouden beweegoffer den HEERE offerde.
23 En alle man,

- bij wien gevonden werd hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn linnen,
en geitenhaar,
en roodgeverfde ramsvellen,
en dassenvellen,
die brachten ze.
- 24 Allen,
die een hefoffer van zilver of koper offerden,
die brachten het ten hefoffer des HEEREN;
en allen,
bij wie sittimhout gevonden werd,
brachten het tot alle werk des dienstes.
- 25 En alle vrouwen,
die wijs van hart waren,
sponnen met hare handen,
en zij brachten het gesponnene,
de hemelsblauwe zijde,
en het purper,
het scharlaken
en het fijne linnen.
- 26 En alle vrouwen,
welker hart haar bewoog in wijsheid,
die sponnen het geitenhaar.
- 27 De oversten nu brachten sardonysteenen
en vulsteen
tot den efod
en tot den borstlap,
- 28 en specerij
en olie tot den luchter,
en tot de zalfolie,
en tot rookig welriekende specerijen.
- 29 Alle man
en vrouw,
welker hart hen vrijwillig bewoog
tot al het werk,
hetwelk de HEERE geboden had te maken
door de hand van Mozes,
dat brachten de kinderen Israëls
tot een vrijwillig offer den HEERE.
- De aanstelling van Bezaleël en Aholiab bekend gemaakt:*
- 30 Mozes zeide tot de kinderen Israëls:
"Ziet,
de HEERE heeft met name geroepen Bezaleël,
den zoon Uri's,
den zoon van Hur,
van den stam van Juda;
- 31 en de Geest Gods heeft hem vervuld met wijsheid,
met verstand
en met wetenschap,
namelijk in alle handwerk,
- 32 en om te bedenken vernuftigen arbeid,
te werken in goud
en in zilver
en in koper,
- 33 en in kunstige steensnijding om in te zetten,

- en in kunstige houtsnijding om te werken in alle vernuftig handwerk;
34 Hij heeft hem ook in zijn hart gegeven *anderen* te onderwijzen,
hem
en Aholiab,
den zoon van Ahisamach,
van den stam van Dan;
35 Hij heeft hem vervuld met wijsheid des harten,
om te maken alle werk eens werkmeesters,
en des allervernufstigsten *handwerkers*,
en des borduurders in hemelsblauw
en in purper,
in scharlaken
en in fijn linnen
en des wevers makende alle werk
en bedenkende vernuftigen arbeid."

36

De bouw van de tent der samenkomst:

- 1 Toen werkte Bezaleël
en Aholiab
en alle man die wijs van hart was
in welken de HEERE wijsheid
en verstand gegeven had
om te weten hoe zij maken zouden
alle werk ten dienste des heiligdoms
naar alles wat de HEERE geboden had.
2 Want Mozes had geroepen Bezaleël
en Aholiab
en alle man,
die wijs van hart was,
in wiens hart God wijsheid gegeven had,
al wiens hart hem bewogen had,
dat hij toetrad tot het werk om dat te maken.
3 Zij dan namen van voor het aangezicht van Mozes
het gansche hefoffer,
hetwelk de kinderen Israëls gebracht hadden
tot het werk van den dienst des heiligdoms,
om dat te maken;
doch zij brachten tot hem nog allen morgen vrijwillig offer.
4 Derhalve kwamen alle wijzen,
die al het werk des heiligdoms maakten,
ieder man van zijn werk,
hetwelk zij maakten,
5 en zij spraken tot Mozes,
zeggende:
"Het volk brengt te veel,
meer dan genoeg is ten dienste des werks,
hetwelk de HEERE geboden heeft te maken."
6 Toen gebod Mozes,
dat men eene stem zoude laten gaan door het leger,
zeggende:
"Man
noch vrouw
make eenig werk meer ten hefoffer des heiligdoms":
alzo werd het volk teruggehouden van *meer* te brengen.
7 Want der stof was hun genoeg voor het geheele werk,
dat te maken was,

- ja,
daar was over.
- 8 Alzoo maakte een ieder wijze van hart onder degenen,
die het werk maakten,
den tabernakel van tien gordijnen,
van getweernd fijn linnen,
en hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
met cherubs van het allerkunstigste werk maakte hij ze.
- 9 De lengte ééner gordijn was van achtentwintig ellen,
en de breedte ééner gordijn van vier ellen,
alle deze gordijnen hadden ééne maat.
- 10 En hij voegde vijf gordijnen
de ééne aan de andere,
en hij voegde *andere* vijf gordijnen
de ééne aan de andere.
- 11 Daarna maakte hij striklisjes van hemelsblauw
aan den kant ééner gordijn,
aan het uiterste in de samenvoeging;
hij deed het ook
aan den uitersten kant
der tweede samenvoegende gordijn.
- 12 Vijftig striklisjes maakte hij aan de ééne gordijn,
en vijftig striklisjes maakte hij aan het uiterste der gordijn,
dat aan de tweede samenvoeging was:
deze striklisjes vatten de ééne aan de andere.
- 13 Hij maakte ook vijftig gouden haakjes,
en voegde de gordijnen samen,
de ééne aan de andere met deze haakjes,
dat het één tabernakel werd.
- 14 Voorts maakte hij gordijnen van geiten*haar*
tot eene tent over den tabernakel:
van elf gordijnen maakte hij ze.
- 15 De lengte ééner gordijn was dertig ellen
en vier ellen de breedte ééner gordijn;
deze elf gordijnen hadden ééne maat.
- 16 En hij voegde vijf gordijnen te zamen bijzonder,
wederom zes dezer gordijnen bijzonder.
- 17 En hij maakte vijftig striklisjes aan den kant van de gordijn,
de uiterste in de samenvoeging;
hij maakte ook vijftig striklisjes aan den kant van de gordijn
der andere samenvoeging.
- 18 Hij maakte ook vijftig koperen haakjes,
om de tent samen te voegen,
dat zij één ware.
- 19 Ook maakte hij voor de tent een deksel van roodgeverfde ramsvellen,
en daarover een deksel van dassenvellen.
- 20 Hij maakte ook aan den tabernakel stijlen van staand sittimhout:
21 de lengte van eenen stijl was tien ellen,
en eene el en een halve was de breedte van elken stijl.
- 22 Twee houvasten had één stijl,
als sporten in eene ladder gezet,
het ééne nevens het andere;
alzoo maakte hij het met alle de stijlen des tabernakels.
- 23 Hij maakte ook de stijlen tot den tabernakel;
twintig stijlen naar de zuidzijde zuidwaarts.
- 24 En hij maakte veertig zilveren voeten onder de twintig stijlen:

- twee voeten onder éénen stijl,
aan zijne twee houvasten,
en twee voeten onder een anderen stijl,
aan zijne twee houvasten.
- 25 Hij maakte ook twintig stijlen aan de andere zijde des tabernakels,
aan den noorderhoek,
- 26 met hunne veertig zilveren voeten:
twee voeten onder éénen stijl,
en twee voeten onder eenen anderen stijl.
- 27 Doch aan de zijde des tabernakels tegen het Westen
maakte hij zes stijlen.
- 28 Ook maakte hij twee stijlen tot hoekstijlen des tabernakels
aan de beide zijden:
- 29 en zij waren van beneden *als* tweelingen samengevoegd,
zij waren ook *als* tweelingen aan deszelfs oppereinde samengevoegd,
met éénen ring:
alzóó deed hij met die beide,
aan de twee hoeken.
- 30 Alzoo waren er acht stijlen
met hunne zilveren voeten,
zijnde zestien voeten:
twee voeten onder elken stijl.
- 31 Hij maakte ook richelen van sittimhout:
vijf aan de stijlen der ééne zijde des tabernakels,
- 32 en vijf richelen aan de stijlen van de andere zijde des tabernakels,
alsook vijf richelen aan de stijlen des tabernakels aan de beide zijden westwaarts.
- 33 En hij maakte de middelste richel doorschietende in het midden der stijlen,
van het ééne einde tot het andere einde.
- 34 En hij overtrok de stijlen met goud,
en hunne ringen (de plaatsen voor de richelen) maakte hij van goud;
de richelen overtrok hij óók met goud.
- 35 Daarna maakte hij een voorhang van hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweernd linnen;
van het allerkunstigste werk maakte hij denzelve,
met cherubs.
- 36 En hij maakte daarvoor vier pilaren van sittimhout,
die hij overtrok met goud;
hunne haken waren van goud,
en hij goot hun vier zilveren voeten.
- 37 Hij maakte ook aan de deur der tent een deksel van hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweernd linnen,
geborduurd werk:
- 38 en de vijf pilaren daarvan,
en hunne haken:
en hij overtrok hunne hoofden
en derzelve banden met goud,
en hunne vijf voeten waren van koper.

37

Het maken van de ark, de tafel der toonbrooden, den kandelaar en het reukaltaar:

- 1 Alzoo maakte Bezaleël de ark van sittimhout:
twee ellen en eene halve was hare lengte,
en anderhalve el hare breedte,

- en anderhalve el hare hoogte.
2 En hij overtrok ze met louter goud,
van binnen
en van buiten;
en hij maakte haar een gouden krans rondom.
3 En hij goot voor dezelve vier gouden ringen,
aan hare vier hoeken,
alzo dat twee ringen op de ééne zijde derzelve waren,
en twee ringen op hare andere zijde.
4 En hij maakte handboomen van sittimhout,
en hij overtrok ze met goud;
5 en hij stak de handboomen in de ringen aan de zijden der ark,
om de ark te dragen.
6 Hij maakte ook een verzoendeksel van louter goud:
twee ellen en eene halve was deszelfs lengte,
en anderhalve el deszelfs breedte.
7 Ook maakte hij twee cherubs van goud,
van dicht werk maakte hij ze,
uit de beide einden des verzoendeksels:
8 éénen cherub uit het ééne einde aan deze zijde,
en den anderen cherub uit het andere einde aan gene zijde;
uit het verzoendeksel maakte hij de cherubs,
uit deszelfs beide einden.
9 En de cherubs waren de beide vleugelen omhoog uitbreidende,
bedekkende met hunne vleugelen het verzoendeksel;
en hunne aangezichten waren tegenover elkander;
de aangezichten der cherubs waren naar het verzoendeksel.
10 Hij maakte ook eene tafel van sittimhout:
twee ellen was hare lengte,
en eene el hare breedte,
en eene el en eene halve hare hoogte.
11 En hij overtrok ze met louter goud;
en hij maakte een gouden krans daaraan rondom.
12 Hij maakte daaraan ook eene lijst rondom,
een hand breed;
en hij maakte een gouden krans daaraan rondom derzelver lijst.
13 Hij goot ook vier gouden ringen daaraan,
en hij zette de ringen aan de vier hoeken,
die aan de vier voeten derzelve waren.
14 Tegenover de lijst waren de ringen,
tot plaats en voor de handboomen om de tafel te dragen.
15 Hij maakte ook de handboomen van sittimhout,
en hij overtrok ze met goud,
om de tafel te dragen.
16 En hij maakte het gereedschap,
dat op de tafel zijn zoude,
hare schotelen
en hare reukschalen
en hare kroezen
en hare plateelen,
(met welke zij bedekt zoude worden),
van louter goud.
17 Hij maakte ook een kandelaar van louter goud;
van dicht werk maakte hij dezen kandelaar,
zijne schacht
en zijne rieten;
zijne schaaltes,
zijne knopen

- en zijne bloemen waren uit hem.
- 18 Zes rieten nu gingen uit zijne zijden:
drie rieten des kandelaars uit zijne ééne zijde,
en drie rieten des kandelaars uit zijne andere zijde.
- 19 In het ééne riet waren drie schaaltes *gelijk* amandelnoten,
een knoop
en eene bloem;
en drie schaaltes *gelijk* amandelnoten in een ander riet,
een knoop
en eene bloem;
alzóó waren die zes rieten,
die uit den kandelaar gingen.
- 20 Maar aan den kandelaar zelven waren vier schaaltes *gelijk* amandelnoten,
met zijne knopen
en met zijne bloemen.
- 21 En er was een knoop onder twee rieten,
uit denzelven *uitgaande*;
ook een knoop onder twee rieten,
uit denzelve *uitgaande*;
nog een knoop onder twee rieten,
uit denzelve *uitgaande*;
alzóó was het met de zes rieten,
die uit denzelve uitgingen.
- 22 Hunne knopen
en rieten waren uit hem:
het was altemaal een éénig dicht werk van louter goud.
- 23 En hij maakte hem zeven lampen:
zijne snuiters
en zijne bluschvaten waren van louter goud.
- 24 Hij maakte denzelve uit een talent louter goud,
met alle zijne vaten.
- 25 En hij maakte het reukaltaar van sittimhout;
eene el was zijne lengte
en eene el zijne breedte,
vierkant,
maar twee ellen zijne hoogte;
buiten uit hetzelve waren zijne hoornen.
- 26 En hij overtrok het met louter goud,
zijn dak
en zijne wanden rondom
alsook zijne hoornen;
en hij maakte er een gouden krans rondom.
- 27 Hij maakte ook twee gouden ringen daaraan onder zijnen krans,
aan zijne twee hoeken,
aan zijne beide zijden,
tot plaatsen voor de handboomen,
dat men het daarmede droeg.
- 28 En hij maakte de handboomen van sittimhout:
en hij overtrok ze met goud.
- 29 Hij maakte ook de heilige zalfolie,
en het reukwerk der zuiverste welriekende specerijen,
apothekerswerk.

38

Het maken van brandofferaltaar, koperen waschvat en voorhof:

- 1 Hij maakte ook het brandofferaltaar van sittimhout:
vijf ellen was zijne lengte

- en vijf ellen zijne breedte,
vierkant,
en drie ellen zijne hoogte.
- 2 En hij maakte deszelfs hoornen op zijne vier hoeken,
uit hem waren zijne hoornen;
en hij overtrok het met koper.
- 3 Hij maakte ook al het gereedschap des altaars,
de potten,
en de schoffelen
en de besprengbekkens,
en de krauwelen,
en de koolpannen:
alle zijne vaten maakte hij van koper.
- 4 Ook maakte hij aan het altaar een rooster van koperen netwerk,
onder zijnen omloop,
van beneden tot zijn midden toe.
- 5 En hij goot vier ringen aan de vier einden des koperen roosters,
tot plaatsen voor de handboomen.
- 6 En hij maakte de handboomen van sittimhout,
en overtrok ze met koper.
- 7 En hij deed de handboomen in de ringen aan de zijden des altaars,
dat men het met dezelve droeg;
hij maakte het hol van planken.
- 8 Hij maakte ook het koperen waschvat,
met zijnen koperen voet,
van de spiegels der te hoop komende vrouwen,
die te hoop kwamen voor de deur van de tent der samenkomst.
- 9 Hij maakte ook den voorhof aan den zuidhoek zuidwaarts;
de behangselen tot den hof waren van fijn getweerd linnen,
van honderd ellen.
- 10 Hunne twintig pilaren
en derzelver twintig voeten waren van koper:
de haken dezer pilaren
en hunne banden waren van zilver.
- 11 En aan den noorderhoek
honderd ellen;
hunne twintig pilaren
en derzelver twintig voeten waren van koper;
de haken der pilaren
en derzelver banden waren van zilver.
- 12 En aan den westerhoek waren behangselen
van vijftig ellen;
hunne pilaren tien
en derzelver voeten tien;
de haken der pilaren
en hunne banden waren van zilver.
- 13 En aan den oosthoek tegen den opgang
waren vijftig ellen;
- 14 de behangselen aan deze zijde
waren vijftien ellen,
hunner pilaren drie
en hunne voeten drie;
- 15 en aan de andere zijde van de deur des voorhofs, van weerszijde,
waren behangselen
van vijftien ellen,
hunner pilaren drie,
en derzelver voeten drie.
- 16 Alle de behangselen des voorhofs rondom

- waren van fijn getweernd linnen.
- 17 De voeten nu der pilaren waren van koper,
de haken en hunne banden waren van zilver,
en het overdeksel hunner hoofden was van zilver,
en alle de pilaren des voorhofs waren met zilver omtogen.
- 18 En het deksel der poort des voorhofs was van geborduurd werk,
van hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweernd linnen;
en twintig ellen was de lengte,
en de hoogte in de breedte was vijf ellen,
tegenover de behangselen des voorhofs.
- 19 En hunne vier pilaren
en derzelver vier voeten waren van koper;
hunne haken waren van zilver,
ook was het overdeksel hunner hoofden
en hunne banden van zilver.
- 20 En alle de pennen des tabernakels en des voorhofs rondom
waren van koper.

Wat voor den bouw bijeengebracht was:

- 21 Dit zijn de getelde dingen des tabernakels,
des tabernakels der getuigenis,
die geteld zijn naar den mond van Mozes,
ten dienste der Levieten,
door de hand van Ithamar,
den zoon des Priesters Aärons.
- 22 Bezaleël nu de zoon Uri's,
den zoon van Hur,
van den stam van Juda,
maakte al wat de HEERE Mozes geboden had;
- 23 en met hem Aholiab,
de zoon van Ahisamach,
van den stam van Dan,
een werkmeester en vernuftig kunstenaar,
en een borduurder in hemelsblauw
en in purper
en in scharlaken
en in fijn linnen.
- 24 Al het goud dat tot het werk verarbeid is,
in het gansche werk des heiligdoms,
te weten het goud des beweegoffers,
was negenentwintig talenten
en zevenhonderd dertig sikkelen,
naar den sikkkel des heiligdoms.
- 25 Het zilver nu van de getelden der vergadering
was honderd talenten
en één duizend zevenhonderd en vijf en zeventig sikkelen,
naar den sikkkel des heiligdoms.
- 26 Een beka voor elk hoofd,
dat is een halve sikkkel,
naar den sikkkel des heiligdoms,
van een ieder, die overging tot de getelden,
van twintig jaar oud en daarboven,
namelijk zeshonderdduizend en drieduizend en vijfhonderd en vijftig.
- 27 En daar waren honderd talenten zilvers
om te gieten de voeten des heiligdoms

- en de voeten des voorhangs:
tot honderd voeten waren honderd talenten,
een talent tot eenen voet.
- 28 Maar uit de duizend en zevenhonderd en vijfenzeventig *sikkelen*
maakte hij de haken aan de pilaren,
en hij overtrok hunne hoofden,
en omtoog ze met banden.
- 29 Het koper nu des beweegoffers was zeventig talenten
en tweeduizend en vierhonderd sikkels.
- 30 En hij maakte daarvan de voeten van de deur der tent der samenkomst
en het koperen altaar,
en den koperen rooster, dien dit had,
en al het gereedschap des altaars,
- 31 en de voeten des voorhofs rondom,
en de voeten der poort des voorhofs,
ook alle de pennen des tabernakels,
en alle de pennen des voorhofs rondom.

Het vervaardigen der ambtskleeding:

39

- 1 Zij maakten ook ambtskleederen om in het heilige te dienen,
van hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken;
ook maakten zij de heilige kleederen,
die voor Aäron waren,
gelijk de HEERE Mozes geboden had.
- 2 Aldus maakte hij den efod:
van goud,
hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweernd linnen.
- 3 En zij rekten uit de dunne platen van goud
en sneden het tot draden,
om te doen in het midden van het hemelsblauw,
en in het midden van het purper,
en in het midden van het scharlaken,
en in het midden van het fijn linnen,
van het allerkunstigste werk.
- 4 Zij maakten samenvoegende schouderbanden daaraan;
aan deszelfs beide einden werd hij samengevoegd.
- 5 En de kunstige riem zijns efods,
die daarop was,
die was van éénerlei werk,
van hetzelfde,
van goud,
hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweernd linnen,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
- 6 Zij bereidden ook de sardonysteenen,
omvat in gouden kastjes,
als zegelgraveering gegraveerd
met de namen der zonen Israëls.
- 7 En hij zette ze op de schouderbanden des efods,
tot steenen der gedachtenis voor de kinderen Israëls,

- gelijk de HEERE Mozes geboden had.
- 8 Hij maakte ook den borstlap van het allerkunstigste werk,
gelijk het werk des efods:
van goud,
hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
en fijn getweerd linnen.
- 9 Hij was vierkant,
zij maakten den borstlap dubbel:
een span was zijne lengte
en een span was zijne breedte,
dubbel zijnde.
- 10 En zij vulden daarin vier rijen steenen:
eene rij van een sardis, een topaas en een karbonkel:
dit is de eerste rij;
- 11 en de tweede rij van een smaragd, een saffier en een diamant;
- 12 en de derde rij van een hyacinth, agaath en amethyst;
- 13 en de vierde rij van een turkoois, en een sardonix, en een jaspis,
omvat in gouden kastjes in hunne vullingen.
- 14 Deze steenen nu met de namen der zonen Israëls waren twaalf,
met hunne namen,
met zegelgraveering,
ieder met zijnen naam,
naar de twaalf stammen.
- 15 Zij maakten ook aan den borstlap gelijk-eindigende ketentjes
van gedraaid werk uit louter goud.
- 16 En zij maakten twee gouden kastjes
en twee gouden ringen,
en zij zetten die twee ringen aan de beide einden des borstlaps.
- 17 En zij zetten de twee gedraaide gouden ketentjes aan de twee ringen
aan de einden van den borstlap:
- 18 doch de twee *andere* einden der twee gedraaide *ketenen* zetten zij
aan de twee kastjes,
en zij zetten ze aan de schouderbanden des efods,
recht op diens voorste zijde.
- 19 Zij maakten ook twee gouden ringen,
die zij aan de twee *andere* einden des borstlaps zetten,
inwendig aan zijnen boord,
die aan de zijde des efods is.
- 20 Nog maakten zij twee gouden ringen,
die zij zetten aan de twee schouderbanden des efods
beneden aan deszelfs voorste zijde,
tegenover zijne andere voege,
boven den kunstigen riem des efods.
- 21 En zij bonden den borstlap met zijne ringen
aan de ringen des efods
met een hemelsblauw snoer,
dat hij op den kunstigen riem des efods was;
opdat de borstlap van den efod niet afgescheiden wierd,
gelijk de HEERE Mozes geboden had.
- 22 En hij maakte den mantel des efods van geweven werk,
geheel van hemelsblauw.
- 23 En het gat des mantels was in deszelfs midden,
als het gat eens pantsers:
dit gat had een boord rondom,
zodat het niet gescheurd wierd.
- 24 En aan de zoomen des mantels maakten zij granaatappelen

van hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken, getweernd;
25 zij maakten ook schelletjes van louter goud,
en zij stelden de schelletjes tusschen de granaatappelen
aan de zoomen des mantels rondom,
tusschen de granaatappelen:
26 dat er een schelletje,
daarna een granaatappel was,
wederom een schelletje
en een granaatappel,
aan de zoomen des mantels rondom,
om te dienen,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
27 Zij maakten ook de rokken van fijn linnen,
van geweven werk voor Aäron en voor zijne zonen;
28 en den hoed van fijn linnen,
en de sierlijke mutsen van fijn linnen,
en de linnen onderbroeken van fijn getweernd linnen;
29 en den gordel van fijn getweernd linnen,
en van hemelsblauw,
en purper,
en scharlaken,
van geborduurd werk,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
30 Zij maakten ook de plaat van den kroon der heiligheid van louter goud,
en zij schreven daarop een schrift met zegelgraveering:
DE HEILIGHEID DES HEEREN.
31 En zij hechtten een snoer van hemelsblauw daaraan,
om aan den hoed van boven te hechten,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
32 Aldus werd al het werk des tabernakels,
van de tent der samenkomst, voleindigd:
de kinderen Israëls hadden het gemaakt
naar alles wat de HEERE Mozes geboden had,
alzóó hadden zij het gemaakt.
33 Daarna brachten zij den tabernakel tot Mozes,
de tent en al haar gereedschap,
hare haakjes,
hare stijlen,
hare richelen,
en hare pilaren
en hare voeten;
34 en het deksel van roodgeverfde ramsvellen,
en het deksel van dassenvellen,
en den voorhang des deksels;
35 de ark der getuigenis
en hare handboomen,
en het verzoendeksel;
36 de tafel met al haar gereedschap,
en de toonbrooden;
27 den louteren kandelaar,
met zijne lampen,
de lampen, die men toerichten moet,
en al deszelfs gereedschap,
en de olie tot licht;
28 voorts het gouden altaar,
en de zalfolie,

en het reukwater van welriekende specerijen,
 en het deksel van de deur der tent;
 39 het koperen altaar,
 en den koperen rooster, dien dit heeft,
 deszelfs handboomen
 en al zijn gereedschap;
 het waschvat
 en zijnen voet;
 40 de behangselen des voorhofs,
 zijne pilaren
 en zijne voeten,
 en het deksel van de poort des voorhofs,
 zijne zelen,
 en zijne pennen,
 en al het gereedschap van den dienst des tabernakels,
 tot de tent der samenkomst;
 41 de ambtskleederen om in het heiligdom te dienen,
 de heilige kleederen des Priesters Aärons,
 en de kleederen zijner zonen,
 om het Priesterambt te bedienen:
 42 naar alles wat de HEERE Mozes geboden had,
 alzóó hadden de kinderen Israëls het gansche werk gemaakt.
 43 Mozes nu bezag het gansche werk,
 en zie,
 zij hadden het gemaakt;
 gelijk als de HEERE geboden had,
 alzóó hadden zij het gemaakt.
 Toen zegende Mozes hen.

40

Inwijding van de tent der samenkomst:

1 Voorts sprak de HEERE tot Mozes,
 zeggende:
 2 "Op den dag der eerste maand,
te weten op den eersten der maand,
 zult gij den tabernakel,
 de tent der samenkomst oprichten;
 3 en gij zult aldaar zetten de ark der getuigenis,
 en gij zult de ark met den voorhang bedekken;
 4 daarna zult gij de tafel daarin brengen,
 en gij zult schikken dat daarop te schikken is;
 gij zult ook den kandelaar daarin brengen,
 en zijne lampen aansteken;
 5 en gij zult het gouden altaar ten reukwerk
 vóór de ark der getuigenis zetten.
 Dan zult gij het deksel van de deur des tabernakels ophangen.
 6 Gij zult ook het altaar des brandoffers zetten
 vóór de deur des tabernakels van de tent der samenkomst.
 7 En gij zult het waschvat zetten
 tusschen de tent der samenkomst
 en tusschen het altaar,
 en gij zult water daarin doen.
 8 Daarna zult gij den voorhof rondom zetten,
 en gij zult het deksel ophangen aan de poort des voorhofs.
 9 Dan zult gij de zalfolie nemen
 en zalven den tabernakel
 en al wat daarin is,

- en gij zult denzelve heiligen
met al zijn gereedschap,
en het zal eene heiligheid zijn;
10 gij zult ook het altaar des brandoffers zalven
en al zijn gereedschap,
en gij zult het altaar heiligen
en het altaar zal heiligheid der heiligheden zijn;
11 dan zult gij het waschvat zalven
en deszelfs voet,
en gij zult het heiligen.
12 Gij zult ook Aäron en zijne zonen doen naderen
tot de deur van de tent der samenkomst,
en gij zult hen met water wasschen.
13 En gij zult Aäron de heilige kleederen aantrekken,
en gij zult hem zalven
en hem heiligen,
dat hij Mij het Priesterambt bediene.
14 Gij zult ook zijne zonen doen naderen,
en zult hun de rokken aantrekken,
15 en gij zult hen zalven gelijk gij hunnen vader gezalfd zult hebben,
dat zij Mij het Priesterambt bedienen;
en het zal geschieden,
dat hun hunne zalving zal zijn
tot een eeuwig Priesterdom bij hunne geslachten.
16 Mozes nu deed het;
naar alles wat hem de HEERE geboden had,
alzóó deed hij.
17 En het geschiedde in de eerste maand
in het tweede jaar
op den eersten der maand,
dat de tabernakel opgericht werd.
18 Want Mozes richtte den tabernakel op,
en zette zijne voeten,
en stelde zijne stijlen,
en zette zijne richelen daaraan,
en hij richtte de pilaren deszelven op;
19 en hij spreidde de tent uit over den tabernakel,
en hij zette het deksel der tent daar boven op,
gelijk de HEERE Mozes geboden had.
20 Voorts nam hij en leide de getuigenis in de ark
en deed de handboomen aan de ark
en hij zette het verzoendeksel boven op de ark,
21 en hij bracht de ark in den tabernakel
en hij hing den voorhang des bedeksels op,
en bedekte de ark der getuigenis,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
22 Hij zette ook de tafel in de tent der samenkomst,
aan de zijde des tabernakels tegen het Noorden,
buiten den voorhang;
23 en hij schikte daarop het brood in orde
voor het aangezicht des HEEREN,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
24 Hij zette ook den kandelaar in de tent der samenkomst
recht over de tafel,
aan de zijde des tabernakels zuidwaarts;
25 en hij stak de lampen aan voor het aangezicht des HEEREN,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
26 En hij zette het gouden altaar in de tent der samenkomst

vóór den voorhang;
27 en hij stak daarop áán reukwerk van welriekende specerijen,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
28 Hij hing ook het deksel van de deur des tabernakels.
29 En hij zette het altaar des brandoffers
aan de deur des tabernakels,
der tent der samenkomst;
en hij offerde daarop brandoffer en spijsoffer,
gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
30 Hij zette ook het waschvat
tusschen de tent der samenkomst
en tusschen het altaar
en hij deed water daarin om te wasschen;
31 en Mozes en Aäron en zijne zonen
wieschen daaruit hunne handen
en hunne voeten;
32 als zij ingingen tot de tent der samenkomst
en als zij tot het altaar naderden,
zoo wieschen zij zich,
gelijk de HEERE Mozes geboden had.
33 Hij richtte ook den voorhof op,
rondom den tabernakel en het altaar,
en hij hing het deksel der poort des voorhofs op.
Alzoo voleindigde Mozes het werk.
34 Toen bedekte de wolk de tent der samenkomst,
en de heerlijkheid des HEEREN vervulde den tabernakel,
35 zoodat Mozes niet kon ingaan in de tent der samenkomst,
dewijl de wolk daarop bleef,
en de heerlijkheid des HEEREN den tabernakel vervulde.
36 Als nu de wolk opgeheven werd van boven den tabernakel,
zoo reisden de kinderen Israëls voort
in al hunne reizen;
37 maar als de wolk niet opgeheven werd,
zoo reisden zij niet,
tot op den dag dat zij opgeheven werd.
38 Want de wolk des HEEREN was op den tabernakel bij dag,
en het vuur was er bij nacht op,
voor de oogen des ganschen huizes Israëls,
in alle hunne reizen.

Aantekeningen:

- 3:14 *De SV35 kiest voor de vertaling "Ik zal zijn"; maar men mag ook vertalen: "Ik was", dus "Ik was die Ik was"; of: "Ik ben", dus "Ik ben die ik ben". Vandaar dat men ook wel vertaalt met "de Eeuwige". Maar, meer theologisch geduid, het wil ook zeggen: de Aanwezige; de reddend Aanwezige. Voor de Naam des HEEREN zie ook 6:2, 34:5-7, en Genesis 4:26.*
- 4:11 *De HEERE wijst Mozes erop dat Hij, die de mond geschapen heeft, ook de kracht kan geven wat ook te zeggen wanneer Hij dat wil, al is men zwaar van tong. Zeer frappant.*
- 4:20 *Met vrouw en zonen naar Egypte, op een ezel: Jozef, Maria en het Kind ook! Zie Mattheüs 2:13-15 [daar wordt overigens geen ezel genoemd].*
- 4:5 *De heldenrol van Zippora, een vrouw.*
- 4:29 *SV35: "ging Mozes en Aäron".*
- 6:8-12 *Schijnbare onmacht! Geldt dat ook niet voor de tijd waarin wij leven?*
- 6:11 *Jesaja voelde zich een man onrein van lippen. [Jesaja 6:5]. Later ook: onbesneden van hart.*
- 6:19 *Volgens mij was na "wateren der Egyptenaren" een dubbele punt beter geweest: wat die wateren waren wordt in detail daaronder uitgewerkt.*
- 7:20 *SV35: "dé oog en zijner knechten".*
- 7:22 *Het "daar ook niet op" is in de SV35-tekst: "door óók niet op."*
- 8:5 *SV35: "Heere". In het Hebreeuws [BHS] is dit vers 8:1; er staat het Tetragrammaton.*
- 8:32 *Deze tekst en parallelle teksten: het lijkt wel op het volk in Richteren: daar in generaties.*
- 12:6 *"tusschen twee avonden": Er zijn twee uitleggingen: de ene denkt aan de tijd tussen het moment dat de zon ondergaat en de tijd dat het echt donker wordt, zoals de Samaritanen: die leggen de tekst zo uit, dat het lam geslacht moest worden tussen 6 uur [zonsondergang] en 7 uur [totale duisternis]; de Rabbijnen kennen twee avonden: één die begint om 3 uur, wanneer de zon begint ter kimme te dalen: de tijd van het Avondoffer [net als het ochtendoffer, om 9 uur, het tamid genoemd, het gedurige]; en één wanneer de zon echt ondergaat: om 6 uur. In die visie moest men het lam dus slachten in de avondschemering, zoals de NBG vertaalt: na 3 uur, en voor 6 uur, voor zonsondergang. Volgens Flavius Josephus in zijn Antiquitates Judaicae [Engels: Antiquities of the Jews] xiv.4.3.; [de Seventh-Day Adventist Bible Commentary band 1, p. 551 (bij Exodus 12:6) verwijst daarnaar. werd het lam rond 3 uur geslacht [rond het 9de uur]; volgens Christipedia echter, [geraadpleegd 11-07-20120], s.v. "avond", onder het kopje "tussen de avonden", zou Josephus zeggen dat het tussen het negende en het elfde uur geslacht werd: dus tussen 3 en 5 uur 's middags; maar de aangegeven passage is toch duidelijk: rond het 9de uur, staat daar. Het wordt gezegd in het kader van de inname van Jeruzalem in 70 na Christus ["hoofdstuk 14: Pompejus neemt Jeruzalem in; het begin van de Romeinse overheersing in Judea", staat er in de geraadpleegde versie boven; die geraadpleegde versie is te vinden op: <http://www.biblical.ie/page.php?fl=josephus/Greek%20Texts>, waar de Griekse tekst is van Benedikt Nieses editie (Berlijn, 1885-1895) en de tussengevoegde Engelse tekst van Patrick Rogers (Dublin 2010-2016). Hij doet dat om aan te tonen hoe trouw de priesters de offers brachten: bij zonsopkomst en rond het negende uur, zelfs toen de tempel ingenomen werd]. Rabbi Moshe ben Maimonides (afgekort "Rambam") [1135-1204] zegt volgens diezelfde site dat de Paaslammeren geslacht werden na het offeren van het avondoffer [het tamid] tot de avond. [Voor meer informatie over Maimonides zie historiek.net, [beografieën](http://beografieën.nl), [Geestelijken](http://Geestelijken.nl) en [theologen](http://theologen.nl), s.v. Mosje Ben Maimonides, hier ook geraadpleegd op de versie geupdated op 14 maart 2018].*
- 12:41 *Denk aan de tekst: "Dit is de dag, dien de HEERE heeft gemaakt; laat ons . . ." [Psalm 118:24].*
- 14:29 *SV35 geen verbindings-streepje tussen "linker" en "hand".*
- 15:7 *Hier komt het idee van stoppelen en het vuur van Gods toorn al naar voren.*
- 15:13 *Het volk wordt zachtens geleid, net als in Psalm 23.*
- 17:2 *SV35 niet: "twistte het volk . . . , en zeide", maar "twistte het volk . . . , en zeiden".*
- 17:6 *De eerste maal "rots-steen" was in SV35 "rotsteen"; de tweede maal was correct gespeld, doch zonder verbindings-streepje.*
- 18:4 *SV35-tekst: het laatste gedeelte weergegeven met dubbele punt na "Eliëzer", en begon "want" met een hoofdletter, en waren er geen ronde teksthaken; echter, om het geheel overeen te laten komen met tekst 3, is dit veranderd.*
- 18:6 *LXX en I Petrus 2:9: een koninklijk priesterschap.*
- 18:18 *Vergelijk met Genesis 19:28.*

- 20:9 SV35: "en als uw werk doen".
- 20:18 ". . . en [zij] stonden van verre": zie ook Mattheüs 27:55: de kruisiging.
- 21:13 *Wat zegt dit over God en het handelen van de mens? Dit lijkt toch in de richting te wijzen van Praedestinatie.*
- 21:22 *Over abortus: het ongeboren leven is weliswaar bezit, leven, maar als een mens geldt het niet. Daar immers geldt voor: een leven voor een leven [Genesis 9; Exodus 21:12-14, 23; vooral het eerste Schriftgedeelte uit Exodus is hier van toepassing, omdat het per ongeluk gegaan zou kunnen zijn].*
- 23:11 *Ook de beesten des velds worden genoemd. Dat is opmerkelijk. Het lijkt erop dat dit toch diervriendelijk is.*
- 23:12 *Eerst de os en de ezel, daarna de zoon van de dienstmaagd. Dit sluit nauw aan bij het vorige vers en wat daar als commentaar bij geschreven is.*
- 23:19 *Het bokje mag niet gekookt worden in de melk zijner moeder. Andermaal een aanwijzing dat het dier werkelijk meetelde/meetelt voor de HEERE. Aan de andere kant waren er wel veel dierenoffers.*
- 23:36 *In SV35 stond de hele regel in normale hoofdletters, met alleen de laatste 4 letters van het woord dat de Naam aanduidt in kleine hoofdletters.*
- 27:16 SV35: "hemel-blauw" [zonder "s" na hemel].
- 30:12 *Vergelijk met II Samuël 24.*
- 32 *Let op de generalisaties als "het volk," terwijl het toch om een gedeelte van het volk moet gaan. Zo ook in de Evangeliën.*
- 32:27 *Een zeer moeilijke tekst. Het is weliswaar goed te verstaan in letterlijke zin, maar ethisch . . . Nu kan men zich toch verschillende dingen afvragen: hoe zou het gelopen zijn, wanneer die zonen van Levi gesmeekt zouden hebben voor hun volksgenoten bij Mozes zoals Mozes voor God had gedaan? Ook doet deze tekst denken aan de woorden van Jezus, waar Hij zegt: wie zijn vader, moeder en broeder niet haat [om Mijnentwil] . . . [Lukas 14:26]. Daarmee is ook dit op een veel hoger niveau getrokken.*
- 32:33 *De beoordeling is hier al individualistisch.*
- 34:28 *Vergelijk met Christus' verblijf in de woestijn: Mattheüs 4:2.*
- 35 t/m 39 *Vergelijk 35:30 tot en met hoofdstuk 39 met hoofdstuk 25 tot en met 31:11.*
- 35:30-36:2 *De HEERE had hen met wijsheid vervuld: ook Bezaleël en Aholiab: dat staat er duidelijk: de Geest Gods [de christenen noemen dit de Heilige Geest] had hen vervuld.*
- 38:8 *Spiegels waren vroeger gemaakt van koper, wat men goed oppoetste, zodat men zich daarin spiegelen kon. Dit is ook een verklaring voor Paulus' woorden van vele eeuwen later, wanneer hij schrijft over "een spiegel der raadselen" [want wij zien nu door eenen spiegel in eene duistere rede – zie 1 Corinthiërs 13:12].*
- 38:15 *Achter "hunner pilaren drie" in SV35 geen punt.*
- 39 *"en daar rondom": let op het steeds terugkerend refrein: "gelijk [als] de HEERE Mozes geboden had."*
- 39:26 SV35: "de dienen".